

Parerga / [Arthur Johnstoun].

Contributors

Johnstoun, Arthur, 1587-1641.

Publication/Creation

Aberdeen : E. Rabanus, 1632.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/zpdvh2ry>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

PARER
ARTVR
ONSTON

ERDON

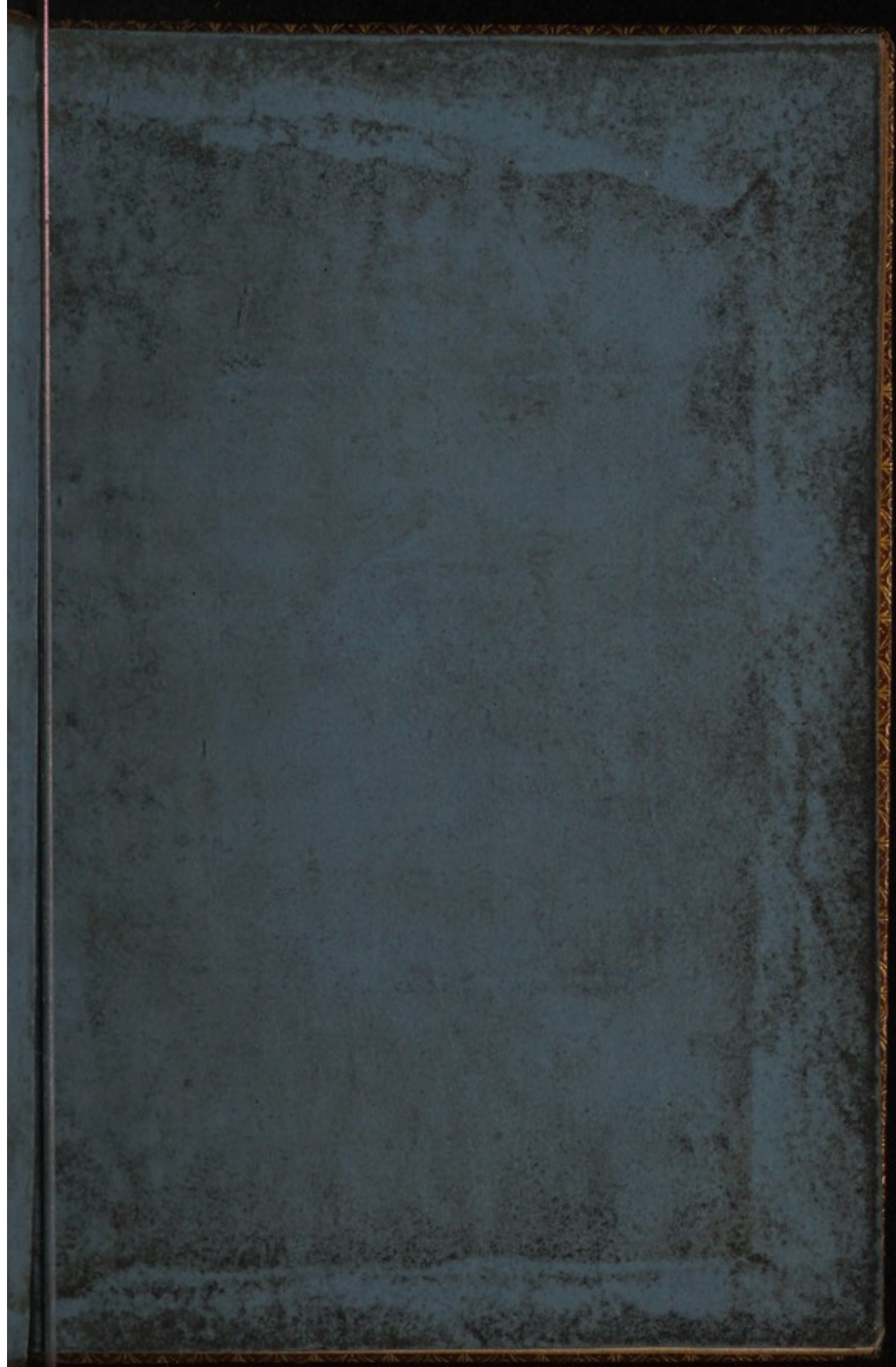

James Maudment.

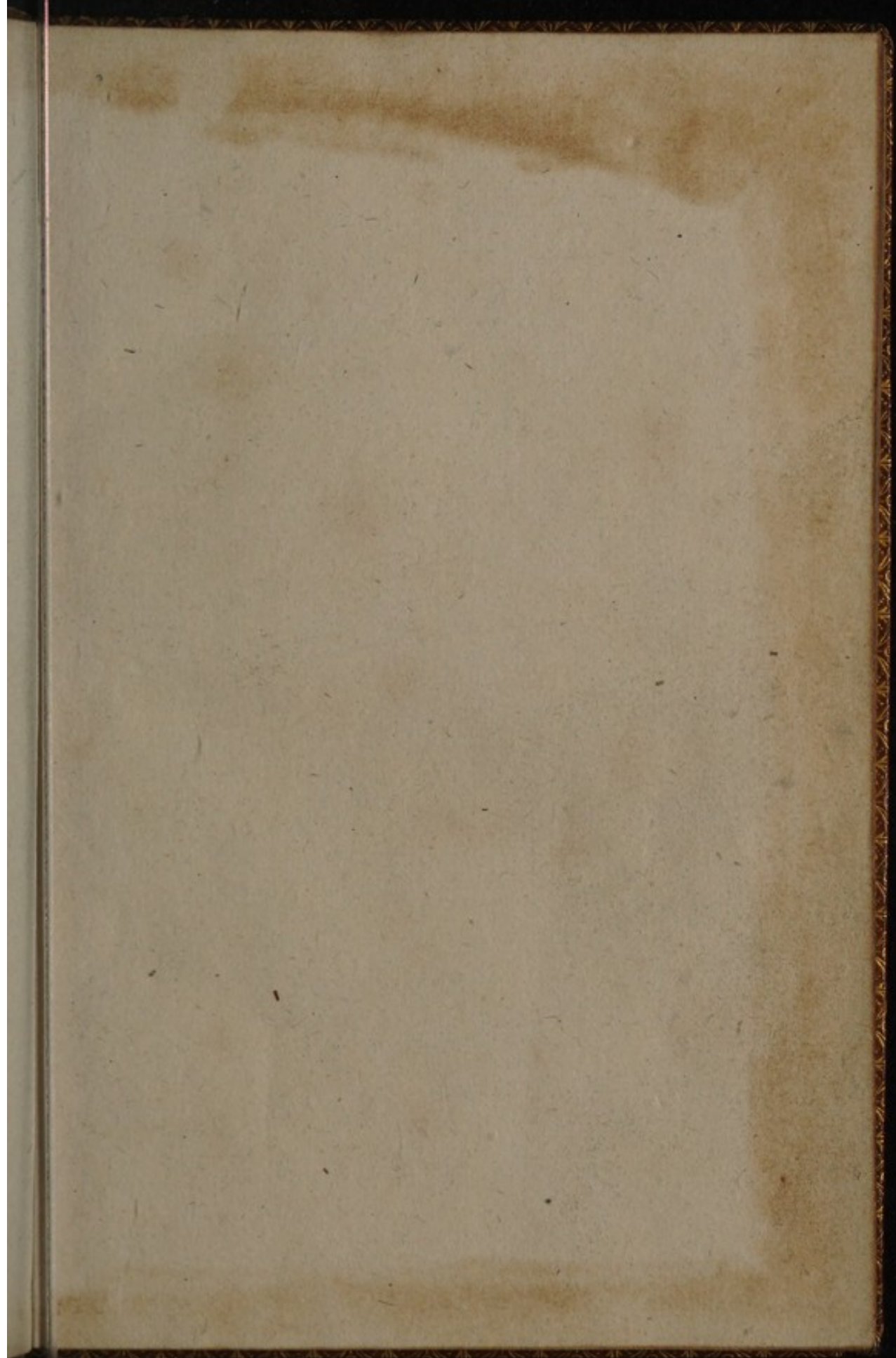

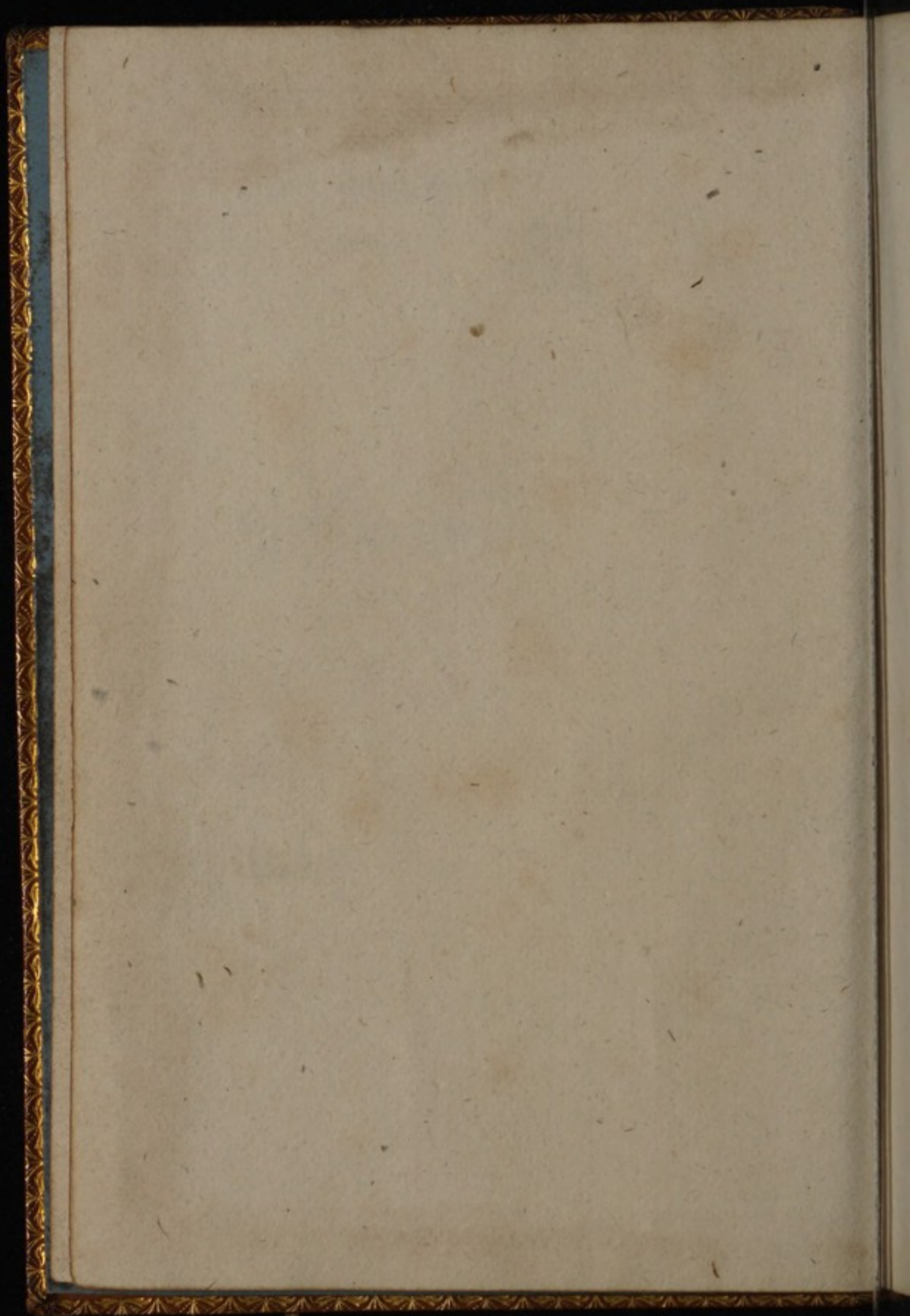
3474 A

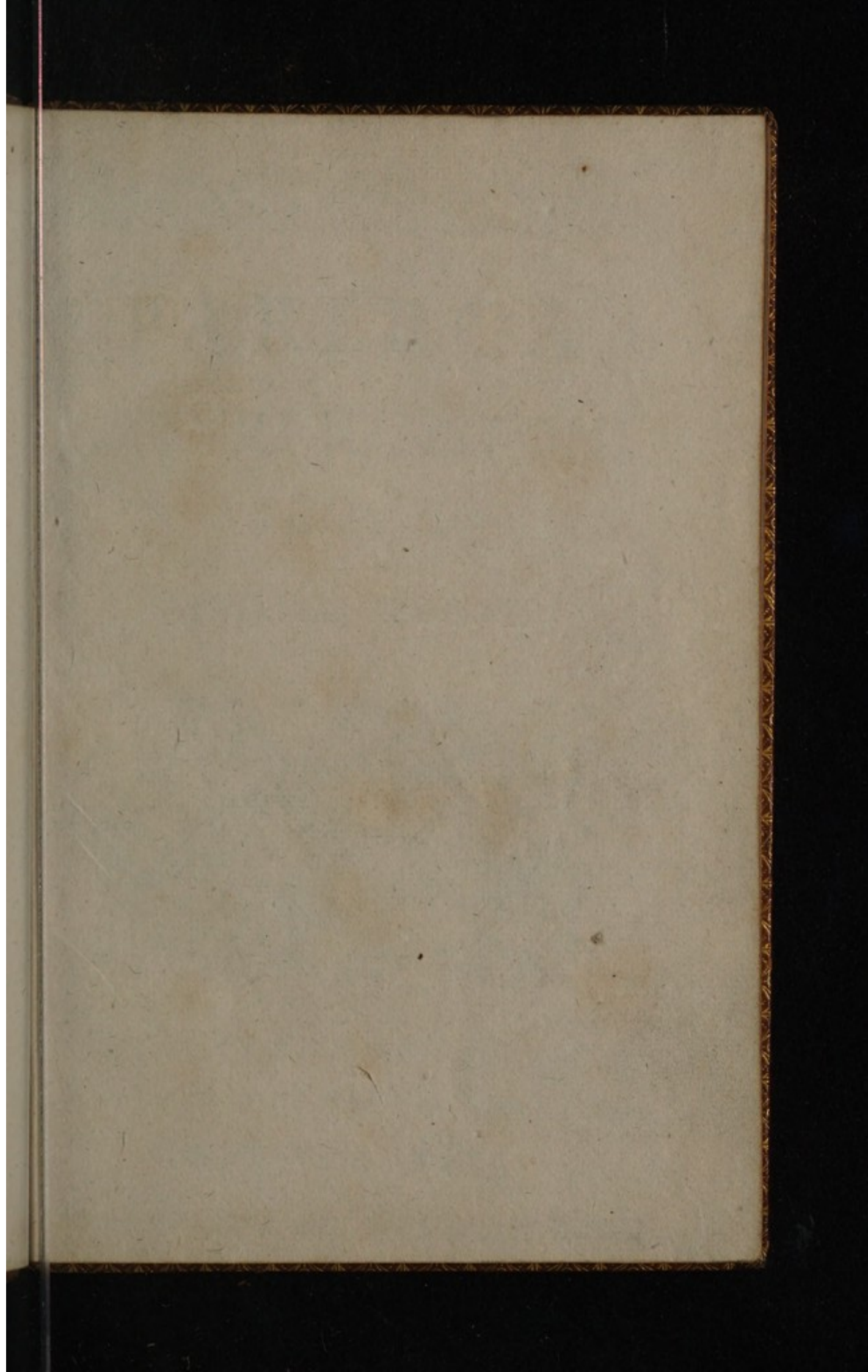
A. ~~xxx~~ vii

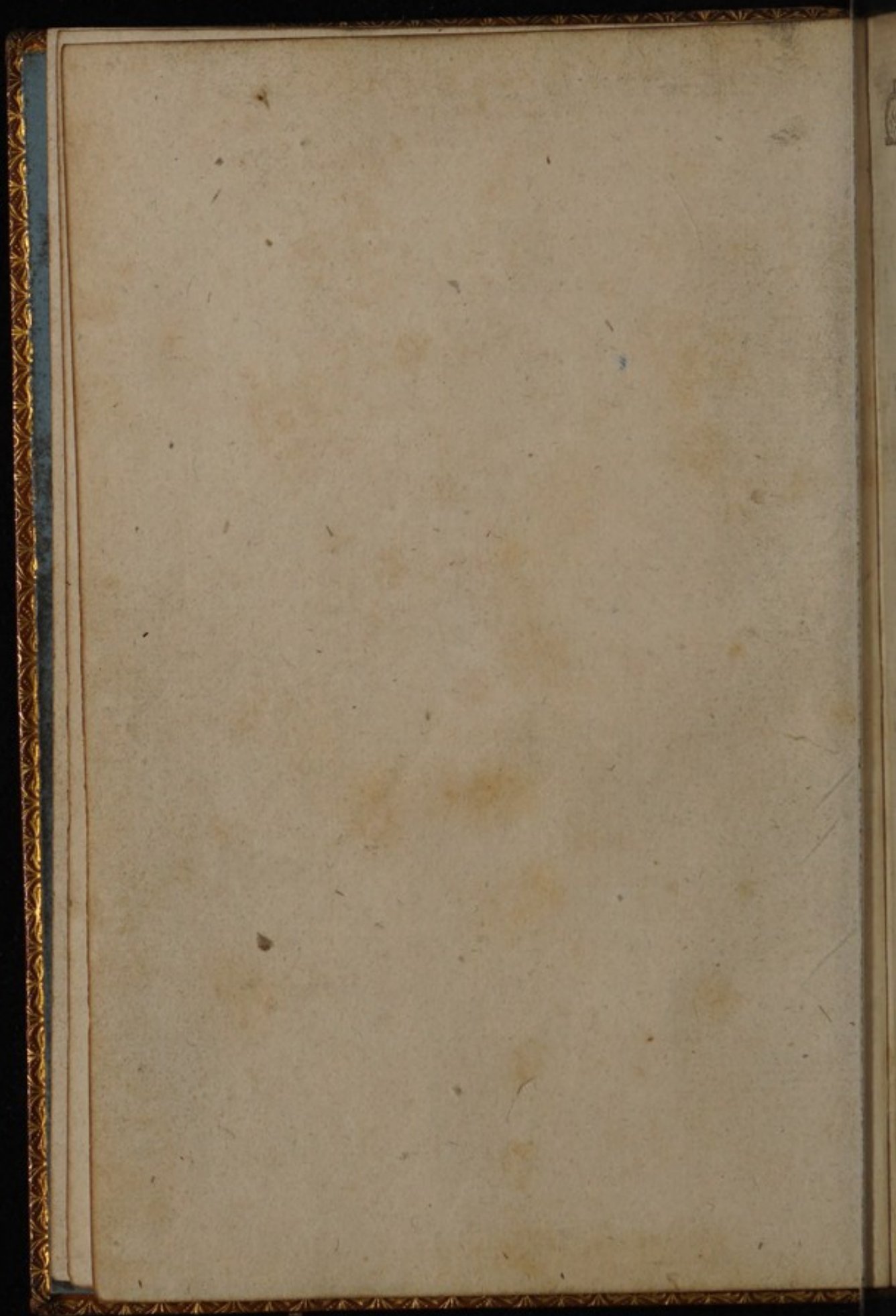
7/8

S.T.C 14714

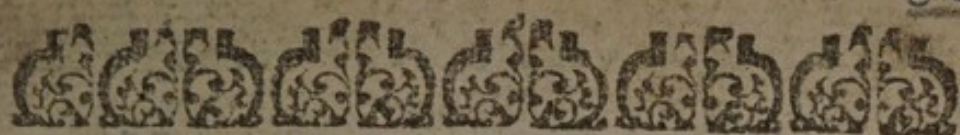

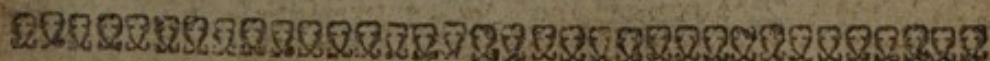
80951

PARERGA
ARTVRI IONSTONI
SCOTI,
MEDICI REGII.

ABERDONIÆ,
EXCUDEBAT EDWARDUS RABANUS.
Cum Privilegio. 1632.

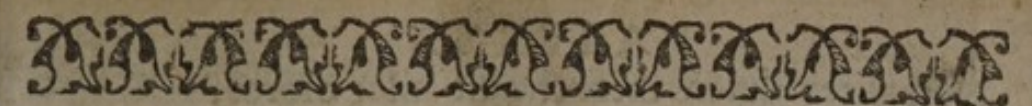

Nobilissimo & amplissimo Viro,
Dn. IOANNI SCOTO,
SCOTOTARVATIO EQUITI,
CANCELLARIÆ SCOTIÆ DIRECTORI,
Confiliario Regio, amico
suo optimo.

SCOTE, Caledonij decus immortale Senatûs,
 Consule quo poterat Roma vetusta regi.
Scote, suas à quo Pallas non abnuat artes,
 Virtutem Virtus discere, jura Themis.
Scote, cohors quem sacra patrem, Phœbusq; magistrum,
 Quem Mæcenatem Castalis unda vocet.
Scote, mori qui nostra vetas, cui serviet uni
 Ingenijs nobis quicquid & artis inest.
Hæc tibi Ioustonus magni leve pignus amoris
 Nancupat, innocuis ludicra texta jocis.
Dum patriæ premitur curis, dum nubila mens est,
 Materiem risûs, si legis, ista dabunt.
Accipè; nec plausum populi, nec pramia quero;
 Sat vates, veniam si mereantur, habent.

Virtus nos ornat.

CONSILIVM
COLLEGII MEDICI PARISIENSIS,
DE MANIA HYPERMORI
MEDICASTRI.

QUÆ Buchananæis medicafter crimina Mufis
Objicit, & quo fe jactat inane melos,
Vidimus: & quotquot tractamus Pæonis arte,
Hic vates, uno diximus ore, furit.

Eft furor hic, fed non qualis folet efle poëtis,

Pectora Pierio cum caluere Deo.

Hic Athamanteas, furias hîc cernis Oreflis,

Thyas Hypermorum vel Corybantes agunt.

Atra fedens illi circum præcordia bilis

Æftuat, & cerebrum corripit omne lues.

Transverfum rapitur mens hoc infecta veneno,

Et, quæ vix audet fabula, monftra parit.

Se regem putat upilio, bellumque minatur

Horridus, & trepidas fulminat inter oves.

Sceptrum eft vile pedum, funt hîrtæ purpura pelles,

Et cafa parva domus regia, rapa dapes.

Hic tacitus captat, fibi vifus aranea, mufcas;

Hic tritici granum fe ratus, horret aves.

Sunt vitreum, funt qui credant fibi fictile corpus,

Occursumq; hominum, compitaque ipfa timent.

Vidimus & qui fe vitales crederet auras

Liquiffe, & Stygias jam penetrafle domos,

Non illi conjunx, non illi pignora curæ;

Nec fas humanas vel tetigiffe dapes.

Talis Hypermori furor eft: fefe ille poëtam

Credit, & Aonium pulfat ineptus ebur.

Non aliter dulces inter strepit anser olores,
 Aut patulo cornix cum vocat ore notos.
 Suavius æra sonant Corybantia, suavius illo
 Arcadicum posset plectra movere pecus.
 Blanditur tamen ille sibi, non ipsa Maronis,
 Carmina, Mæonidæ non putat æqua suis.
 Nec furor has intra potuit consistere metas,
 Ipsa sed indignis conspuat astra modis.
 Te vatum, Buchananæ, decus, quem suspicit orbis,
 Prisca cui assurgunt sæcula, dente petit.
 Ille tuis audet demens oppedere Musis,
 Quodque nequit livor perdere, rodit opus.
 Vatis Iessiadæ cultu donata latino
 Carmina sunt, illo iudice, digna focis.
 Hæc linit, hæc radit, nec sævos abstinet ungues,
 Cuncta abolens, numeros substituit quæ suos.
 His rex quæsitus patronus, Gallia iudex,
 Testes, quot populos maximus orbis habet.
 Prô pudor! excussis vesana licentia frænis
 Iam ruit, & scelus est, quod fuit ante furor.
 Spernitur, & foedis violatur charta lituris,
 Quam pinxit radio Cynthius ipse suo.
 Quodque Deo cecinit plectro meliore Camœna,
 Impia nunc audet radere lima melos.
 Rex facer exutum quæritur se regis amictu,
 Et Iessæa suo plectra carere sono.
 Nec monstrum hoc parcat patriæ, patriæque parenti,
 Ista quibus demens scripta legenda dedit.
 Si qua Caledonio facta est injuria vati,
 SCOTIA, te, regem tangit & illa tuum.
 Te penes illius sunt incunabula, ab illo
 Parva licet, magnum, SCOTIA, nomen habes.
 Nil tuba Mæonidæ, nil magni Musa Maronis
 Furta Deum præter cantat & arma virum.
 Inspirat melior Buchanani pectora Phoebus,
 Et facit ut puro nectare vena fluat.

Ille Dei æterno modulatur carmine laudes,
Aptat & Hebrææ pleetra latina lyræ.
Eruit è tenebris idem tua gesta, Ducesque,
Quæis Latium, quæis nil Græcia majus habet.
Tuque parens patriæ, nisi deliquisset in uno,
Quid de te vatem non meruisse putas?
Imbuit ille animum studiis, & regibus olim
Invia Pieridum per juga rexit iter.
Finxit & os tenerum puero, quo pectora mulces,
Quosque regis populos non sinis esse feros.
Os dedit, & dignos formavit Principe mores,
Et docuit, quæ vos sæpe latere solent.
Quid rex privato, quid distet rege tyrannus;
Quid populus regi debeat, ille Deo.
Hoc duce tu foelix; ut rex sis, sanguinis autor;
Ut reges inter maximus, ille dedit.
His tamen obtreſcat meritis latrator Anubis,
Mixtaque viperio felle venena vomit.
Est furor hic certus, sunt certi signa furoris;
Quis referat tanti, quæ sit origo mali?
An quibus armatur, flammæ objecit Erinnyes,
Et quod Gorgoneo sibilat angue caput?
An saniem eructans infecit membra veneno
Tartareas monstrum quod cubat ante fores?
Forsitan incautum rabie canis acta momordit,
Aut fera quæ molli stamine velat aquas.
Forsan equæ lentum quod stillat ab inguine virus,
Forsan Echidnæum causa furoris erat.
Aut curæ vigiles, aut dulcis copia Bacchi,
Aut qui corda ferus sæpe venenat Amor.
Fortè etiam tetigit mala gramina; fortè viator
Aridus Infano proluit ora lacu.
Vel gelidus duro concrevit frigore sanguis,
Vel miser æstivo sub Cane fecit iter.
Distrahet in partes animum vis cœca furoris;
Hæc tamen est vero proxima causa mali.

Fortè canis rabidi Batavus puer ore petitus,
 In rabiem infoelix actus & ipse fuit.
 Vidit Hypermorus, Batavis tunc hospes in oris,
 Et medicâ favam depulit arte luem.
 Fama volat: medici ad limen fluit undique vulgus,
 Undique Lymphati, turba timenda, ruunt.
 Haud aliter circum glomerantur tecta volucres,
 Non expectato cum ruit imbre Notus.
 Pars fremit ante fores, pars intra limina, terror
 Hinc atque hinc, horret tota furore domus.
 Parva Lycaonio rumpuntur tecta tumultu,
 Iurares Stygias hîc habitare canes.
 Quocunque ingreditur, rabie gens effera semper
 It comes & medici claudit utrumque latus.
 Hîc ululat, latrant alij; fluit omnibus ater
 Ore cruor, passim ferrea vincla crepant.
 Hinc est prima mali labes; hinc prima furoris
 Semina; contracta est transitione lues.
 Sic lepra, sic diræ spargunt contagia pestes,
 Et scabiem toti fert ovis una gregi.
 Tange luem, Veneris quæ turget nomine, tactu
 Damna trahes: lippos aspice, lippus eris.
 Sed morbi quid signa juvat, quid dicere causas,
 Pæoniâ tolli si nequit arte malum?
 Prô dolor! ista lues non est medicabilis herbis,
 Vasta solum quamvis mitteret Ida nemus.
 Cum subeunt, pelli possunt medicamine morbi:
 Tollere nascentes quælibet herba potest.
 Ast ubi facta mora est, sumunt à tempore vires,
 Nil tum dictamnus, nil panacæa juvat.
 Nec quamvis esset caput hoc sanabile succis;
 Annueret medicæ Cynthius autor opis.
 Quam patitur vates, facta est injuria Phœbo,
 Hic memor, & forsân criminis ultor erit.
 Non impunè tulit vati quod fecit Atrides,
 Et didicit longas Numinis esse manus.

ART. IONST.

Non tamen hic, quamquam spes est exclusâ salutis,
 Æger Apollineam spernere debet opem.
 Quas miser expirat, fugientes naufragus auras
 Captat, & in medijs brachia jactat aquis.
 Tollere si tantos nescit medicina furores;
 Ne possit virus crescere fortè dabit.
 Ergo age Hypermori curam qui suscipis, omnem
 Tolle moram, & promptam, si potes, affer opem.
 Quadrupedem primò constringens, vincula centum
 Injice, captivi qualia ferre solent.
 In facinus ruit omne furor, nisi compede frænes;
 Non leo, non tygris plus feritatis habet.
 Ipsa furens natum discerpit Penthea mater,
 Te patris obtrivit, parve Learche, furor.
 Se quoque Leucothoe cum nato perdidit; Ajax
 Ipse suo demens sanguine tinxit humum.
 Nec vinclis pressisse satis; nocet halitus oris,
 Deterius nullum virus Echidna vomit.
 Abde catenatum semoti carceris antro,
 Lux ubi nulla micat, vox ubi nulla sonat.
 Ipse Deus superis Furias secrevit ab oris,
 Mersaque sub terras tecta, laremque dedit.
 Expedit & tortis humeros & terga flagellis,
 Et latera, & geminas sæpe secare nates.
 Quod caput infestat virus dolor omne revellit;
 Corrigit & mores, & fera corda domat.
 Hic facit ut sævæ mitescant tygridis iræ,
 Et sua crudelis fulmina ponat aper.
 Protractum è tenebris interdum merge profundo,
 Vt lavet insanum sæpius unda caput.
 Conspectum nomenque horret Lymphaticus undæ,
 Hic tamen illius sæpe levatur ope.
 Ferro etiam cohibenda lues; incidere venas
 Ne dubita; nec te pigra moretur hyems.
 Hâc ope, quo turgent, membris expellere virus,
 Aut oneris saltem parte levare potes.

Vulnere tergemino cubitus tundatur uterque,
Vt fluat ex omni viscere tetra lues.
Sed quia summa petens mentis furor occupat arcem,
Præ reliquis ferrum postulat iste locis.
Quæ frontem dirimit mediam tibi vena secanda est,
Et quæ ponè latens nomina puppis habet.
Quæque oculis simul expirant & naribus ignes,
Et cava quæ circum tempora utrinque micant.
Hæc quoque quæ linguam succo lolliginis atre
Imbuit, auxilium non leve secta dabit.
Si quid adhuc mixtum terrenâ foece superfit,
Hoc procul à cerebro virus ad ima trahe.
Quæ latet in gemino tundatur poplite vena,
Quæque pedes imos, malleolosque rigat.
Præ reliquis aperire iuvat, quæ sponte tumentes
Virus ab extremo podice sæpe vomunt.
Has repera ferro, vel amaris illine succis.
Vel mordace cutem pumice sæpe frica.
Aut si fortè latent, exugat hirudo cruorem;
Aut aloes æger pocula plena bibat.
Quin etiam extremis quadrant extrema, furorem
Tollere si ferro non potes, igne doma.
Vre locum capiti cervix ubi jungitur, ure
Brachia, mox geminum crus, & utrumque femur.
Sic græve septeno manabit flumine virus,
Et quod non possunt singula, multa dabunt.
Sunt hæc magna quidem; verum est præsentius istis
Auxilium, quoties mens agitata furit.
Sponte sua nemorum ficcis in collibus herba
Nascitur, Aoniis non malè nota jugis.
Huic folium platani, radix cepæ æmula, caulis
Est ferule, cnici semina, flosque rosæ.
Hæc, reliquas cum condit hyems, aquilonia ridens
Frigora, brumali sub nive surgit humo.
Grata peregrinis est coturnicibus esca,
Creditor & ventrem sæpe ciere capris.

Repperit hanc primum, si vera est fama, Melampus
 Factus & est medicus, qui modò pastor erat.
 Hac ope cum furerent sævæ Iunonis ob iras
 Prætidēs, hunc mentem restituisse ferunt.
 Hæc animi instauret vires, hæc fræna furori
 Injicit, & toto corpore virus agit.
 Helleborum Graiis, veratrum est dicta Latinis,
 Et sua qui invenit nomina ferre dedit.
 Quod nigra sit radix, nigrum cognomine dicunt,
 Cætera queis radix albicat, alba vocant:
 Hinc ægro quærenda salus: quibus undique vestes
 Helleboros, centum sub juga coge boves.
 Sylva Caledoniæ lustranda, & Grampius ingens;
 Vix, quot opus, plantas insula tota dabit.
 Omnia vestigia loca, radicesque potentes,
 Et folia, & flores, seminaque ipsa lege.
 Cuncta manu medicâ miscens simul exprime succos,
 Quos bibat ægrotus, nec sine fœce bibat.
 Hinc cyathos, seu tristis hyems, seu torreat æstas,
 Tres veniente die, tres abeunte dabis.
 His sine nec Cererem libet, nec quas dabis undas;
 Et quascunque capit, condiat inde dapes.
 Auribus hos etiam instillet, vel mansitet ore
 Radicem, & fumos naris obesa trahat.
 Nil opus hic tentare caput fuligine pati;
 Hellebori fumus quàm magis aptus erit?
 Hic dabit auriculis (si quas habet æger) in aures;
 Hic quæ promeruit carmine, ferta dabit.
 Et dabit armillas, & longa monilia collo,
 Ne tamen his sese strangulet ille cave.
 Quod si cura comæ est, veratri pulvere crines
 Spargat; odor florum si juvat, inde petat.
 Farciat hic capitis malesani tegmina pulvis,
 Et vestem, & si quæ stragula lectus habet:
 Denique Hyperboreum circumque, infraque, supraque
 Helleboros præter nil patiare meros.

Miscendum nisi forte illis cereale papaver,
Quæque natat medijs alga palustris aquis.
Aut quæ lethæo liventia poma veneno
Educat, & stirps est vertice, subtus homo,
Helleborusve alter, vel alyssum, & ruta canina,
Et faba, quæ porci fertur & uva lupi.
Et cerebri quodcunque potest restinguere flammæ,
Quicquid & in somnum lumina fessâ trahit.
Sed si torte caput non est sanabile succis,
Quos creat Arctoo terra sub axe jacens.
Quod juvet externis æger sibi quærat in oris,
Luce quibus Titan dat meliore frui.
Hinc procul Herculeo perquam vicina sepulchro
Objacet Euboicis insula parva jugis.
Insula parva quidem, sed foeta potentibus herbis,
Sponte suâ hîc foelix omnia fundit humus.
Hîc ver assiduum; non urunt frigora terras,
Nec canis Icarij rusticus ora timet.
Mens vegeta indigenis, hilaris frons, corpora sana;
Nulla lues illis, nulla venena nocent.
Non canis hos rabidus, non lædit aranea morfu;
Vipera nec vitam quo tueatur habet.
Anticyram dixere olim: ditissima tellus
Helleboro; has solas insula jactat opes.
Huic noster facie est similis, sed viribus impar;
Virus abest, nostro quod solet esse comes.
Non senibus, non ille nocet puerilibus annis;
Nec canis hunc, gemino cum furit igne, vetat.
Cætera si vincit rabies, has æger in oras
Naviget; est ipso fonte levanda sitis.
Quæ nullo expelli poterat medicamine, Druso
Herculeam tellus depulit ista luem.
Hic quoque qui magni Zenonis scripta refellit,
Helleborum prudens non semel ante bibit.
Atque utinam his æger purgasset pectora succis,
Ante Deo sacrum quàm violasset opus.

Liquisset

Liquisset mentem furor aut moderatior esset:
Hei mihi, nunc feram ferre paramus opem.
Impia crescendo coepit dementia vires:
Vix tribus Anticyris cederet iste furor.
Ne tamen hic animum desponde: vota supersunt;
Quæ dare non possunt cætera, posce Deos.
Est locus Ardennâ in mediâ, secretus ab omni
Voce, nisi si quæ murmura fundat avis.
Desuper horrendus nigra formidine lucus
Imminet, & totum surripit umbra diem.
In medio veteri circumdatur area muro;
Hic stat in exiguâ ligneus æde Deus.
Huberti cognomen habet: non parva potestas
Numinis, hic quanquam marmora nulla vides.
Res hominum varias sustentans Iuppiter olim,
Ingemuit dorso cum grave sensit onus.
Tum primum reliquis ad sese in tecta vocatis
Partem oneris fertur distribuïsse Deis.
Cunctis dat quod agant: Latio hic favet, alter Iberis,
Tutelare Getes numen & Indus habet.
Sunt quibus artificum curæ est genus omne, patronum
Fur habet & leno, sacrilegusque suum.
Abluit hic strumas, alter collyria lippis
Illinit; hic dentes eruit, ille polit.
Et canis, & vulpes, & habet sua numina porcus;
Suntque quibus curæ musca, cicada, pulex.
Singula quis numeret? nemo indotatus abiit:
Munera restabant distribuenda duo.
Nemo qui viduas thalamis prohibere secundis,
Nemo, qui rabiem pellere posset, erat.
Hæc dum detrectant omnes, Hubertus a fello
Vectus adest; mox est optio facta seni.
Eligo posterius, labor hic minùs improbus, inquit,
Utiliorque alijs, utiliorque mihi.
Ex illo Huberti passim increbescere numen,
Digna que cæperunt surgere templa Deo.

Hic

Hic patria, hic sedes, hic magni numinis ara
 Inter inhumanos conspicienda lupos.
 Undique dona ferens secum genus omne furentum
 Huc ruit, & multâ cum prece poscit opem.
 Non tamen extemplo linquit furor, ante sacerdos
 Ter caput irrorans crimina lustrat aquis.
 Ter niveam indutus vestem procumbit ad aram,
 Raucaque ter mussans murmura farre litat.
 Tunc ante ora Dei vinclis circumdatus æger
 Sternitur, & supplex oscula figit humo.
 Hic fovea est vicina Deo, caput abdit in illam;
 Pars latet anterior, posteriora patent.
 Hæc secat antistes virgis, & verbere denso;
 Tota venenato terra cruore madet.
 Hinc ubi protractus, supplex advolvitur aræ;
 Terque Deum inclamat, ter tremit ara sono.
 Tum crucis adspicies signari stigmatæ frontem,
 Sindone quam purâ turba verenda tegit.
 Hæc stola sacra Dei est, nullo violabilis ævo,
 Secta licet toties, quæ fuit ante manet.
 Interea tolerare miser jejunia venter
 Cogitur, herba famem pellit & unda sitim.
 Hæc ubi sustinuit rabidus, mirabile dictu,
 Mens & iudicium, quod fuit ante, redit.
 Hæc & Hypermoro, quamvis via longa terenda est:
 Hoc sanare caput Numina sola queunt.

O N O P O R D U S F U R E N S .

PHœbi stulta cohors, medicas quid prodigis artes?
 Quid laterem demens, Æthiopemque lavas?
 Ante Pharos Tamesim, tepidum bibet Anglia Nilum,
 Miscebuntque suas Humber & Ister aquas.
 Quàm Buchananae qui ficto crimine musas
 Læsit, Apollineæ sentiat artis opem.
 Hic furor & Marsis natus in montibus herbas
 Spernit, & Anticyræ gramina lecta jugis.

Non

Non illum carcer, non centum vincla, nec undæ,
Nec flagra, nec ferrum, flamma nec ipsa domet;
Viſta, quod oppugnās, cedit medicina veneno;
Et minor eſt omnis carnificina malo.
Nec juvet Huberti votis obtundere numen;
Hei mihi, nunc non eſt ille, quod ante fuit.
Morborum expultrix ceſſit ſtola ſacra Batavis;
Barbarus hoc pridem tegmine miles ovat.
Hac miſer ereptā nunc mœret inutilis orbi,
Et ſtupet, heu, ſtipēs, qui fuit ante Deus.
Sed neque quantumvis foret illibata poteſtas
Numinis, hanc ſperes pellere poſſe luem.
Rudere, quicquid agas, nunquam dediſcet aſellus,
Non latrare canis, non ululare lupus,
Inſevit natura luem, quam excindere tentas;
Sola dedit peſtis ſemina, ſola rea eſt.
Si qua fides ſtellis, prolem infecere parentes,
Primaque lux vitæ, prima furoris erat.
Hunc Furia peperere, cohors armata colubris,
Reſ nova; nec pater hic, nec Venus ulla fuit.
Fortè Acherontigenæ triftes in valle ſedebant,
Densâ Acherontis ubi taxus obumbrat aquas.
Cum vocem alecto poſt longa ſilentia rumpens,
Terque caput quaſſans, talia dicta dedit.
Ergone progenies, Acheron, tua neſciet unquam
Quid ſit Hymen? & te nemo vocabit avum?
Nulla viri ſpes eſt: quis enim ſe miſceat hydris?
Sufſtineatque ſuo ſerpere monſtra ſinu?
Spes tamen eſt prolis: tacto Saturnia flore,
Neſcio quo, fertur, clam Iove facta parens.
Orta mari Venus eſt; patrio de vertice Pallas;
Primaque ſunt hominum corpora ficta luto.
Tu quoque Deucalion, vetula cum conjuge ſaxis
Diceris humanum reſtituiſſe genus.
Quid memorem caſos per mutua vulnera fratres?
Vipereis gens hæc dentibus orta fuit.

Quid

Quid formicarum referam de stirpe creatos
 Myrmidonas? numerum non habet ista feges,
 Sufficit Orion multis de millibus unus;
 Ille patens nobis, & breve monstrat iter.
 Fortè Iovem, comitesque duos exceperat Hireus
 Hospitio; stirps huic nulla nec uxor erat.
 Iuppiter, hospes, ait, pete munus ab hospite: prolem
 Ille refert solam, sed sine matre peto.
 Sunt rata vota Deo: mox cæsi ad terga iuveni
 Constitit, & natus Pleiade, rexque maris.
 Dicere plura pudet. Saiso perfusa liquore
 Terga bovis multâ contumulantur humo.
 Hinc puerum decies reparato Cynthia vultu
 Extulit: Orion, hic tuus ortus erat.
 Exemplum superi quod monstravere sequamur:
 Nostra ratis fidus, quod tueatur, habet.
 Talibus Alecto: reliquæ assensere sorores;
 Et placet exemplum, consiliumque sequi.
 Quo fatus Orion solus mihi displicet humor,
 Tisiphone, non est hic Iove dignus, ait.
 Aptior aura foret; vitæ vigor omnis in illa est:
 In faciem verti quamlibet illa potest.
 Est locus extremis, procul hinc, subjectus Iberis,
 Oceanum fulvo quâ Tagus amne petit.
 Hic Zephyrus, nec vana fides, sine conjugis usu,
 Implet equas; præstat conjugis aura vices.
 Quæque hominum solers voces imitatur hyæna,
 Hâc gravis, alternis foemina masque, parit.
 Vento sæpe mero fertur sine compare perdix
 Concipere, & nullo semine cortis aves.
 Quid faber Ætnæus nisi subventanea proles?
 Se licet hunc juret Iuno tulisse Iovi.
 Annuit Alecto: mora nulla: præhensus asellus,
 Qui prope flumineas fortè jacebat aquas.
 Tergora deripiunt costis, consutaque Diræ
 Fœno implent; visa est bellua qualis erat.

Hæc ubi ficca, foras trudent tomenta; remanet
 Tenta tribus tantum pellis aperta locis.
 Infidet, ecce, tribus tria jungens oribus ora
 Diræ trias, tribus è sedibus aura ruit.
 Vna omnes rupto jurasses foedere ventos
 Conspirasse, quatit tantus Avena fragor.
 Aura ruens immane sonat, pavor occupat Umbras,
 Tartara credebant fulmine tacta Iovis.
 Excipit infandam pellis subjecta mephitim,
 Clausaque tum primum janua Ditis erat.
 Aura levis laterum cæcis inclusa cavernis
 Æstuat, & fracto murmure claustra ferit.
 Scilicet ignis inest, nec defunt sulphura flammis,
 Et nitrum, minimum flabra vaporis habent.
 Murmure sedato, Diræ spiracula foeno
 Obturant, & humo tergora tota tegunt.
 Cynthia se plenam decies ostenderat orbi
 Quem colimus, decies lumine cassa fuit.
 Monstrum horrendum, ingens! protrudit pellis aselli
 Semivirumque asinum, sesquiasinumque virum.
 Excipit Aleæto livens de tergore monstrum;
 Tingit & in patrio membra tenella lacu,
 Tum caput irrorans Acheron, vocitabere Brontes,
 Persephone Æolides, Dis Onopordus ait.
 Sorde repurgatus, lymphis Onopordus avitis
 Emicat, & primos expedit ore sonos.
 Ambigeres humana foret vox, ane ferina;
 Bellua visa loqui, rudere visus homo est.
 Mox, natum amplexans serpentibus, oscula libat
 Tisiphone, & gremio frigida membra foveat.
 Guttura dein, nondum latrantia, lacte canino
 Imbuit, hos primos excipit in ore cibos.
 His epulis ubi dira fames compressa, canistris
 Expedit Æmoniis lecta venena jugis.
 Nec mora; miscentur tritis aconita cicutis,
 Pomaeque, quæ spinis horrida fundit humus.

Queque

Quæq; hominum, qua parte latet, stirps exprimit artus,
Et bulbus qui de Colchide nomen habet
Teque nocens pectum, cui se gens dedita Baccho
Mancipat, hæc inter toxica sæva terit.
Hæc ubi cuncta manu medicâ permista, venenum
Exprimit: ima gravis tartara replet odor,
Tum canis inferni spumas, & viscera lyncis
Miscet, & anguineis orta venena comis.
Quæque tumet bufo, quo turget aranea virus
Injicit, & succos, turpis echine, tuos.
Additur hippomanes; tum, ne vis ulla veneni
Desit, Echidnæus, Gorgoneusque cruor.
His pueri pectusque linit, ventremque pedesque,
Et nondum passas vincula dura manus,
Parvaque adhuc nullis liventia terga flagellis,
Cruraque Threiceis non violata notis.
Et sine fronte caput, quod acuti turbinis instar
Prominet, & scapulas & latera, atque nates.
Quæque Lycambeo vibrat lita tela veneno,
Sæpius his succis lingua peruncta fuit.
Tertia nox aderat, nec cunas presserat ulla
Pusio, nec cunæ quæ premerentur, erant.
Propter aquas latè pandebat brachia taxus;
Hanc putat, & cunas inde Megæra parat.
His folia, & foliis insternit vellera, cæsa
Eumenidum matri quæ nigra gessit ovis.
Tum superimponit pupum Dea, multaque pupo
Imperjurato stragula tincta lacu.
Invitatque leves, agitans cunabula, somnos
Eumenis & cantu lumina fessa trahit.
Ergo Gygantæos, Phlægra trepidante, tumultus,
Mutatosque refert in nova monstra Deos.
Aggestosque simul montes pulsataque saxis
Sidera, & Ætnæis ignibus usta canit.
Sed cadit incassum labor omnis; dentibus infans
Frendet, & in cunis pervigil usque jacet.

Visceribus

Visceribus regnans mediis, fususque per artus
 Non obscura sui dat documenta furor.
 Funditur, & tenero crescit cum corpore virus,
 Inque dies serpit, luxuriatque lues.
 Quoque magis crescat rabies, alimenta ministrat
 Eumenis, infernus quæ solet esse canis.
 Appula flore virens stirps est, quæ lutea passim
 Poma creat, vulgus poma camina vocat.
 His miser ingluviem pascit, fumoque tabaci,
 Aut insana vorat mala, fabamque suis.
 Pabula si quando detrectat, protinus angues
 Explicat excussis torva Megæra comis.
 Hos genetrix, nudasque faces, tortumque flagellum
 Ostentans, nati corda pavore quatit.
 Continuis fugit mens tandem exterrita monstis,
 Dixit & æternum non reditura vale.
 Tu quicumque regis mundi confinia, Ditis
 Claudere cui fas est, & referare fores.
 Dic quibus auspicijs sedes Onopordus avitas
 Liquerit, ut nostro figat in orbe larem.
 Et quæ causa viæ, & lucis tam dira cupido,
 Quæque vehat secum de Styge monstra refer.
 Sortem hominû miserans, præciderat Atropos ungues
 Ipsa sibi, nec, quo fila secaret, erat.
 Transierant septem in terris sine funere luces;
 Nec libitina usquam, nec pyra visa fuit.
 Puppe sedens vacua lugebat portitor Orci,
 Vectores frustra nocte dieque vocans.
 His tandem accensus Siculâ cum conjuge Pluto,
 Quotquot habet populos in sua tecta vocat.
 Cerberus & vacuam quatiens pater Æacus urnam,
 Et senior Minos, & Rhadamanthus adest.
 Eumenidumque cohors venit cum pubere nato,
 Cui tum velabat barba novella genas.
 Venit & ipse Charon, remis & puppe relictâ,
 Crudelesque Deos, duraque fata querens.

Quæ tetigit, moderante Deo, Iesseia proles,
 Hæc Acherontæas plectræ movere manus?
 Non hunc, de cœlo aspiciens, frænare furorem
 Arctoæ poterat Diva suprema plagæ?
 Hac duce, Parnasso procul & Permesside lymphâ,
 Quod laceras, Vates nobile fudit opus.
 Seque clientelæ dedit, & sua carmina Divæ;
 Hæc operi, hæc vati est Anna perenna suo.
 Nunc age, sacra cohors, nostræ cui cura salutis
 Credita, dic, caput hoc quid Medicina juvet?
 Arte putem sævas tandem mansuescere tigres,
 Et rabiem indomitos ponere posse lupos.
 Artem posse suo lunam deducere cœlo
 Crediderim, & rapidos sistere solis equos.
 Ast hic posse aliquid credat Iudæus apella,
 Non ego, suppetias ut ferat ipsa salus.
 Non opus hic medicis, scelerum sed poena luenda est.
 Tortorem tantum postulat iste furor.
 Dijque, Dæque omnes, cœlum si crimina tangunt,
 In deploratum stringite tela caput.

TVMVLVS ONOPORDI,

AVTORE DAN. TILENO.

Monstrorum Varias, sævâ cogente novercâ,
 Perdomuit formas Amphitryone satius.
 Omnibus extinctis aqua Lerna illi hæsit in hydra,
 Igne tulit subitam quando Iolaus opem.
 Mille Onopordus alens asinino in pectoris antro.
 Monstra, nec Alciden jam superesse ratus.
 Perque tuum, Buchanane, latus configere Phœbum
 Ausus, & Aonias contemnerare Deas;
 Vnius Vrsina cauda, uno sternitur ictu,
 Mille uno illo ictu monstra asinina cadunt.
 Herculis haud opus hic clavâ, Herculeisq; sagittis;
 Haud opus hic flammis est, Iolæ, tuis.
 Olim mille viros asini maxilla necavit;
 Mille asinos Vrsa cauda hodie una necat.

*AD PONTICVM MEDICVM,
ut uxorem ducat.*

ERgo, Machaonia lux & pars optima gentis,
 Canus adhuc nescis, Pontice, quid sit amor?
 Tūne potes succis vitam producere, pessum
 Qui finis humanum, prō pudor, ire genus?
 Crede mihi, mortale genus simul omne periret,
 Si velit exemplo vivere quisque tuo.
 Nulla vides hodiē, jactis post terga lapillis,
 Nulla Promethæo corpora facta luto.
 Sed neque Myrmidonum populos, nec ferrea cernis
 Agmina, quæ Cadmi tempore fudit humus.
 Nubila jam nullum pariunt vel robora, nulli
 Pignora dant cæsi terga sepulta bovis.
 Clām Iove concepit sterilis Saturnia, tacto
 Flore, sed hoc ætas ultima flore caret.
 Ut genus Iapeti repares, ars una relicta est;
 Quicquid ubique vides, sustinet una Venus.
 Hâc sine terra feris, caritura volucribus aura est,
 Piscibus æquoreæ destituentur aquæ.
 Hâc sine, quos colimus mortales, rara Deorum
 Turba foret, quam nunc luxuriare vides.
 Quis mare, quis terras regeret, Manesque profundos,
 Conjuge Saturnus nî caluisset Ope?
 Quis foret armorum præses, nisi rector Olympi
 Iffet in amplexus, aurea Iuno, tuos?
 Quis, nisi Latonæ niveis jacuisset in ulnis,
 Astra per æthereis jam veheretur equis?
 Nec foret interpret superum, nisi semper amator
 Iuppiter arsisset lumine, Maia, tuo.
 Nec, nisi coepisset Semele formosa Tonantem,
 Tuta forent ullo Bacchica dona Deo.
 Per superos, Manesque volat puer ales, & illa,
 Quam fugis austerus, regnat ubique Venus.

PARERGA

30

Qui tibi Pæoniæ vim totam tradidit artis,
 A genio quantum dissidet ille tuo,
 Ille, Cupidineâ transfixus cuspide, Daphnen
 Arsit, & hic primus nunc quoque durat amor,
 Virginis exuviis Phœbus pharetramque lyramque
 Gaudet, & intonsas condecorare comas.
 Te quoque, Leucothoe, nec sat patienter, amavit,
 Lacteolâ traheres cum tua pensa manu,
 Palluit extemplò, te visâ, luminis autor,
 Ut solet, in cursu cum tegit ora soror.
 Quique faces & tela vibrat sine fine, coactus
 Est Deus Idaliæ tela, facesque pati.
 Servat adhuc tumulus veteris vestigia flammæ,
 Thuraque Phœbæâ nunc pia fundit ope.
 Persida quid memoré, Clytienvē, Rhodónvē, vel illam,
 Quâ satus est, patrios qui malè rexit equos?
 Ora Deus quoties vertit radiantia, factus
 Cervus, & accipiter, trux leo, putris anus?
 Celituum de gente, Iovem si dempseris unum,
 Pronior in Veneris prælia nullus erat.
 Te patris exemplum si non movet, aspice natum,
 Pæoniæ pænas qui dedit artis avo.
 Non semel hic blandis Hygiææ fixus ocellis,
 Tabuit, &, medicus qui fuit, eger erat.
 Non semel Epionæ roseas pressere papillas,
 Hippolytum sibi quæ restituere manus.
 Forsitan hic, à quo medicas Epidaurius artes
 Accepit, calcar, quod magis urget, habet.
 Semivir hic deformis erat, monstrumque bimembre,
 Ore virum referens, cætera turpis equus.
 Non tamen hic poterat teneras odisse puellas,
 Sed quid amor sensit, quid sacer esset Hymen.
 Credere quis posset? Paphiis hunc ignibus ussit
 Phillyra, semifero nupta puella viro.
 Fertur & Ocyrhoes interrita mater equino
 Formosum femori supposuisse femur.

Exue

Exue vel medicum, vel lumina clara medentum
 Prævia quam monstrant, Pontice, carpe viam.
 Sed neque, quæ tradis, studiis Ericina Minervæ
 Obstat; Aristoteles ipse maritus erat.
 Nec vir erat tantum, dominæ quoque basia carpsit,
 Nec dare contentus basia, thura dedit.
 Socratis in gremio jacuit sine crimine conjunx;
 Iunxit Aristippo Laïs amica latus,
 Sive Machaonias tractas, seu Pœonis artes,
 Quam ferus odisti, Cypria calcar erit.
 Oscula Briseis quoties libavit Achilli,
 Fortior in Trôas Pelias hasta fuit.
 Hector, ab Andromache surgens, animosius hostes
 Impulit, & vires auxit in arma Venus.
 Frigora ne gelidæ tetricus prætexe senectæ,
 Et quæ texerunt jam caput omne nives.
 Frigidus est Boreas, senio Tithonus inertī
 Fractus, utrumque tamen cuspide fixit Amor.
 Virgine Cecropiâ Boreæ caluere medullæ;
 Ictus ab Aurorâ saucius alter erat.
 Nec Cato dediticit multum grandævus amare,
 Romuleâ quamvis Censor in urbe foret.
 Viribus excellit juvenis, tamen equa voluptas
 Est senis, exiguo dum levat amne sitim.
 Plus quam musca bibit stans ad præsepia taurus,
 Non tamen epotâ plus satiatur aquâ.
 Commoda si quæris, te conjunx dote beabit,
 Et dabit esse virum, forsan & esse patrem.
 Sæpe pyrum vetulo carpi de stipite, labi
 Cautibus è siccis flumina sæpè vides.
 Lustra bis octo Cato recolens, Masinissa, Catone
 Major adhuc, auxit prole virente domum.
 Robore præcellens, Spartanâ lege, juvenis
 Improbi vetulo ferre tenetur opem.
 Sic freta cum fervent, adhibetur navita clavo.
 Fortius indomitas qui rate findit aquas.

P A R E R G A

32

Sic ubi curta domi res urget, sæpè colono
 Pingua conductus prædia taurus arat.
 Et nunc verna fodit, nunc mercenarius hortum,
 Sudorem dominus dum tolerare nequit.
 Sat putat hic, natam dum cogat in horrea messem,
 Dum legat omne, suus quod tulit hortus, olus.
 Sæpè graves uvæ, domino stertente, premuntur,
 Mulgetur, nullo crimine, sæpè pecus.
 Dum sibi musta fluant, dum pressi copia lactis
 Suppetat, in tuto res herus esse putat:
 Conjugis usuram cupido concessit amico
 Ipse Cato, morum censor, & Urbis honos.
 Sed tibi turpe foret nimium sic querere prolem.
 Iungere naturæ qui potes artis opus.
 Quas tibi radices, quas non tibi tradidit herbas
 Delius, in Grampî quas legis usque jugis?
 Hæc ope restituit socero Medea juventam,
 Squallida cum præstò jam libitina foret.
 Hæc ope tu gelidæ tandem succurre senectæ,
 Teque tuis bulbis, graminibusque juva.
 Fors tibi non optas, patriæ sed pignora debes,
 Illa sui civis, Pontice, poscit opem.
 Tunc Caledonias emendicare puellas
 Pignora finitima de regione velis?
 Mos hic Amazoniæ potius decet agmina gentis,
 Quosque regit populos Penthesilea furens.
 Æquior Ausoniæ lex est, quæ Cypridis hostes
 Pellit, et uxorem ducere quemque jubet.
 Exulat hæc Cybele, lepidis inimica puellis,
 Et cava consueti cymbala ferre Phryges.
 Qui tulit hanc Latio, si ferret jura Metellus
 Scotigenis, tibi jam poena parata foret.
 Imbelles nuper populos, Martemque perosos,
 Vidimus in bellum, Marte premente, rapi.
 Haud secus, obtorto te lex æquissima collo
 Abreptum, Veneris cogeret arma sequi.

Sponte

Sponte subi potiùs iuga, quæ te sancta subire
 Lex jubet, & patriæ jam pereuntis amor.
 Civibus hanc, quamvis nunc venerit Hesperus, auge;
 Sisque pater, quem nunc esse decebat avum.

AD DN. IOHAN. SCOTUM,
Scototarvatum Equitem, Consil. Regium,
 cum Poëmata Scotorum prælo subjiceret.

SCote, Caledonios prælo committe Poetas
 Ocyus, & cœptum perfice fortis iter.
 Lumen ut impertit gratis Sol aureus orbi,
 Æthereasque suo suscitât igne faces,
 Sic patriæ, patriisquæ dabis, sine fœnore, lucem
 Sideribus, quæ nunc nube sepulta latent.
 Hâc ope vitalem reddes popularibus auram,
 Quos jam semefos, semiputresquæ vides.
 Romuleum quisquis civem servaverat, illi
 Mos erat iligna cingere fronde comas.
 Mille tuo numerans servatos munere cives
 Scotia, ferta tibi civica mille dabit.
 Immortale decus meruit, qui morte nefandâ
 Arcuit Andini nobile vatis opus.
 Quid tua non meruit pietas, tot sidera mergi
 Quæ vetat, Arctoe lumina rara plagæ?
 Non ego Romulidum vati compono Poetas,
 Grampia quos gelido terra sub axe tulit.
 Sidera fidereis quisquis conferre favillis
 Audet, & astra duci, qui regit, ille furit.
 Non tamen hi, quamvis Andinum ponè sequantur,
 Agnoscantquæ ducem, commeruere mori.
 Vivit adhuc Naso, Pelignæ gloria gentis,
 Et fidicen, tellus quem Venusina dedit.
 Vivit, & in Latio celebratur Musa Tibulli,
 Et sua cui magnum Lesbia nomen erat.

Quique per Æmathios cecinit fera praelia campos,
Inter & orchestra lumina vivit avus.
Docta que tum Persi, tum sunt peritura Lucreti
Carmina, luxato cum ruet axe polus.
Hos tamen altiloqui superavit Musa Maronis,
Mœoniâ quantum vincitur ille tubâ.
Fas mihi sit nostros hos inter ponere vates,
Inter & Hesperias plectra Boréa lyras.
Est aliquid, fateor, quo nos superamur ab illis;
Non meruere tamen dona minora premi.
Astra vides inter faculas lucere minutas,
Nec levis hinc cœlo surgit, & inde nitor.
Aspice, vere novo, flores cum dædala tellus
Explicat, & passim sub pede ridet humus;
Nec color est unus, nec par est gratia florum,
Lumina quo pascat flos tamen omnis habet.
Aureus est priscis nitor, & nativa venustas,
Et sacra majestas, Romuleusque vigor.
Vatibus in nostris horum simulachra placebunt,
Sepe fit exemplo pluris imago suo.
Si quid in his vitii est, patrias ne desere Musas,
Sed rege Phœbæâ plectra Britanna manu.
Arte modos, numerosque juva; nunc tende remissa,
Nunc nimium tensæ fila remitte Lyrae.
Sumere fas limam, fas est eradere nævos,
Nec pudor his numeros substituisse novos.
Quæ minus apta vides, indignaque vivere, chara
Sint licet auctori, carmina dede neci.
Pabula da blattis, rapidis da pabula flammis,
Plena vel effusis spongia mergat aquis.
Qui sacra siccasti Permessi flumina tanto
Te melius fungi munere nemo potest.
Est tuus, est vatium labor aureus, inseret astris
Fama tuos vates, te super astra vehet,
Gramina, quæ foliis exudant mella, coluntur;
Sed, quæ mella legit, plus celebratur apibus.

Ad eundem,
Ne Poemata Ionstoni prælo committat.

S Cote, quid, heu, merui? Veteris cur nomen amici
 Sævus in opprobrium, ludibriumque trahis?
 Quæ mihi rupe sacrâ procul, & foelicibus undis
 Exciderant, cur nunc mittis in ora virum?
 Quæ mihi, quæ Musis cecini, cur publica fiunt,
 Nec mihi, nec Musis grata futura meis?
 Artifici malè sit, sacros qui primus in usus
 Transtulit audaci ferrea præla manu.
 Ista lacertosos decet armamenta colonos
 Quærere, qui duro membro labore terunt.
 His ubi maturis rubuerunt solibus uvæ,
 His tua debebat, Pallas, oliva premi.
 Aptâ minùs Phœbi sunt torcularia donis,
 Aptâ Camœnarum sunt minùs illa sacris.
 Carmina, secessu quæ delectantur, in omnes,
 Prò pudor, illorum distribuuntur ope.
 Non ita vulgari sua vult sacra carminis autor,
 Qui juga semotæ rupis, & antra colit.
 Non ita prostitui doctæ meruere sorores,
 Quas iuvat intactâ virginitate frui.
 Icaris ut turbam fuit averfata procorum,
 Et Iovis illotas arcuit ara manus;
 Sic pia gens vatùm vitat commercia vulgi,
 Et prohibet sacris, liminibusque suis.
 Scilicet hæc oculis vitiat gens improba lippis,
 Ut solet inspectos pupula tristis agros.
 Utque dapes Phineï volucres, sic aurea Phœbi
 Munera contactu polluit illa suo.
 Talia famosi metuant contagia vates,
 Quos mecum vinctos sub tua præla trahis.
 Me potius censura movet paritura pudorem;
 Sola Poetarum lima timenda mihi est.

Cætera quam poscunt, fugiunt mea carmina lucem,
Et cupit æternâ nocte Camœna tegi.
Ennius Ausoniæ cecinit fera prælia gentis,
Carmina cum domino sed periire suo.
Sæpè celebrantur Linus, & Rhodopeius Orpheus,
Sed quæ liquerunt carmina nulla vides.
Fas mihi sorte frui, ducibus quæ contigit istis;
Fas mihi sit naves oculuisse meos.
Ne, mihi quod dudum juvenilibus excidit annis,
Intempestivâ sedulitate lege.
Vere novo, nemo maturas colligit uvas,
Ante nec autumnum dulcia poma cadunt.
Flava metenda seges, virides fuge messor aristas.
Nec nova purpureæ germina velle rosæ.
Quæ domino nunc rapta suo vulgantur, in annum
Debebant decimum, si paterere, premi.
Non ego debueram saltem tot lumina vatium
Inter, & Heroûm nomina tanta legi.
Turpe tubas inter tenues inflare cicutas,
Turpiter auditur strix ubi cantat olor.
Nec benè Santonico miscetur purpura panno,
Nec decet urticas implicuisse rosis.
Ah vereor, ne vatis amor præstinguat ocellos,
Et tegat errores, extenuetque meos.
Crimina Phocæi juvenis non vidit Orestes;
Cæcus ad Æacidæ stupra Patroclus erat.
Nec pius Æneas fidum culpavit Achatem,
Castora nec Pollux, Perithoûmve comes.
Si potes, hostiles animos paulisper, & arma
Indue, censorem qualia ferre decet.
Atra videbuntur, nigroque simillima corvo,
Quæ nive nunc Geticâ candidiora putas.
Si tamen incæptum, non exorabilis, urges,
Et quæ non merui præla subire jubes.
Vlteriùs pugnare nefas; quò jusseris ibo,
Et leget errores orbis uterque meos.

Hâc ope, quos mecum vinxisti, Scote, Poetis,
 Et patriæ dicar consuluisse meæ.
 Temperat alba nigris, miscetque coloribus umbras,
 Quisquis Appellâ quærit ab arte decus.
 Purius aëthrorum micat inter Luna favillas,
 Purius in tenebris lumina cuncta nitent.
 Pulcher erat comitem Thersitem nactus Vlysses;
 Pulchra Vetustinæ Gellia juncta fuit.
 Lumina sic patriæ nostrâ de fæce nitorem,
 Et decus à socii labe perenne trahent.
 Nil ego dum patriæ possim servire, recusem,
 Scote, nihil renuam, dum tua iussa sequar.
 Nil ego formido, quicquid Fortuna minetur:
 Nostra patrocínio tuta Camœna tuo est.

*Ad DAVIDEM WEDDERBURNUM
 Rectorem Scholæ Abredonensis.*

Cernis ut obrepens mihi, Wedderburne, senecta,
 Sparferit indignas per caput omne nives.
 Debile fit corpus, pulsus melioribus annis,
 Nec vigor ingenii, qui fuit ante mihi est.
 Tempore mutato, mores mutantur & ipsi,
 Nec capior studiis, quæ placuere prius.
 Ante leves risus, & erant jocularia cordi;
 Nunc me, morosum, difficilemque vides.
 Prona fit in rixas mens, & proclivis in iras,
 Et senio peior cura senilis edit.
 His ego, quæ possum, quæro medicamina morbis,
 Et mala, quæ fas est, pellere nitor ope.
 Sæpè quod exegi pridem, juvenile revolve
 Tempus, & in mentem tu mihi sæpè redis.
 Par, memini, cum noster amor se prodidit, ætas,
 Par genius nobis, ingeniumque fuit.
 Vnus & ardor erat, Phœbi conscendere collem,
 Inque iugo summo sistere posse pedem.

P A R E R G A

Te prior, infirmis ego nixus in ardua pennis,
 Monstrabam, memini, quâ sequerere, viam.
 Nunc comes urgebam, blandis hortatibus instans,
 Et festinanti non leve calcar eram.
 Nunc animos rigidi sumebam more magistri,
 Et castigabam voce subinde moras.
 Haud aliter nati, generoso Dædalus ausu,
 Astra per, & coeli nubila rexit iter.
 Sed mea Dædaleo peior fors improba fato,
 Icariâ potior fors tua sorte fuit.
 In sibi quæsitâs penetravit Dædalus oras,
 Me iugâ, quæ petii, Phœbus adire vetat.
 Icarus haustus aquâ est, tu, quæ me ponè petebas,
 Montis Apollinei culmina summa tenes.
 Nobilis ingenii raptus fœlicibus alis,
 Liquisti veterem post tua terga ducem.
 Sic Maro, sic Flaccus, sic vicit Naso magistrum,
 Quiq̃ue canit Graio Pergama capta dolo.
 Hic quoq̃ue qui magno dextram formavit Apelli,
 Victus Appellâ creditur ipse manu.
 Clarus erat, quisquis docuit mare findere Typhin,
 Et versare leves Automedonta rotas.
 Debita sed postquam venit tyronibus ætas,
 Discipulo minor est factus uterq̃ue suo.
 Non tamen impatiens indulsi tristibus iris,
 Nec mihi te dolui præripuisse decus.
 Absit, ut invidet juvenis Phocæus Orestî,
 Perithoum, Theseu, vel tuus urat honos.
 Absit, ut Euryali rebus macrescat opimis
 Nisus, & offendant Castora fratris opes.
 Livor iners animis non est coelestibus aptus;
 Nec fuit hâc noster labe notatus amor.
 Hunc, procul Idalio, teneris in mentibus ipse
 Accendit radiis Phœbus Apollo suis.
 Non procul hinc mons est, fessos quem ponè jugales
 Solvit in Hesperîâ Phœbus anhelus aquâ.

Tectus

Tectus erat quondam sylvis, nunc præter ericæ
 Gramina, nil scopulos inter & antra vides.
 Hujus in aërio lætantes vertice, Phœbo
 Sæpè litabamus, Pierioque gregi.
 Hunc ego Parnassum, juga tu Pimplæa vocabas,
 Delphica nunc rupes, nunc Heliconis erat
 Sæpè petebamus vicinos collibus amnes,
 Qui tibi natali non procul urbe fluunt.
 Hic Aganippæam, dabat hic Permessidis undam,
 Et quæcunq̃ue sonans flumina Phocis habet.
 Phœbus ubique fuit, specus omnis Apollinis antrum,
 Quælibet Ascræum præbuit umbra nemus,
 Lux ubi vel Phœbi micuit, vel sidera cœli,
 Sidera cum Phœbo dicere lusus erat.
 Vere novo quoties pratorum mille colores,
 Ut potuit, numeris pinxit uterque suis.
 Exciti quoties volucrum modulamine, plectra
 Sumpsimus, alternos reddidimusque sonos.
 Omnia subdebant stimulos juvenilibus ausis,
 Quidlibet ausuris omnia calcar erant.
 His ego deliciis tecum, sine face, fruebar,
 Vnaque præbebat gaudia mille dies.
 Sed brevis, ah, nimium fuit, & fugitiva voluptas;
 Sic rosa vanescit, sic abit umbra levis.
 Hæc sacra dum patriis tecum colo lætus in oris,
 Te simul, & patriam linquere cogor humum.
 Quas ego non terras, quæ non vagus æquora pressi,
 Hæc licet ingenio sint minùs apta meo?
 Bis mihi trajectæ vicinæ nubibus Alpes:
 Tybris, & Eridani pota bis unda mihi est
 Præbuit hospitium bis binis Gallia lustris:
 Conjugis hæc titulum terra, patrisque dedit.
 Me Geta, me Batavus, me vidit Cimber & Anglus,
 Et quæ Teutonico terra sub axe riget.
 Non tot Dulichius pater est erroribus actus,
 Dum peteret patrios per vada sæva laros.

Quinta Caledoniæ me rursus Olympias oræ
Reddidit effætum, dissimilemque mei.
Numina jam decies & ter fecere parentem :
Pignora sex superant, cætera turba fuit.
Bis mihi quæsiui nec ab una gente maritam :
Bis conjunx, bis jam me reor esse senem.
Te quoque, qui Patriæ vovisti tempora vitæ,
In Patriæ video consenuisse sinu.
Scilicet hæc homines fors urget, ut omnibus æquè
Obrepat tacito curua senecta pede.
Differri mors ipsa potest, & tetrica sæpè
Sustinet armatam Parca coacta manum.
Hei mihi, tempus edax nullo medicamine, nullâ
Arte retardari dura senecta potest.
Nec tamen ætati defunt solatia seræ,
Quæque senes patimur, sunt mala juncta bonis.
Quam queror, ætatem confer juvenilibus annis,
Nil juvenis, quo se præ sene jactet, habet.
Non legitur sanctus juvenum de flore Senatus;
Turba Senatorum nil nisi turba senum est.
Mos & erat capiti juvenes assurgere cano,
Illius & leges, imperiumque pati.
Ut tuba concinuit, juvenes coguntur in hostem
Ducere; fas senibus delituisse domi.
Bella gerunt juvenes, & gaudent hoste perempto:
Bella senes memorant, & memorare juvat.
Si quæ puella petit, juveni quod turpe negare est,
Hos excusabunt tempora tecta nive.
Vina nocent juveni : mores imitata Catonis
Se refecit sumpto sicca senecta mero.
Si vel parca manus juveni, vel tetrica frons est,
Lingua vel effrenis, nemo decere putat,
Turpe seni non est lucrum captare, nec uti
Moribus austeris, nec sine fine loqui.
Si quid in his culpæ est, crimen transfertur in annos,
Et, sene laudato, sola senecta rea est.

His ego me folor, capulo vicinus, ut arte
 Sit levius, quod fors ferre coëgit, onus.
 Aptius at nostræ, tu Wedderburne, senectæ
 Consulis, & quæ fert dura senectæ, malis.
 Dum mihi te fisto, dum quos simul egimus annos,
 Mente puto, mutor, nec mihi sum, quod eram.
 Æsopa carminibus mutavit Colchis & herbis;
 Hac juvenem, tremulo de sene, fecit ope.
 Colchidis in morem, veteri tu reddis amico,
 Quî pede veloci præteriere, dies.
 Tempora dum recolo, tecum simul acta juventæ,
 Me mihi restituens, ipsa juvenia redit.
 Colchida tu vincis: longo molimine Colchis
 Quod semel ausa fuit, tu mihi sæpè facis:

ARTURO IONSTONO, M.D.

Respondet David Wedderburnus.

HA S ego cerno nives, cerno Ionstone, querorque,
 Et nigris heu lachryma more liquentis eunt.
 Dumque retro specto melioris tempora vita,
 Quæque ferunt anni gaudia prima rudes,
 Deficio, quarensq; tuis solamina curis
 Implicor, an sileam nescius, ane loquar.
 Heu ubi, quæ nobis quondam florentibus annis,
 Otia? Veris ubi blandior aura noxi?
 Vivida nunc ubi vis animi? quam serior ætas
 Vsq; tibi reparat, deterit vsq; mihi.
 Sed neque causa fugit; nam qui miserande labores
 Sisyphæ te, Tityum quæ laniena premit,
 Quæ rota, quæ lacerant angues Ixiona torti,
 Progeniem Danai quæ manet urna feram:
 Pars quota poenarum quas pendo, Palamonis antro
 Lustra tot inclusus dum fero mille neces?
 Quas qui scire velit, Libyco quot in aquore fluctus,
 Ignea quot nitcant sidera nocte, petat.

Scilicet

Scilicet hinc, si quas melior natura benignè
 Contulerat, dotes deperiere mea.
 Adspice Carpathium qui findit puppibus equor,
 Adspice qui duris praelia Martis amat:
 Quas sentina vomit, circumfert navita fæces:
 Trux bellatorem Mars docet esse trucem.
 Omne abit in mores studium, mihi crede, sequaxque,
 Artificis vitium semper & artis idem.
 Inde mali mihi causa mei: nam peffora fingo
 Dum tenera, & pueros erudisse sat est,
 Nec mihi concessum pro spe juga visere Phæbi,
 Nec mihi fortuna, qui fuit ante, tenor.
 Fortune! sed quid nequicquam ingrata revolve?
 Carminè quid moveo te Camerina meo?
 Hac fateor, liceatq; mihi sine labe fateri,
 Cum forent sortis semina quisque sua.
 Adde quod Aonidas semper quid inane putavi,
 Nec placuit genio pulvis & umbra meo.
 Quod si parva mihi fas est componere magnis,
 Sic Laertiades tractus in arma fuit.
 Ipse dolo falsus falsum sic traxit Achillem
 Aulida, ut Inachias diceret inde rates.
 Par genio fortuna tuo; tibi tangere fama
 Dum properas portus, æstus & aura favent.
 Ecce tibi proavum generoso sanguine dignum
 Ingenium, primus nobilitatis honos:
 Ecce tuis Elegis, dum tendis ad ardua Pindæ
 Culmina, Nasonis lecta corona manu.
 Purpureus nitet hic Amaranthus, lilia vident,
 Cumque apio viola, cum violisque rose.
 Hic Buchananæ tuæ defensæ premia Musa
 Quercus, & hinc iriPLEX laurus amana coma.
 Nè quid enim desit, quò vertice sidera tangas,
 Evi & miraculis annumerere tui,
 Architas quicquid, quicquid Podalirius ausus,
 Et sophia quicquid circulus omnis habet.

Lynceo id omne suo rimatus lumine, rara
 Natura penitus excutis arte sinūs.
 Hac ego praesensi jam tum cum venige Phoebe
 Exiguā legeres littora sacra rare.
 Praesensi; nec avis praepe mihi penna nec exta,
 Sed ratio augurium iudiciumque fuit.
 Tum (memini & meminisse juvat) nunc aurea tentas
 Fila Lyræ, Aoniis sollicitanda modis:
 Nunc annos supra penetras in castra Lycæi,
 Pontis & à comitum rapta trophæa globo.
 Meque subinde vocas propere dum lentius, atque
 Cogor ab adversis vela referre notis.
 Haud secus accipitris pedibus praedatur aduncis
 Pullum, adhuc natus dum docet aura leves.
 Haud secus in sylvis errare leuoculus audet,
 Dente petiturus Rhinocerotæ novo.
 Primaque luxurians in prælia taurus arenam
 Spargit & impositas jactat in astra pilas.
 Indolis hac animos sociarunt Vincula nostros,
 Hic nos nativo fadere junxit amor.
 Qui non ambigua metuit discrimina sortis,
 Temporis aut varias instabilesque Vices.
 Namq; quater denis robur jam sumpsit ab annis,
 Perque suos cæpit provehiturque gradus.
 Ornus adhuc fibris Erimanti in culmine iuxta
 Vel modicis cedit flatibus Euri tuis.
 Latius hinc tenues paulatim fundere ramos
 Gaudet & æstivis se decorare comis,
 Aërio at tandem jactans se vertice, cauros
 Spernit & irati fulmen ab arce Iovis.
 Noster talis amor; quem non (pia numina testor)
 Vlla procelloso turbine vincet hyems.
 Absi: ut Æacides palmam vel fidus Acharis
 Hanc tibi præcipit, præcipitve mihi.
 Huic licet Æneas, illi licet afforet armis
 Quem sub inafflicis procubuisse ferunt.

*Eurjalus, Damon, suavisſima vatibus olim
 Nomina; ſed quoties nomina ficta legas?
 Integra noſtra fides: hanc nos candore mereri,
 Vita, vel invidiâ teſte, peracta prober.
 Inde dolor, qui me tantum non perdidit, orbis
 Dum procul à patriâ te peregrinus habet.
 Eſt locus adductis curvos ſinuatus in arcus
 Cornibus, Oceanus pulſat utrumque latus.
 Intus arenosum decorant duo flumina litus,
 Nymphearumque rudi pumice tecta domus.
 Hic quoties gemui? quàm ſletibus ora rigavi?
 Implereſt Zephyri cum tibi vela leves.
 Vela tibi implereſt Zephyri, mihi pectora luctus,
 Offa tremor, lachryma lumina maſta pia.
 Tum mihi Demophoon viſus dare carbaſa ſentis,
 Tum mihi Ionſtonus Proteſilaus eras.
 Quaque ſequi licuit ſpectans tua lintea, Phyllis,
 Hæmonis & ſenſu Laodamia fui.
 Non tamen hic noſtrum ſenſus ſaturavit amorem,
 Nec dolor hic noſtri meta doloris erat.
 Triftis in hac vacuâ quoties ſpatiabar arena,
 Tu mihi triftitia ſemper origo nova.
 Tecum totus ego, te dum deſidero, dumq;
 Te veniente die, te fugiente cano.
 Haud aliter genetrîx tua te Proſerpina campis
 Flebit in Enneis, finiſtimuſq; jugis.
 Heſoides haud aliter nymphe, Rhodopeius Orpheus
 Dum dolet Eurydicen nocte dieq; ſuam.
 Et nunc Halcyonas deſertas alloquor, antra
 Nunc peto, Grampiaci teſquaq; ſola ſinus.
 Ab quoties dixi, pereat male Tiphys & Argo,
 Quiſquis & hoc primus gurgite fecit iter.
 Ab quoties, Arabum quid me, mea prima Voluptas,
 Te ſine divitiis deliciisve juvenes.
 Sed bene conſuluit noſtro Deus ille dolori,
 In patriâ tandem quo duce latus oſas.*

*Sic musa voluere, tua tutela senecta,
 Quæ felice diu progrediatur æve.
 Simque tibi Colchis, renovans solatia vita.
 Et mihi sit Liber, sit Cytherea comes.
 Ille graves abigat curas: det & altera, pulchra
 Te tua, ceu juvenem, Cynthia semper amet.
 Si quid ego interea moduler, tu præcine: Phæbus
 Vnus semper eras tu mihi: semper eris.*

*Ad Reverendum Antistitem,
 PATRICIUM FORBESIUM,
 Episcopum Abredonensem, cum
 fratris obitum defleret.*

POne modum lachrymis, Præsul, fraternaq; tandem
 Funera Plebeio define more queri.
 Flere nefas, portum superato navita ponto,
 Cum tenet, & nexis ornat aplustra rosis.
 Flere nefas, miles, confecto Marte, triumphum
 Cum Capitolinâ victor in arce canit.
 Quem gemis extinctum, subduxit fluctibus alnum
 Frater, & in tuto gaudia latus agit,
 Hostibus edomitis exultat, & aurea cœli
 Tempa tenens, Christo cum duce, cantat Io.
 Hic, diadema gerens rutilis insigne pyropis,
 Aureus ingentes eminet inter avos.
 Adscriptusque choro superûm, cœlique ministris,
 Conspectu fruitur semper & ore Dei.
 Et ericumsusis pascuntur lumina gemmis,
 Æthereumque sonat semper in aure melos.
 Sub pedibus solemque videt, lunamque moveri,
 Et mundi famulas calcit ubique faces.
 Despectatque cavo cœli sub fornice nubes,
 Oceanumque vagum, quamq; reliquit humum.
 Dum procul hoc spectat cœli novus incola punctum,
 Ridet, & hic partas temnit & odit opes.

Ridet

Ridet in exiguo luctantes pulvere reges,
 Et pro tantillo bella tot orta luto.
 Plangere si cuiquam fas est, nos aptior illo
 Materies planctus, mæstitiæque sumus.
 Hunc quibus ereptum cernis, nos findimus undas,
 Iactamurque freto, concutimurque Notis.
 Ah, quot in hoc cernis, quod verrimus, æquore syrtes?
 Quot vada, quot passim naufraga saxa vides?
 Promptius æstivæ Cereris numerabis aristas,
 Quasque creat gelido bruma sub axe nives.
 Promptius expedies Corsæ telluris ericas,
 Quas fletûs socias nunc puto, Præsul, habes.
 Mille modis morimur : nunc urit corpora febris;
 Languida, nunc sævus viscera tendit hydrops.
 Sæpe caput vertigo rotat; tremor occupat artus;
 Membra vides multis fidere tacta mori.
 Pectora nunc lacerat tullis; lapidescere renes
 Nunc querimur; torquet sæpe podagra pedes,
 Morborumque cohors omnis, crescentibus annis,
 Crescit; & est morbus non levis, esse senem.
 Nec minùs infestat, vitæ dum carpinus auras,
 Diva malis semper prodiga, parca bonis.
 Quas hodiè largitur opes, cras eripit, orbem
 Dum rotat, & rerum versat ubique vices.
 Immunis fors neutra mali est; res turpis egestas
 Audit, & abjectos, ridiculosque facit.
 Divitias nunc flamma vorax, nunc impetus undæ,
 Nunc piceata rapit, nunc violenta manus.
 Et patris obscænus sub olenti fornice gnatus,
 Et lasciva viri prodigit uxor opes.
 Si quid adhuc superest tot post dispendia, lites
 Dum trahimus, lævo fidere, præda fori est
 Sed levis est gaze, levis est jactura peculi,
 Æris egens, famæ dum tueare decus.
 Livor in hanc dentes acuit crudelis & ungues,
 Et dum serpit humi, nil nisi summa petit.

ART. IONST.

49

Hoc quoque tu quondam sensisti, maximè Præsul,
 Sed tua te pietas texit & alma fides.
 His mala, si fas est, jungantur publica, luctus
 Trux argumentum, materiesque novi.
 Orbe triumphato, patriæ nunc Bæticus hostis
 Imminet, & terras Marte fretumque quatit,
 Pone truces aquilæ Tartessia signa sequuntur,
 Iungit & Ausonio cum Iove Cæsar opem.
 Quique fuit socius, nunc, rupto fœdere, Gallus
 Tingere Grampiaco tela cruore parat.
 His potes & nostrâ tristari sorte, tuaque,
 Qui premitur tantis, obruimurque malis.
 Cladibus his fratrem subductum cernis; in illo
 Lætitia causas, optime Præsul, habes.

DE PACE INTER SCOTOS
 ET GALLOS RUPTA.

Nunc ego crediderim freta vectigalibus undis,
 Lumine sidereas posse carere faces.
 Crediderim gelidos in fontes posse relabi
 Flumina, Phœbæas & remeare rotas,
 Imaque supremo misceri Tartara coelo,
 Inque polo Stygium sceptrum tenere Iovem.
 Nil non posse putem fieri: jam, fœdere rupto,
 Celtica Fergusidum sanguine gesa rubent.
 Scoticus in Celta jugulum distringitur ensis,
 Et quam defendit sæpè cruentat humum.
 Si quid habent Umbræ sensus hæc flebit Achaius,
 Magnus in Elysio CAROLVS orbe gemet.
 Quæ nunc rupta vident, sanxere nepotibus olim
 Fœdera præconum verba fuisse ferunt.
 Dum cadet Hesperius, dum sol nascetur Eous.
 Aere dum medio cincta quiescet humus,
 Fœdere jungentur populi, quos lilia cana,
 Et quos sanguinens ducit ad arma leo.

Sol

Sol velut ante meat, medio stat in aere tellus;
 Hei mihi, cur gens est neutra quod ante fuit?
 Cur socius qui semper erat nunc dicitur hostis,
 Alter & alterius, pro pudor, ense cadit?
 Illa mali lux prima fuit, violare Britannas
 Gallia, jus contra, quâ fuit ausa rates.
 Quâ Rea capta dolo est, fons omnis & area belli,
 Et Domini infoelix insula præda sui.
 Hæc utinam, sociis acuit quæ regibus iras,
 Deucalionæis terra perisset aquis.
 Dira vel infausta sorpisset Scylla carinas,
 Semina quæ tanti prima fuere mali.
 Nemo Caledoniis hæc credat robora sylvis
 Orta, vel in Grampî cæsa fuisse jugis.
 Saltibus è Stygiis hæc irritamina belli
 Orcus, & Emenidum misit acerba cohors.
 Scilicet invidit superis Styx impia regnis
 Foedera canitiè jam veneranda suâ.
 Soecula bis mundo fluxerunt quatuor, ex quo
 Foederis accepit Celta deditque fidem.
 Nunc, pudet heu, quæ tum juravit, pacta revellit
 Gens levior foliis, mobiliorque Notis.
 Ecquid agis? quæ te mutavit, Gallia, Circe?
 Thessala quo mentem carmine flexit anus?
 Concidit antè tuis Austro conterminus armis
 Maurus, & occiduo sole perustus Iber.
 Et Tartessiæ subjectus Belga lupatis,
 Vicinusque Eburo, Vangeonesque truces.
 Ante tuas acies Tamesis metuebat & Ister,
 Impatiensque jugi Rhenus, & ipse Tybris,
 Et Phaëthontæas gens quæ circumcolit undas,
 Et Ligur, & Tuscus, finitimi que duces.
 Teque tuis populis, & gesta minantia gesis
 Vidimus; horret adhuc mens meminisse nefas.
 Martia Fergusidûm gens de tot millibus una
 Militiæ nunquam fulmine tacta tuæ est:

Illa tuis semper, nullo discrimine, coeptis
 Favit, & una salus, unus & hostis erat.
 Bella domi quoties pro te cum gente propinqua
 Miscuit, in clades ingeniosa suas?
 Externo quoties hostem quæsit in orbe?
 Quot tibi Parrhasio misit ab axe duces?
 Longa foret series: de multis sufficit unus,
 Hic qui Baugiacos sanguine merfit agros.
 Hic tibi Grampigenæ comitatus robore gentis
 Adfuit, externo cum premerere jugo.
 Sola tibi Biturix domini parebat habenis;
 Cætera cum populis hostica terra fuit.
 Luce sacrâ, memini, sociis, regnoque ruenti
 Attulit, & regi regius hospes opem.
 Lilia servavit lux hæc intacta, ruinam
 Lux tulit hæc geminis perniciemque rosis.
 Agminis hostilis cecidit cum milite ductor,
 Quaque triumpharat sæpe, momordit humum.
 Nil sua militibus virtus, nil profuit astus,
 Regia nil vestis, nil diadema duci.
 Hos ubi fregisset, regi, qui miserat, ipsi
 Restitit exigua gens animosa manu.
 Quodque fidem superat, Celtis ut fida maneret
 Principis imperium sprexit & arma sui.
 Captus hic insidiis infans, popularibus ibat
 Obvius, adverso bella sub hoste gerens.
 Ter patriæ invictas acies, velut hostis, obivit,
 Nunc prece, nunc tentans sollicitare minis.
 Verba sed edebat nil proficientia princeps,
 Vanaque difflavir vota, minasque Notus.
 Quid quod & hi quorum nunc bella nepotibus infero,
 Gallia, tum pro te sustinere mori?
 Bina simul memini, ceciderunt millia; clades,
 Ne dubites, fecit Vernoliana fidem.
 Quot sibi te meritis gens hæc devinxerit olim,
 Præmia testantur quæ sine lite tulit,

Præter opes, titulosque tuo sub rege supremum
Nacta fuit belli, militiæque decus.

Adde quod è socio, fecisti Gallia civem,
Scotigenâ quisquis stirpe creatus erat.

Ipsaque fulmineis Scotorum credita dextris
Principis & domini vita, salusque tui est.

Illius Arctoæ solium texere secures
Semper; & hic priscus nunc quoque durat honos.

Martia musarum si confers munera donis,
Gallia, Mars musis cedit & arma togæ.

Regna, tubas inter, memini, tua foeda premebat
Barbaries, passim squallor & horror erat,

Nox erat & tenebræ, quales texisse feruntur
Niliacamque Phaëon, Cimmeriosque lacus.

Scilicet arma timens studiis inimica Minervæ,
Fugerat Aëonidum, cum duce, tota cohors.

Vidit, & auxilio te juvit Scotia, tellus.

Artibus ingenuis, ingeniisque potens,
Hæc Aganippeum populum, gentemque togatam
Misit, Apollineam quæ tibi ferret opem.

In tua tum primum vidisti regna reverti
Numina, Castaliis quæ dominantur aquis.

Barbaries tum pulsa fuit, pulsæque tenebræ,
Lucis & Arctoæ fulsit ubique jubar.

Haud secus eoo noctis sol discutit umbras
Lumine, purpureum restituitque diem

Barbara quod non es. Scotis hoc, Gallia debes,
Cum quibus, ah, bellum nunc furiosa geris:

Debuerat saltem, tædis præfecta maritis,
Hoc amoliri pronuba Iuno nefas.

Hæc quoties socios vinxit dea maxima reges?
Prisca novus quoties foedera sanxit Hymen?

Nunc quoque quam legit sociam sceptrique thorique
CAROLUS, est regis nata, sororque tui

Quem vocat illa virum, cur hostem Gallia dicis?
Cur petis hunc ferro, quem fovet illa sinu?

Si quid adhuc irę superest, hoc temperet hostis
 Publicus, auriferę cui famulantur aquę.
 Dum socios tu Marte petis, crudelis ad Albim
 Fulminat, & dempto fine, triumphat Iber.
 Sub juga jam missos, Rheni cum principe, Boios
 Aspicias, & Cattos, Saxonicosque duces.
 Quęque tuis olim fulta est victricibus armis,
 Nunc ope substracta terra Batava tremit.
 Ipse suas Cimber, castris exutus, ad undas
 Fugit & extremi littus inerme freti
 Qui regis Arctęos populos, qui Celtica libras
 Sceptra, gemens vestram nunc petit orbis opem.
 Iungite fraternas acies; ferat una per æquor
 Aura Leonigeras, Liligerasque rates.
 Stertere fas non est, urbis cum moenibus hostis
 Imminet, & jugulum comminus ense petit.
 Imperii, Ludovice, tui circumspice fines:
 Cingit Iber quicquid sub ditione tenes.
 Nec sceptris tu fide tribus, fortissime regum
 CAROLE, nec, tria quę sceptras tuentur, aquis.
 Iusta metus causa est, Batavus si porrigat herbam,
 Bętica vel fractus sub juga Cimber eat.
 Hi mare nunc fulcant, quod tu mox puppe secabis;
 Vna salus omnes, una ruina manet.

Nicares Gariomarra.

QVam legis, Aloicis Nicares tibi misit ab oris:
 Perlege; parendum, Gariomarra, viro est.
 Non mihi te, conjunx, Ledaę more puellę,
 Hospitis amplexum preposuisse queror.
 Vis manifesta fuit; sic Deianira marito
 Dicitur Herculeā rapta fuisse manu.
 Taliter Ischomachen frātres rapuere bimbres,
 Pectora funesto cum caluere mero.
 Taliter Æneadę prædā fecere Sabinas,
 Talis & Hermiones foeda rapina fuit.

Te mihi junxit hymen : sunt facti sydera testes,
Quæque Lycaoniis subjacet ora rotis.
Hic ego te visâ, calui; luxere jugales
Hic mihi Parrasio non procul igne faces.
Tum mihi te, Nymphas inter Regina Boréas,
Spes erat æternum conjuge posse frui.
Sed citò me lusum miser, & contraria sensi
Numina; tu thalamo rapta repente meo es.
Conjuge Perithous bellum suscepit ademptâ,
Raptorumque fero sanguine merfit humum.
Nec tulit opprobrium raptæ consortis Orestes.
Sed furor, & justus movit ad arma dolor.
Mater & Hermiones thalamos quæ sponte mariti
Deseruit, belli tristis origo fuit.
Nec prius extincta est Menelai nobilis ira,
Quàm foret arx Priami, totaque Troja cinis.
Quam, pudet heu, patior, par est injuria raptûs,
Nec mihi pro læso mollior ira thoro.
Sed frustra moveor; vindictæ vana cupido est,
Iraque quem contra militet, hoste caret.
Cum domino quis bella gerat, patriæque parente?
Quis caput & jugulum Principis ense petat?
Hei mihi, si fas est afflicto vera fateri,
Hos titulos, qui me læsit, adulter habet.
Rapta suo bilem movit Briseis Achilli,
Armaque pro thalamis sumere jussit Amor.
Marte sed ulcisci regem, qui læserat, Heros
Noluit, invictas continuitque manus.
Sat fuit huic, querulas, pro telis, fundere voces,
Et, procul à castris, imbre rigare genas.
Illius exemplo, nos Martia ponimus arma,
Quæ, nisi pro patriâ, stringere jura vetant.
Spicula sunt lachrymæ, suspiria longa sarissæ,
Pila graves gemitus, Pelias hasta preces.
Ius mihi, pro clypeo, patriæ, pro cuspide leges,
Quas Themis in medio ventilat æqua foro.

His ego cum domino cernam foelicius armis,
 Quàm mihi si Sículus det sua tela faber.
 Iuris in opprobrium, tituli quæruntnr ab annis,
 Quæis licuit Regi te, sine lite, frui.
 Sæva diu, fateor mihi se Fortuna novercam
 Præbuit, incoeptis non satis æqua meis.
 Falx aliena, diu nimium, mihi messuit agros,
 Et, cui non decuit, præda fuere lares.
 Nil tamen aut culpæ peccandi deterit usus,
 Aut quod fas non est, incipit esse morâ.
 Nec, quæ dente fero, consumunt cætera, legum
 In titulos quidquam tempora juris habent.
 Pectine nocturno stolidos quæ lusit amantes,
 Orba diu vixit Penelopæa viro.
 Non tamen amisit vir conjugialia jura,
 Sed mansit thalami quæ fuit ante fides.
 Purpura te forsan, conjunx, & regia tangunt
 Sceptra, salutari Regis & uxor aves.
 Foelix Æacides, Regi quem prætulit uxor,
 Argolicas fleret cùm miser ante rates.
 Hæc, Agamemnonii quoties strinxere lacerti,
 Flevit, & assertor, dixit, Achille veni.
 Exue me screptris, &, quod circumfluit, ostro;
 Sat mihi Pelide conjuge posse frui.
 Iusta querela fuit : foelices purpura toedas
 Non facit, alterius cùm violatur amor.
 Turpiter invictis jacuit Mavortis in ulnis
 Cypria, loripedem nescia ferre virum.
 Conjuge posthabito regali Poppia lecto
 Turpiter excepta est, Cæsareoque sinu.
 Castus amor meus est, & crimine liber ab omni,
 Qui face solenni te mihi vinxit hymen.
 Est mihi jus in te, Tygranâ quod manat ab ipso,
 Cujus in imperio tu prius uxor eras.
 Hoc Themis, hoc, solido factis adamante tabellis,
 Insculpsit digitis Anna Perenna suis.

Quinque ter hoc, memini, procerum convellere livor,
 Sanctaque tentavit solvere vincla thori.
 Sed levior foliis fuit hæc censura caducis,
 Arida quæ vacuum per nemus Eurus agit.
 Rescidit hanc pridem Rex ipse, piusque Senatus,
 Et jus connubii sanxit uterque mei.
 Sed quod uterque tulit, nullo debile sæclo,
 Nogrodus edicto pondus inesse negat.
 Albaque commutans nigris, lucemque tenebris,
 Veraque figmentis, fasque, nefasque regit.
 Iusque datum sceleri est; & jam Nogrodina secundis
 Acta Notis, portum penè carina tenet.
 Nil tamen his tangor : propè cernit Tantalus undas
 Siccus, & esuriens se propè poma videt.
 Hostibus instantes, & Io cantare parati,
 Sæpe duces turpi terga dedere fugæ.
 Sæpè feram vidi, sævo quam dente molossus
 Strinxerat, ereptam, sorte favente, neci
 Et sua, non rarò, corvos spes lusit hiantes,
 Fugit & ex ipsis faucibus agna lupi.
 Barbara si non sunt, quæ findimus æquora, priscae
 Si quid habet fidei, quæ regit illa cohors,
 Quem subit infoelix, portu mergetur in ipso
 Naufraga cum domino trabs Nogrodina suo.
 Quod fecat hæc, nuper sulcavit Ponthelis æquor,
 Stultitiæ poenas sed dedit ille suæ.
 Oceano, ventisque diu jactatus, & astris
 Adversis, tenui cum rate, sorptus aqua est.
 His quoque, cum Dolago, Sthinoon mergetur in undis,
 Prædaque ventosi fiet uterque freti.
 Tunc ego te, liber tot corrivalibus, unus,
 Sint modò Dii faciles, Gariomarra, fruar.

Gariomarra Nicari.

Regia quas poterat conjunx sprevisse tabellas
 Perlegit ficti Gariomarra viri.

Fictus Hymen certè, quem jactas, ficta rapina,
Conjuge de rapta ficta querela tua est.
Absit, ut Arctòas inter regina puellas,
Me famulo nuptam, mancipioque putem.
Est mihi vir, cui tu quondam servire solebas,
Sceptraque fulmineâ gestat avita manu.
Huic me connubio sociavit Tygrana, cujus
Mollibus imperiis subdita Nympha fui.
Atque utinam, quam tu thalami pro teste citasti,
Visa sibi posset Parrhasis ursa loqui.
Non ego rapta viro, nec mœchum sponte sequuta
Crederer, aut sceptris postposuisse fidem.
Lenta fori dudum cœpissent jurgia finem,
Nullaque de nostro conjuge rixa foret.
Quamque mihi quondam struxisti, techna pateret,
Primaque regali retia tensa thoro.
Viribus inferior tentasti, perfide, vinclum
Solvere furtivo connubiale dolo.
Hoc quoque se tecum maculavit turba clientum
Crimine, promissis ludificata tuis.
Hæc scelus est confessa suum, veniamque rogavit,
Principis augustos ante voluta pedes.
Tu, quod in his poenam meruit, pro crimine pugnas,
Et tegis admissum, quâ potes arte, nefas.
Quæ domino nuper posuisti retia novit
Tota Caledonio terra sub axe jacens.
Nil, memini, nudos poscebas præter honores,
Et titulos; tecti sed latuere doli.
Hæc vafer in domini thalamos irrepere tehnâ
Sperabas, &, cum conjuge, dote frui.
Obstitit insidiis generoso Ponthelis ausu,
Tutatus posito regia jura metu.
Sed freta sulcavit miser infoelicibus astris,
Et tenuem venti destituere ratem.
Facta Deum veneror, nec me mea damna morantur;
Fas tamen est Regem, sceptraque læsa queri.

Cum patris in jugulum distringi cerneret,ensem
Mutus Atys, muto lingua soluta fuit.
Tu, jugulo parcens, connubia Principis ambis,
Pro pudor, & domini quæris avarus opes.
Exemploque tuo Dolagus jam tollere cristas
Coepit, & uxorem me sibi jactat ovans.
Non alio Sthinoon percussus pectora thyrsō,
Consortem thalami se putat esse mei.
Supplicium meruit facinus, patriæque parenti
Fas erat autoris coede piare nefas.
Regia sed justas clementia molliit iras,
Et res arbitrio credita tota fori est.
Hic decus, & thalami regalis jura tuetur
Nogrodus, antiquæ nobilitatis eques.
Hæc pugil hic tecum, Nicares, luctatur arenâ,
Nec, quibus oppetiit Ponthelis, arma timet.
Scilicet est patrius pugnae, palmæque Senatus
Arbiter, in cujus spem locat ille fide.
Nec spes vana tenet: quis enim, nisi mentis egenus,
Tot proceres regem prodere velle putet?
Prima Caledoniæ fuit olim gloria gentis,
Pro patriâ, & patriæ posse parente mori.
Absit, ut in dominum nunc conspirasse putemus,
Iuræque Grampiaci prostituisse fori.
Ante putem, verso Donam pede, volvere lymphas,
Et latus occidui posse subire freti.
Benachia citius scandens fastigia rupis
Vrius à Donæ gurgite flectet iter.
Incaustum lachrymas vaser, & suspiria fundis,
Et precibus mixtas, insidiisq; minas.
Hæc sacer Heroum, quos tentas, flectere coetus
Despicit, & si quæ forsitan arma paras.
Lynceus hic causam spectans, ad cetera cæcus
Arbiter, utque decet truncus utrâque manu est.
Huic eques, & procerum, sine munere, supplicat ordo,
Suntque pares illi Crassus, & Irus inops.

His ego iudicibus thalami secunda jugalis
Vincula, fortunas his ego credo meas.

Ad Illustrem

COMITEM DE PEMBROCH,

de suo in Aulam reditu.

ME mea, Pembrochi, semper vaga, rursus in aulam
Sors trahit, & dubium per mare vela fero.
Quæ feco, longa nimis sunt, & metuenda periclis
Æquora, nec tenui sollicitanda trabe
Æstuat hic vortex, socios qui sorpsit Vlyssis,
Quæ vorat ejectas dira Charybdis aquas.
Hic brevia, & Syrtes, hic Acroceraunia cernis,
Et quot habet sævos rauca Malea sinus.
Aspicias Acestis scopulos, & gentis Achivæ
Ausæ triumphales frangere saxa rates.
Sunt quoque Sirenum cautes, quibus inscia puppis
Hæret, & has inter dulce perire putat.
Ah, quot in hoc pelago jactatur fluctibus alnus?
Quot rapitur ventis, dum fræta vasta secat?
In scopulos nunc Eurus atrox, nunc Africus urget;
Turbine nunc Aquilo, nunc Notus imbre quatit.
Inter & Æolios videas fera prælia fratres,
Nec scit cui domino pareat unda maris.
Sæpè ratem, votis aspirans aura Favoni
Dum ciet, adversam nubifer Eurus agit.
Sæpè favens coepto puppem dum provehit Auster,
Sævus Hyperboreo ventus ab axe ruit.
Sæpè vides, dum vela legens subit ostia pinus,
Rursus in Oceanum, nube premente, rapi.
Ah, quot in hoc pereunt, quod findim⁹, æquore puppes,
Sidere cum lævo vela sinistra ferunt?
Non tot in Ionio merguntur linthea ponto,
Non tot ab Hesperiiis Syrtibus hausta vides,
Cum vehat innumeras, quam verrimus, unda carinas,
Vix portum de tot millibus una subit.

Heu,

Heu, freta naufragiis nimis opportuna secamus:
 Tot nusquam premitur naufraga turba malis.
 Si quis ab Hadriacis, fractâ rate, pallidus undis
 Exit, in auxilium turba propinqua ruit.
 Hic sibi detractos humeris imponit amictus:
 Hic foveet accenso frigida membra foco.
 Porrigit ille dapes, fert alter munera Bacchi,
 Quamque potest, præstat quisque misertus opem.
 Nos fugit ejectos, ipsis nos ridet in undis
 Barbara gens, nostris exhilarata malis.
 Cladibus, heu, nostris oculi pascuntur inertes,
 Nosque notant digito foemina virque suo.
 Quodque magis miserum, portu qui sorte fruuntur,
 Fabula nos illis, ludibriumque sumus.
 Non tamen est illis, portus tetigisse cupitos,
 Gloria, nec nobis. non tetigisse, pudor.
 Sæpe freto cum mersa jacet Prætoria puppis,
 Vela legens, portum parva carina subit.
 Scandere Bellerophon frustra tentavit Olympum;
 Astra tamen tetigit Bellerophontis equus.
 Regia progenies pontum dum trajicit Helle,
 Nomina cui moriens contulit, hausta freto est.
 Quæ tamen hanc vexit, superato bellua ponto,
 Colchidis optatum littus, & arva tenet,
 Crede mihi, sobolem nobis ovis ista reliquit.
 Aurea quæ gestat vellera, mente pecus.
 Mollibus hæc zephyris, pulvillos intet, & ostrum
 Navigat, & portum semisopita subit.
 His mare cum ventis ridet, foelicibus auris,
 Et plus quam par est æstus & astra favent.
 Nos mare, nos venti, nos æstus vexat & astra,
 Semper & optati lictoris ora fugit.
 Non tot Mæonides mala passum finxit Vlysses,
 Per freta dum Priami victor ab urbe redit.
 Nec generis lux illa tui, Sidneia narrat
 Musa Pyroclæam plura tulisse ratem.

Maxime

Maxime Pembrochi, rerum tutela mearum,
 Per tibi cessurum dirige vela fretum.
 Non ego Ledeos juvenes in vota vocabo,
 Nec vaga cum vili sydera plebe sequar.
 Tu mihi Pollucis præstas, & Castoris ignes,
 Et quæ Graia ratis, quæ Tyrus astra notat,
 Tu mihi Neptuni frontem, tu nigra serenas
 Æquora, quæ votis non satis æqua queror.
 Anchora tu, quoties vento quassatur iniquo,
 Tu, quoties ventus deficit aura rati es.
 Fluctibus indomitis ubi fervent æquora, puppina,
 Typhis ut Æmonius, per vada cæca regis.
 Denique, naufragiis cum passim tecta nigrescent
 Cærule, tranquillus tu mihi portus eris.
 Ut mihi, Mecenas, possis præstare, quod opto,
 Det tibi Rex pelagi summus, & alma Thetis.
 Ut præstare velis hoc, quod potes, aurea virtus,
 Quæque præis reliquis mens generosa dabit.

Ad Illustrem

DN. GULIELMUM ALEXANDRUM,

Equitem Menstræum. Sterlini

Vicecomitem, Secretarium Regium.

TRistis, Alexandrum quæ primùm traxit in aulam,
 Lux erat, infauustos inter habenda dies,
 Tum, ferrugineæ mersum caliginis umbrâ,
 Crediderim Phœbi delituisse jubar.
 Crediderim, Phœbi comites, fugisse puellas
 Hinc procul, & fractas deseruisse lyras.
 Scilicet hâc vatuni princeps & gloria Phœbo
 Æternum dixit Virginibusque vale.
 Regia divinum suspendit ad atria plectrum,
 Nec fuit ex illo tempore tacta chelys.
 Cum Tamefin primùm vidit Menstræus, & aulam.
 Secretâ Domini cepit & aure frui,

Longin-

Longinquas utinam profugus tunc iſſet in oras,
Barbariæ quæ plus, & feritatis habent.
Eſt locus hîc Muſis; Scythici ſub cardine coeli
Caſtalium Naſo ſollicitavit ebur.
Barbara ſit Rhodope quamvis, & inhospita Thrace,
Hæ tamen Orphæâ perſonuerè lyrâ.
Vna Phileteïs inimica ſororibus aula eſt:
Nescio quo mentes fascinat illa modo.
Mille veneficiis excantat Regia vates
Improba, Circæam dixeris eſſe domum.
Hæc Ithaci ſociis, magico ſtridore, loquelam
Abſtulit, illa ſacris vatibus ora premit.
Fas erat æternum reliquos mutescere, Phœbi
Quotquot, & Aonidum templa canora colunt.
Vox ſacra Menſtrœi eſt, non hæc prævartere fata
Debuit, aut, domino non moriente mori.
Non prius Iliados lymphis vocalibus autor
Abſtinuit, Lethes quàm foret hauſta palus.
Nec pater ante Maro ſiluit, quàm regna Silentum,
Et Stygis obſcuras Vmbra ſubiſſet aquas,
Pindaricuſque ſenex liquit cum pectine lucem,
Vnaque nox vitæ meta, lyræque fuit.
Orpheæ quis nescit? caput à cervice revulſum
Huic erat, & meſſum fluctibus, Hebre, tuis.
Priſca tamen manſit vox, & mirantibus undis,
Antiquum patrio fudit in amne melos.
Quæque feras olim traxit, comes addita vocî
Barbitos, in mediis ſpontè ſonabat aquis:
Enthea Menſtrœi vox, floſcentibus annis,
Deſicit, &, domino non pereunte, perit.
Auratum ſic ſæpe jubar ſol arduus umbrâ
Implicat, & medio perdit in axe diem.
Tempore ſic verno vidi marceſcere flores,
Prataque, nescio quo ſidere tacta, mori.
Muſarum Phœbiq; prius, Menſtrœe, ſacerdos,
Nunc amor Arctoi, delictumque Iovis,

Hei mihi, Menſtreo quantũ mutatus ab illo es,
 Nobilis orcheftræ qñi decus omne tulit:
 Sidnæo qui digna dedit, qui carmine molli
 Helladis æquavit, Romulidũmque lyras:
 Quique Caledonio leſſeos peſtine nervos
 Impulit, & ſacræ dulce Sionis ebur.
 En Muſæ, ſolitusque fugit præcordia Phœbus,
 Nec memor os cantus, nec manus apta lyræ eſt.
 Te modò ſeceſſus nemorum, te blanda juvabant
 Otia: nunc aulæ murmur, & urbis amas.
 Carmine poſthabito, pudet heu, ſine lege tabellas
 Scribis, & ingenio verba minora tuo.
 Dumque vacas patriæ, dum ſufficis omnibus unus,
 Mille fatigantur menſque, manuſque modis.
 Mens caret alternâ requie, manus æmula menti eſt,
 Hora miniſteaio nec vacat ulla tuo.
 Manè ſalutatum veniunt juveneſque, ſeneſque,
 Urbſque tuas omnis ſiſtitur ante fores.
 Palladis hæc famulas, & amicas vatibus horas
 Turba rapit, reliquum vendicat aula diem.
 Nunc ad Hyperboreos Regis mandata Britannos,
 Nunc populi ad Regem vota, preceſque refers.
 Sæpè tuos poſcit nox intempeſta labores,
 Et dare te ſomno publica cura vetat.
 Ut vetus exercet, nova ſic te Scotia curis
 Diſtrahit, ignoto quæ plaga ſole tepet.
 Hæc tibi ſervit humus, te dignum, & principe munus,
 Teque pharetratus nuncupat Indus herum.
 Hanc opibus, populisque novis, hanc inſtruis armis:
 Accipit & leges barbara terra tuas.
 Hic delubra Deo ſurgunt, & civibus urbes,
 Hic mare navigiis, frugibus arva replet,
 Hæc tibi ſunt artes: urget nova cura priorem
 Semper, & antiquam ſollicitudo recens.
 Non ita luctatur fauces qui tentat Abydi,
 Vis fera ventorum cum ſine lege furit.

PARERGA

Non ita torquetur qui volvit in ardua saxum,
Nec qui Tartareâ volvitur ipse rotâ.
Sic tibi te, Musisquæ tuis, vatūque choreis
Urbs, &, quæ mentem fascinat, aula rapit.
Error in hoc fors est, & sum temerarius autor,
Nititur & vano fortè querela metu.
Urbibus in mediis vitam pars maxima vatū
Duxit; erat multis Principis aula domus.
Mantua quem genuit, caneret cum Martia vates
Prælia, Martigenū civis in urbe fuit.
Vixit in hac Naso teneros cum lusit amores,
Scripsit & hic Flaccus, Bilbilibusque senex.
Sacra Caledoniæ Siren, Buchananus in aula
Consenuit, strepitus inter, & arma virū.
Hic tamen Arctoas hymnis coelestibus aures
Imbuit, & sacris templa Britannia modis.
Hic Cyrrham Iordanis aquis, Heliconæ Sioni
Iunxit, & Hebrææ Romula plectra lyre.
His comes accedens da, quæ fugis, otia Musis:
Phocidis ad fontes, & tua sacra redi.
Abjice, quæ nullo scribuntur Apolline, ceras,
Verbaque Thespiadum non benè nota choro.
Quod patriæ donas, da partem temporis Orbī,
Totaque Mensuræ sub Iove terra legat.
Nil patriæ, fateor, non debes, plus tamen in te
Iuris, & imperii maximus orbis habet.

In Obitum

IACOBI PACIFICI.

Britanniarum Regis.

ERgo jaces? Nec te pietas tua, maxime Regum,
Nec populi, aut procerum sustinuere preces?
Nil non posse Deos, fateor, nec Machina cœli
Si ruat, in litem Numina sancta traham.
Plere tamen fas est: Non me Magnesia rupes,
Protulit, Hircanæ nec genuere tigres.

Nec

ART. IONST.

63

Nec si rupe forem, Scythicâ vel tigride natus,
 Hoc puto me siccis cernere posse genis.
 Hei mihi, pro domino, domini nunc cernimus urnam;
 Quemque patrem patriæ diximus, umbra mera est.
 Non tamen hoc querimur; lethi rapit impetus omnes,
 Omnibus est Stygii cymba premenda senis.
 Tempora deflemus, celerataque funera; Regem
 Non decuit, fato tam properante, mori.
 Ante domandus erat, toties qui luserat, hostis,
 Ante levanda suo colla Bohema iugo.
 Nataque, cum genero, parvisque nepotibus exul
 Ante suis laribus restituenda fuit.
 Mens erat hæc illi; morbi que oblitus & ævi,
 Expectata diu sumpserat arma senex.
 Sed dum, bella parans, acies terraque, marique
 Instruit, heu, tristi funere merfus obit.
 Artibus illustrem pacis se fecerat orbi
 Ingenio princeps, consilioque potens.
 Armorum Bellona decus transcribere nato
 Maluit & juveni credere Martis opus.
 Gloria sed nati (fas sit mihi vera fateri)
 Non minor, incolumi patre, futura fuit.
 Quis pudor, auspiciis natum pugnare paternis?
 Primaque consilio bella movere senis?
 Dicitur Æacides Atridæ signa secutus,
 Hector & imperio sub patris arma tulit.
 Nil tamen Æacidæ titulis detraxit Atrides,
 Nec pater Hectorei nominis umbra fuit.
 Hoc duce debebas ordiri, CAROLE, bellum,
 Qui Phryge, qui Graio principe major erat.
 Sed quid ago? Surdis cantatur nenia. clausit
 Ille diem, nulla nunc revocandus ope.
 Ante cadens, memini, geminus Lenoxius, ante
 Raptus Hamiltonius tristia signa dedit.
 Tum caput inclinat moriens, & concidit arbos,
 Brachia cum, lævo sydere tacta, cadunt.

Hæc

Hæc erat, heu, duræ clades prænuntia mortis,
Nec minor interitum noxa secuta fuit.
Imbribus assiduis, ter denis lucibus, æther
Luxit, & effusis omnia merfit aquis.
Squallebant sine sole dies, sine sydere noctes,
Horror & umbrarum tristis ubique fuit.
Fluctibus insolitis tumuit Bodotria cunis
Principis, & domini nobilitata sui.
Efferus & mixtus sævis Aquilonibus Eurus
Deucalionæas penè reduxit aquas.
Cum populis periere domus, segetesque, gregesque,
Rara ratis, statio nulla relicta rati est.
Vidimus ingentes operas, munimina prisca
Littoris, æque suis eruta saxa locis.
Innumeras olim sensisti, Scotia clades,
Damnaque, par illi nulla ruina fuit.
Prò Superi! Si Regis erat mors certa, senectæ
Debebat reliquos evoluisse dies.
In caput hoc olim, memini, manus impia ficas
Strinxit, Avernales supposuitque faces.
Quæque tot extinxit reges urbs dira Quirini
Sæpè necem puero, sæpè minata viro est.
Hei mihi, quod toties frustra tentavit Erinny's,
Ante diem, Parcâ cur jugulante, cadit?
Certa Deæ, fateor, sed cæca est dextera; nescit
Quem feriat, nec quos ista ruina premat.
Occidit, heu, patriæ sceptrum qui gesserat infans,
Bis tribus & centum Regibus ortus avis.
Qui tot Olympiadas sceptrum libravît avitum,
Cynthius auratis quot terit astra rotis.
Qui populi vultusque sui, geniumque, genûsque
Noverat, & mores factaque prisca patrum.
Candida cui semper vultu Fortuna sereno
Risit, & aspectu favit ubique suo.
Cui dedit ingenium Pallas, quo sæpè rebelles
Fregit, & hostiles trivit inermis opes.

Nec minus ingenio valuit cultura magistri,
 A quo victurum Scotia nomen habet.
 Ille animum gazis auxit regalibus, ille
 Regia Cecropiis imbuit ora favis.
 Occidit, heu, recti custos, qui lancibus æquis,
 Iura dedit regnis non violanda tribus.
 Cœdibus assuetos populos, & sæva minantes,
 Hic docuit legum vincula posse pati.
 Unius ad nutum bellis Europa tot annis
 Abstinuit, mores dedidicitque feros.
 Pace foris ruptâ, circumque tumultibus orbis
 Cùm fureret, pacem præstitit ille suis.
 Securum sine classe fretum, sine moenibus urbes,
 Securus nudo sub Iove somnus erat.
 Non metus hostilis, non à prædone periculum
 Agricola patriis excutiebat agris.
 Nulla viatori tellus fuit invia, tutus
 Vel mediâ poterat carpere nocte viam.
 Cernere erat sine lege pecus, passimque vagari
 Incustoditos læta per arva boves.
 Servabant junceta gregem, dum fallit amicæ
 Tityrus amplexu, carminibusque diem.
 Dives eques cum plebe fuit : Rex omnia donans,
 Se præter, nullas ipse coëgit opes.
 Quod docuit Lucina parens, servavit; aperta
 Nata fuit, mansit semper aperta manus.
 Contemptum superabat opum clementia summa,
 Arte carens, nullo nata vel aucta metu.
 Ira brevis semper, vindictæ nulla cupido
 Detinuit; nunquam sævus in hoste fuit.
 Nec nisi casta Venus placuit; de virgine raptâ,
 De læsâ potuit conjuge nemo queri.
 Otia, curarum si quæ dabat otia moles,
 Fallebat studiis, sacra Diana, tuis.
 Nunc cane, nunc jaculo gaudebat perdere cervos,
 Nunc leporum cursus læta per arva sequi.

Sæpe levem medio captabat in aëre prædam,
Lætus, & hoc solo sanguine tinxit humum.
Nocte redux, somno non indulgebat inertī:
Nec dabat ignavo languida membra thoro.
Pallada, secessum querens, Musasque colebat;
Et sensit faciles in sua vota Deas.
Hac ope, Iessei captus modulamine Regis,
Intulit Hebrææ plectra Britannia lyræ.
Hac ope, quo teneros nati pater imbuat annos,
Protulit invidiæ stigmatē majus opus.
Cætera quid memorem sancti monimenta laboris?
Publica sunt, & cum Brittone Roma legit.
His addi meruit pietas, &, rara potentum
Gloria, defensæ religionis honos.
Hanc puer amplexus, seros servavit in annos;
Hæc expiranti cura suprema fuit.
Nil secum mortale agitans moribundus, ad astra
Sustulit infantes, & sine labe manus.
Quique regis coelum, coelo me suscipe, dixit,
Alme parens, animæ portus, & aura meæ.
Corporis exuvias terræ, tibi regna relinquo,
CAROLE, cum regnis sacra paterna cape.
Dixit, & hoc ipsum, voces cum lingua negaret,
Sæpè oculi, fertur sæpè locuta manus.
Qui modò devotus regemque, patremque colebas,
CAROLE, fac regis, fac rata vota patris.
Hæc rata si dederis, cælo aspirante, timenda
Sunt tibi nulla foris, nulla pericla domi.
Cuncta regent junctis Themis & pax aurea dextris,
Qui status, imperium patre tenente, fuit.
Et tibi, quæ vitæ dispensant fila, sorores
Deducunt longos, & sine nube dies.
Denique, magna Deum soboles, te rege, parentem
Desinet ereptum terra Britannia queri.

AD PAULUM MENNESIUM,

*Praefectum Abredonensem,**Pro Nautis Lethensibus.*

Quid tibi cum Pelago, Mennesi? Legibus æquis
 Fulta quid in Nautas urbs tua juris habet?
 Sunt quibus imperites liquidi cum fontibus amnes;
 Æquoris æquoreo jura relinque Deo.

Supplicium si quod meruit Neptunia proles,
 Hic gerit ultrici tela trifulca manu.

Si tamen in pelagus jus est tibi, nautica pubes
 Sat, decus & famam quo tueatur, habet.

Quod scelus objectas? Lethææ furta carinæ,
 Scilicet, & plenis hausta falerna cadis.

Hæc cives delicta vocent: sine crimine fur est,
 Cæruleum quisquis per mare vela regit.

Primus inexpertis ausus dare lintea ventis,
 Seq; maris dorso credere, prædo fuit.

Aurea Phryxæi pecoris gestamina Colcho
 Abstulit, Argivis imposuitque tholis.

Rapta tamen nullas meruerunt vellera poenas,
 Prædo nec obstrictus crimine Typhis erat.

Sed tulit hic laudes, generosi præmia facti,
 Inter & Heroas nobile nomen habet.

Quæque vehebatur nunc coelum navigat Argo,
 Explicat & novies quinque serena faces.

Artibus ingenuis quæ præsidet innuba virgo,
 Hæc latrocinii præmia ferre dedit.

Scilicet est superis gens prædatoria curæ,
 Furtorum socios credit & esse Deos.

Ipse Deum interpres fures Cyllenius inter
 Eminent, & furti creditur esse parens.

Hoc satus Autolycus patrias non degener artes
 Calluit, & piceas strinxit ubique manus.

Nec socios duntaxat habet de plebe Deorum,
 Quem colis, immensi furta revolve Iovis.
 Singula quis numeret? De multis sufficit unus
 Phryx puer, & Tyrio rapta puella seni.
 Hanc pater æthereus nivei sub imagine tauri
 Abstulit, hunc falsâ dissimulatus ave.
 Nec puduit furti monimenta perennia coelo
 Supremo digitis inseruisse suis.
 Explicat hîc volucris, puerum quæ sustulit, ignes:
 Nec procul hinc pueri, quem tulit, urna nitet.
 Virginis hîc raptor bos septem terga puellis
 Subjicit, æthereas & natat inter aquas.
 Quin & Agenoreum quæ tangunt sydera taurum,
 In pretio Divis furta fuisse monent.
 Hinc pecus, inde pio rutilat cum Castore Pollux:
 Præda pecus, prædo frater uterque fuit.
 Numen uterque maris naucleros artibus illis
 Imbuit, ad mores instituitque suos.
 Tunc quoque promeruit coelum Tirynthius heros,
 Aurea cum coeso poma dracone tulit.
 Nec pudet hunc furti, quem compilaverat horti
 Custodem pedibus sed premit usque suis.
 Tunc genus Iapeti foelix, tunc sæcla fuerunt
 Aurea, nec potior paupere dives erat.
 Vicini tondebat oves sine crimine pauper,
 Divitis immiffâ falce metebat agros.
 Tum licuit certare dolis & vivere rapto,
 Furis honorificum nomen ubique fuit.
 Furis inoffenso gaudebat nomine servus,
 Turgidus hoc ipso nomine miles erat.
 Non alio nasci debebant tempore nautæ,
 Moribus antiquis qui rapuere merum.
 Navita vel nostro nasci si debuit ævo,
 Alterius meruit jura subire fori.
 Consule Niliaci mores, & jura Senatûs,
 Furta probat, furum prospicit ille bonis.

Furibus ipse sacer reddebat jura sacerdos,
Tantus erat lepidæ gentis & artis honos,
Altera pars prædæ domino, pars altera furi
Cedebat, quadrans hæc ut opinor, erat.
Nullus in orbe locus Lacedæmone justior audit,
Te decet exemplum, quo præit illa, sequi.
Marta gens passa est furtis assuescere cives,
Furta tamen voluit dexteritate regi.
Non erat armatis locus hic prædonibus aptus,
Qualis Apollineâ Brennus in æde fuit.
Hic tamen Autolyçi meruisset dextera laudem,
Et quæ surrepto claruit igne manus.
Fors & Aventinus sperasset præmia pastor,
Qui catus averfos traxit in antra boves.
Nec qui iudicibus coram disparuit, illic
Eurybatis poterat non placuisse dolus.
Cui tua perniciem, Menneſi, rostra minantur,
Pars est illius turba marina gregis.
Non vaſer Autolycus, non illam vinceret Hermes,
Filius hic quamvis ſit Iovis, ille nepos.
Quid non ingenii, quid non tunc attulit artis
Dædaleæ, ſenſit cum ſua furta premi?
Non ita compositas vidit gens Troïca technas,
Sublevit miſeræ cum vaſer ora Sinon.
Ipla quod, urbe tuâ procul, expilaverat, hoſtes
Dicitat armatâ diripiſſe manu.
Neve putes hæc ficta dolo, tempuſque, locumque,
Verbaque prædonum triſtis & ora refert.
Quodque refert jurat; (tanta eſt fiducia gentis)
Nec pudor ora notat, nec quatit oſſa metus.
Hic quæ Romanos deceat conſtantia cives:
Hic & Spartanæ pectora gentis erant.
Quiſquis in hac furtum culpat, poenamque minatur,
Ingenii ſaltem laudet & artis opus.
Sed nec erat tanti furtum; quod per mare vexit
Gens rea, de poto tota querela mero eſt.

Quis putet esse nefas, domini si vinitor uvas,
Aut olitor gustet quas habet hortus opes?
Vere novo mensis domini quod colligit, exors
Criminis, hoc ipso nectare vivit apīs.
Quodque gerit dorso miserandæ sortis asellus,
Hoc ipsum, nullo crimine prandet olus.
Fercula quæ curat tinctam fuligine gentem
Aspice, pręgustat quas parat illa dapes.
Forſan & hæc, patriæ merx ne peregrina noceret,
Gens pia libandum cœnſuit ante merum.
Si quid in hoc noxæ, ſi quid fortasſe veneni
Hic fuit, hoc patriæ ſpernere juſſit amor.
Sic dux Cecropidum, patriam ne læderet, hauſto
Sanguine taurino maluit ante mori.
Forſan & hunc præter reliquus defecerat humor,
Nec maris in medio quod biberetur erat.
Quid faceret? Nec ferre ſitim, nec gurgite falſo
Æquoris halecum more levare poteſt.
Nec meruit quas jure luit pro crimine poenas
Tantalus, in mediis quem ſitis urit aquis.
Sed nullam tunc ſinge ſitim, quis poſſet Iacchi,
Ut cupiat, ſuccis abſtinuiſſe manus?
Neſcio quâ rapiat liquor hic dulcedine mentes,
Officii memores nec ſinit eſſe ſui.
Sæpè mero præſci virtus immenſa Catonis
Dicitur ante ſuos incaluiſſe lares.
Quique ſibi terras olim ſubjecit & undas,
Bacche, tui Macedo victus amore fuit.
Ennius ipſe bibax, & erat vinofus Homerus,
Tota licet præſtò Caſtalis unda foret.
Quos ſitiunt belli proceres, & pacis alumni,
Hos latices nautas cur tetigilſſe nefas?
Nulla, Caledonios inter, gens ſiccior illâ eſt,
Nulla magis Bacchi dona bimatrix amat.
Nautica gens ipſum quo primùm tempore Bacchum
Vidit, adhuc puerum fertur amâſſe Deum.

Ille, mero somnoque gravis, stertebat in umbrâ,
 Hic ubi Chia mari proxima ridet humus.
 Conspecto gavisâ Deo est Neptunia pubes,
 Nec mora, sublato Numine, vela dedit.
 Bacchus adhuc madidus rideri se ratus, iras
 Induit, & nautas cum rate merfit aquis.
 Præmia sed meruit pietas, hos piscibus addit
 Iuppiter, æquoreo præposuitque gregi.
 Nunc quoque, multa licet, sociis prædicere ventos,
 More prius fueto, præscia turba solet.
 Quique tenet coelum, non vexit Ariona Delphin,
 Sed gregis istius pars, reor, una fuit.
 Hæc tibi si nequeunt, Menesi, flectere mentem,
 Et rigor in nautas, qui fuit ante, manet,
 Adspice quas propriis permittis civibus artes,
 Vrbs quibus, ut cupiat, nulla carere potest.
 Dædala Sartorum gens est exercita furtis,
 Furta sed ingenii calliditate tegit.
 Non Iovis, hæc pallæ, digitis si tangeret uncis,
 Parceret, aut peplo, magna Diana, tuo.
 Textor olens tot furta parit, quot stamina necit,
 Tot molitor fraudes, quot mola grana terit.
 Quis mercatores non addat furibus, idem
 Cum tutelarîs præsit utrisque Deus?
 Nec tua, Phœbe, cohors minùs est rea criminis huius,
 Si quid in arte sacrâ criminis esse potest.
 Naso Maronis opus, Maro compilavit Homerum,
 Orphea Mæonides, forsitan ille Linum.
 Hæc quoque nos Cyrrha procul, & Permesside Lymphâ
 Quæ damus, alterius carmina forsan erant.
 Adspice Martigenam populum, gentemque togatam,
 Exemplo nautas protegit ille suo.
 Structa latrociniis sunt altæ mœnia Romæ;
 Romulus ipse pater prædo, Rhemusque fuit.
 Dum stetit, ex rapto vixit Romana potestas,
 Nec nisi prædonum turba Senatus erat,

Quas gerit in signis, mores imitata volucrum est
 Romula gens, & quæ suxerat ora lupæ.
 Fas erat imperio vicinas addere gentes,
 Regnaque, quæ poterant Marte vel arte capi.
 Nulla tamen labes fuit illis juncta rapinis,
 Sacra sed audivit Roma, Deumque locus.
 Nunc tua divexat gentem censura marinam,
 Quam cernis tenui fonte levasse fitim.
 Omnia qui rapuit, mensis accumbere Divum
 Cæsar, & autorem fertur habere Iovem.
 Tu, pudet heu, fures vocitas, moderamine miro,
 Dolia qui miseri pauca bibere meri.
 Ter duo sunt nautæ, duo tantum pota fuerunt
 Dolia, contentus quisque triente cadi est.
 Nec causam mercator habet vel caupo querendi,
 Cariùs hoc reliquum vendat uterque merum.
 Cara nimis cives Bacchi si fortè querantur
 Munera, potari parcius illa jube,
 Hac ope diceris juvenumque, senumque saluti,
 Et quæ depereunt consuluisse bonis.
 Præmia si nequeunt, veniam benefacta merentur,
 Publica cum furto commoda juncta vides.

Προπεμπτικόν

Ad Illustriss. Principem, LUDOVICUM,
 Comit. Palatinum, Ducem Bavariæ, &c.

ARECTURI jam sidus adest; & portitor Helles
 Mox tua Phœbeis terga prementur equis.
 Lætior eois proles Hyperionis undis
 Emicat, & luces lentius ire jubet.
 Frigora mitescunt Zephyris: mare temperat iras:
 Solvit & hybernas mollior aura nives.
 Arboribusque comæ redeunt & gramina campis:
 Pictaque dissimili prata colore nitent.
 Et volucrum lætis resonat concentibus æther:
 Et pecus in viridi ludere gestit humo.

Omnia nunc vernant. Heu quam brevis ista voluptas!
Cras fument vultus terra polusque novos.
Quo fruimur læti veris vestigia nulla,
Nulla Cheremoni gratia ruris erit.
Nate Deo, LUDOVICE, puer quem suscipit orbis,
Ipse cui Rhenus servit & unda Nicri;
Omnia cras tecum migrabunt gaudia: tecum
Primitias anni deliciasque feres.
Lux & ocelle hominum, te discedente, colores
Mille trahens secum, Ver parat ire comes.
Quique nites flores inter pulcherrimus omnes,
Tota cohors florum, te duce, carpet iter.
Te crocus & violæ, te lilia nostra sequentur:
Sedaniaque leget Teutonis ora rosas.
Ipse etiam egressæ sylvis & prole relictâ,
Te circum densæ jam glomerantur aves;
Ut quacunque feras gressus comitentur euntem,
Cantibus & fallant tedia longa viæ.
Sedanium, LUDOVICE, decus, sua gaudia Mosæ
Cur rapis & noto subtrahis ora polo?
Te puerum teneris urbs hæc eduxit ab annis:
Hæc eadem tellus hospita fratris erat.
Sis memor illius: non te nutricia gazas
Poscit, Erythræis quas legit Indus aquis.
Ipsa suis contenta bonis, hoc postulat unum,
Possè Palatini Principis ore frui.
Suscipe vota puer: Non te hîc vixisse pigebit,
Cæsaribus quamvis sis oriundus avis.
Urbs mole exigua est, famam sed terminat astris:
Nec belli studiis quàm pietate minor.
Hanc circum niveis volitans victoria pennis
Ambit & auratis gloria vecta rotis.
Hanc regit imperio Mavors & protegit armis
Bullonios inter gloria prima duces.
Martia fulmineæ cujus se Gallia dextræ
Debet, & est toties quo duce fractus Iber.

Ille mares animos virtute & fortibus ausis
Instruit, exemplo dum præit ipse suo.
Nec defunt Phœbi comites, tua cura, Camœnæ;
Nec quæ Pieridum temperat unda sitim.
Ipse, cui Musæ, cui plectrum cedat Apollo,
Imbuit Aoniis ora Tilenus aquis.
Artibus his puerum Chiron perfecit Achillem,
Et docuit fortes plectrâ movere manus.
His fessum studiis vocat ad certamina circus,
Hic ubi Mosa suis moenia lambit aquis.
Hic tecum TURRAUS ovat, patris æmula proles,
Et quatit indomitos pulverulentus equos.
Nunc gressus glomerare docet, nunc surgere in auras
Quadrupedem, exiguo nunc rotat orbe puer.
Quod si forte juvat studia exercere Dianæ,
Proxima quas optas dat tibi sylvâ feras.
Hic cervos ambire plagis & figere damas,
Hic potes in torvos cominus ire fues.
Saltibus egressus mediis in vallibus amnem
Aspice, qui læto flumine ditat agros.
Prata vagis hilarantur aquis. Hic floribus halat
Semper & innato murice ridet humus.
Hic MARIA exercet choreas, Turcica proles,
Quam tibi maternus sanguine jnnxit avus.
Et Charites mixtæ comites per prata vagantur;
Crebraque purpureus spicula vibrat Amor.
Quâ Dea fert gressum, tellus expirat amomum:
Et Venus Idaliâ gramina pingit acu.
Fundit humus violas, teneros ubi figit ocellos,
Explicat & vernas luxuriosa rosas.
Ambigeres, rapiatne rosas, tribuatne ruborem
Quæ nitet in niveis purpura nata genis.
Ast ego Phœbæos frustra sufflamino currus:
Præcipites frustra sistere conor equos.
Tu puer ire paras, fruiturus Castore Pollux:
Statque celer mœstas Cyllarus ante fores.

Invitat

Invitat te fratris amor, nymphæque sorores,
 Et genetrix primas inter habenda Deas.
 Nympha Caledonio fata rege, puerpera fratri
 Facta iterum, cunctas rumpit Eliza moras.
 Aureolusque ex fratre nepos, cui Cæsaris ara
 Debita, si qua polo sideribusque fides.
 Tanta suis nequeunt frustrari Numina votis.
 I puer & patriæ te citò redde tuæ.
 Te patriæ cito redde tuæ: sed Numina nobis
 Tam citò restituant, quàm rapuere citò.

AD SENATUM MECHLINIENSEM,
adversus Hamptæum militem

Bulloniensem.

SACRA cohors, latè populis quæ jura ministras,
 Arbitrio librans fasque, nefasque tuo,
 De tribus una mihi superes; tibi nuncupo vota
 Cernuus, afflicto, quam potes, affer opem.
 Bis quater, ah memini, mutavit Cynthia vultus,
 Nec modus est nostris, meta nec ulla malis.
 Non ita Tyrrheno vexatur in æquore remex,
 Assiduo nec qui vomere versat humum.
 Mitius Æolides medio torquetur in Orco,
 Mitior est Stygiæ carnificina rotæ.
 Hactenus indulsi studiis, dum fata faverent,
 Ingenio sensi quæ magis apta meo.
 Cura mihi, nec vana, fuit, medicamina morbis
 Quærere, quæ priscus, quæ novus orbis habet.
 Has mihi, succurrens ægris mortalibus, artes
 Pæoniæ primus tradidit autor opis.
 Addidit & plectrum, quod nec mihi serior ætas
 Abstulit, Aonios edocuitque modos.
 Sic ego securum duxi sine litibus ævum,
 Nec fora carcebant, nec mihi prætor opes.
 Nunc trahit in rixas, indignaque jurgia miles,
 Nescio quis, scopulos inter & antra fatus.

Dum

Dum peto quæ debet, quæ se debere fatetur,
Mille pati cogit tēdia, mille moras.
Hinc procul, Ardennæ nemoroso in limite, rupes,
Propter aquas, scopulis surgit & arce minax.
Militis hic duræ domus est; sub principe sacro,
(Quis putet?) hic miles dicere jura solet.
Cætera, de numero miles si demitur unus,
Culta satis gens est, & pietatis amans.
His, mea dum quæro, succedo sedibus hospes,
Sistor, & Hamptiacos creditor ante fores.
Quod justum est, quod ubiq; licet, res poscere nostras,
Hic quoque, dicebam, fas mihi forsan erit.
Fas & erat; sed justæ virum dum debita posco,
Sævus inaccessâ spirat ab arce minas.
Mens stat in ambiguo; fuga turpis, plena pericli
Est mora: carus honos, sed magè cara salus.
Mentis inops tandem (quid enim manifesta negemus?)
Subtrahō me noxæ, corripioque fugam.
Sic Iovis armigerum, pennâ tripidante columba,
Territa conspectum sic fugit agna lupum.
Dum ruo, respectans scopulos, & inhospita lustra,
Impia, dicebam, tesqua valete diu.
Huc ego si redeo, saxi, precor, obruar illis;
More vel Icario, quas peto, mergar aquis.
Ante vel invisas Superis Busiridis aras,
Ante Licaonias hospes adibo domos.
Ipsaque montanis habitata Ciclopibus antra,
Quæque tenet Scyron tecta nefanda petam.
Hæc ego: ter tonitru circum cœlum omne remugit,
Omen inest, dixi; sunt rata vota Iovi.
Ex illo, suspecta nimis, metuendaque tellus,
Nec pede pressa, oculis nec mihi visa fuit,
Re tamen amissa, terrasque, polumque querelis
Impleo; nec rapidis sunt data verba Notis.
Hinc procul Iva jacet, metuendæ proxima rupi:
Audit hæc quæstus, auxiliumque tulit.

Qui modo terrebat minitans, hic dicere causam
Cogitur, & legum subdere colla iugo.
Vim locus & iudex arcebant. Miles ad artes
Vertitur, & technis implicat omne forum.
Non tot imaginibus lusit maris incola Proteus,
Nec proci, Herculeæ quem domuere manus.
Sed quid agit? Facies hunc postquam vertit in omnes
Mens mala, decernit Curia tota reum.
Hæc dare debuerat finem sententia liti,
Causa sed est rixæ, principiumque novæ.
Nomine lucis ovans urbs est Astræa tribunal
Hic ubi mansurum fixit, & alma Themis.
Litigium de lite ferens huc provocat effrons,
Et se censuræ substrahit Iva tuæ.
Sed Themidi gens sacra dolum persensit & artes;
Nec mora: iudicio fit reus ille novo.
Bis reus irati debebat tela vereri
Iudicis, & legum discere fræna pati.
Sed prohibet mens læva, novis me litibus urget.
Bisquæ triumphatus tertia castra parat.
Curia restabas tu de tribus una priores
Quæ regis, & patriæ jura suprema tenes.
Te coram, infortunatus toties, nova prælia miles
Tentat, & hyberno fidere bella movet.
Non tamen est illi pretium victoria pugnæ:
Sat putat hæc technâ necere posse moras.
Sic vitam in mediis expirans naufragus undis,
Certa licet mors sit, pugnat, & obstat aquis.
Quique gulam laqueo debet, cunctatur & instans
Supplicium differt, quod prohibere nequit.
Iustitiæ devota cohors, spes unica nobis
Quæ superes, prohibe, quod potes una, nefas.
Sat rixis, pugnaque datum: sua tempora Phœbus
Poscit, & Aonides, Numina nostra, Deæ.
Quodq; Deæ cum fratre petunt, hoc languida morbis
Turba rogat, sacros ante voluta pedes.

Iusta petit : quicumque foro nos mancipat, agros
Ille Machaoniâ barbarus arcet ope.
Majus & hoc ausus, medicam dum litibus artem
Implicat, auxilio queis foret illa, necat.
Quid memorê lachrymas, quas nunc, absente marito,
Fundit in ignotâ flebilis uxor humo?
Per patriam rogat illa suam, patriosque penates,
Quos dirimit vestra quartus ab urbe lapis.
Bis tria maternis accedunt pignora votis,
Post oculis nunquam fortè videnda meis.
Si quis amor patriæ, natis gens sacra parentem,
Da reducem uxori cernere posse virum.
Aut ego si quidquam merui peregrinus & exul,
Redde viro uxorem, pignora redde patri.
Oscula conjugibus, quoties dabis oscula natis,
Dic, procul hinc, noster, quos amat, hospes habet.
Quod tibi jucundum, Diis arridentibus, illi
Dulce fuit quondam, nunc quoque dulce foret.
Si minùs ista movent, nec tanti nostra videntur
Gaudia, me domino, sed citò, redde meo.
Me domino citò redde meo, junctissima vestris
Qui tenet invictâ sceptrâ Britanna manu.
Dum fora, dum lites exercent, debeor illi,
Pars ego Pœonii quantulacunque chori.
Ille meam, quæ te penès est, jam poscit opellam,
Et queritur rauci jurgia lenta fori.
Quodque fidem superat, precibus rex sustinet uti,
Hesperiam pro me sollicitatque Deam.
Annuit oranti Dea, quæ te protegit armis,
Iussit & illustres pondus habere preces.
Si Regis, si magna Deæ est, & sacra potestas,
Vota tibi Regis, sint rata iussâ Deæ.
Ast ego cur stimulos demens currentibus addo?
Cur volucris pennas, remigiumque Notis?
Iustitiæ tu spontè litas, nec fraudibus ullis,
Nec pretio flecti, vel prece jura sinis.

Quod

Quod petimus sperare licet, mens conscia recti
 Id jubet, & nullo sulta querela dolo.
 Quin tua res agitur; pro te nos ista ciemus
 Prælia, jus patriæ persequimurque tuæ.
 Omnis in hoc nobis labor est, tua sub juga miles
 Ut veniat, leges accipiatque tuas.
 Dum mihi luctatur, si fors tibi supplicat ille,
 Techna subest, votis ludibriumque tegit.
 Dum poscit, sequiturque, tuum fugit ille tribunal,
 Et vaser externo quærit in orbe forum.
 Nulla salus illi, vel spes, si dempseris antrum,
 Hic ubi vi partas fraude tuetur opes.
 Hic scopulos inter sua vibrat fulmina; judex
 Hic sedet in causâ, prô pudor, ipse suâ.
 Non ego iudicibus renuam certare Gelonis,
 Barbaræ nec Getici jura subire fori.
 Nec Marii, aut Scyllæ, Siculi nec recta tyranni
 Defugiam, lis hic si dirimenda venit.
 Ipse mihi detur Scinis arbiter, ibo Corinthum
 Protinus, Isthmiacas sternar & ante cruces.
 Nil ego detrecto, proceres, hoc deprecor unum,
 Ne sua IONSTONUM Cacus in antra trahit.

AD NIC. FIFUM CON-

siliarium, cum sententia

esset ferenda.

TEr tribus ignotum sulcavi mensibus æquor,
 Et maris infesti tedia mille tuli.
 Nunc mihi se tandem, tot post fastidia, tellus
 Ostendit, votis sæpè petita meis.
 Nil magè jucundum; sed dum propè littora cerno,
 Nescio quis, turbat pectora nostra metus.
 Æquoris in medio puppis securo pericli est,
 Pandit & insanis carbasa tota Notis.
 Littora naufragiis magè sunt obnoxia; prudens
 Suspectum semper navita littus habet.

Æquoris

*A*equoris immensi victricem, & vela legentem
Vidimus in portu sæpe perire ratem.

*F*IFE, decus patriæ, fer opem, novus advena supplex
Quam petit, & timidæ dirige puppis iter.

*H*ic Helicen, alius Cynosuram spectat, & ignes
Hos præter si quos turba marina notat.

*N*il mihi cum stellis, acies te nostra tuetur,
Quo nihil in coeli clariùs axe micat.

*O*rbe procul patrio, peregrini littoris oram
Dum lego, tu Pollux, tu mihi Castor eris.

*T*e duce, quæ metui, caput objectabo periclis,
Velaque securus per vada coeca feram.

*S*in mihi quid forsân fatis obtingat iniquis,
Et quo non merui more perire finas.

*H*is ubi naufragium feci fac condar in oris,
Et gerat hunc titulum, qui teget ossa, lapis.

*D*um fugit infœlix Caci IONSTONUS ab antro,
Ad quam confugit, prò pudor, ara necat.

Ad eundem,

DE LITIS PROROGATIONE.

*F*IFE, quod heu nuper timui, nunc sidera leva
Exterior, vanus nec fuit ille timor.

*L*ittora dum legimus, miscetur murmure pontus,
Raptat & attonitam dira procella ratem.

*R*editur Oceano, quem jam superaverat, alnus,
Omnis & ex oculis terra petita fugit.

*N*umina quæ statuunt veneror, nec facta Deorum
Insimulem, non si fissa dehiscat humus.

*F*lere tamen fas est sortis ludibria nostræ,
Et quæ sustinui, perpetiorque queri.

*Q*uæ tulit illeſo deflevit Cæsare damna
Inter inhumanos Naso poeta Getas.

*N*on ego sum Geticas, fateor, projectus in oras,
Plus tamen hîc cogor, quam tulit ille, pati.

Exul

Exul erat Naso, caris orbatus amicis,
Passus & est vidui tēdia longa thori.
Quodque magis miserum, nec spes, nec finibus illis,
Fas erat optato principis ore frui.
Hæc ego sustinui, quamvis nec Cæsaris iram
Promerui, nec res visa nefanda mihi est.
Atque utinam damnis sors his contenta fuisset
Dura, nec asperior pœna luenda foret.
Ludus erat, si, quæ patior, mala tēdia confers,
Sarmatico quicquid Naso sub axe tulit.
Lucta Tomitani non est cum frigore cœli,
Nec metuo stolidus quæ tenet arma Getes.
Res mihi cum rufo, res est cum milite, rixas
Qui ferus, & lites, sed sine fine, movet.
Hæc mala si spectet, damnabit Naso libellos,
Et quod de Getico littore misit opus.
Quæ tulit in Ponto fastidia parva vocabit,
Dicet & exilium lene fuisse suum.
Spes erat, Antistes, Themidi qui sacra ministras,
His eluctari, te duce, posse malis.
Sed nova me rursus tempestas jactat, & undis
Dat latus infano victa labore ratis.
Te tamen è mediis dum spectro fluctibus, & mens,
Et spes auxilii, quæ fuit ante, redit.
Dexter ades Claræ decus & tutela cohortis,
Hujus pars ego sum quantulacunque gregis.
Sancta laboranti res est succurrere vati,
Et cum patre novem ferre deabus opem.
Quinque bis in cœlo Delphin pius explicat ignes,
Hæc pro servato præmia vate tulit.
Quæ tulit hic, si fas, opto tibi sidera sero,
Tu tamen auxilio me citò, FIFE, juva.

AD PHILIPPUM IONARTUM,
CONSILIARIUM.

OMnia nunc rident, aer, mare, fidera, tellus,
Quicquid & immenso Phœbus in orbe videt.
Solutus ego dum veris agit nova gaudia mundus,
Mœstus in ignotâ plangere cogor humo.
Sol meat & remeat, magnum dum circuit orbem;
Unica me tellus, nec mea, semper habet.
Quòque magis doleam, lites sine fine, modoque,
Nescio quæ Nemesis, sed minùs æqua, movet.
Iustitiæ qui fræna regis, Ionarte, clienti
Porridge, dum spirat, quam potes unus, opera.
Seriùs auxilium est, cùm tecta dedere ruinam,
Cùm ratis æquoreis hausta dehiscit aquis.
Hei mihi, Ionstoni nunc tecta labantia nutant,
Quæque vehit, rimas undique puppis agit.
Dum fora furda tenent, sensim res labitur omnis,
Inque dies, nullo fine, teruntur opes.
Sic ubi dira lues hæsit pulmonibus, ægrum
Paulatim lentâ tabe perire vides.
His ego dum crucior, qui me premit, otia miles,
Prò pudor, in patriâ rupe quietus agit.
Hinc feras insultat, nostro se sanguine pascens,
Et, tanquam gestâ re benè, cantat lo.
Non ego Phœbeis subtraxi curribus ignem,
Quæ tamen hæc meruit culpa, nefanda luo.
Ut miser in Scythicâ religatus rupe Prometheus,
Sic ego Caucasæam pascere cogor avem.
Tu nisi succurras, perii miser unguibus istis,
Qui regat, ingluvies non habet ista modum.
Ausus in, heu, vinctum scyvere Promethea vultur,
Herculeâ sensit spicula missa manu.
Tu, novus Alcides, ultrices prome sagittas,
Ocyus, & meritæ da fera monstra neci.
Romanam Fabius cunctando restituit rem;
Hei mihi, cunctando res mea tota perit.

AD SENATUM MECHLINIENSEM,
Εὐχαριστικὸν, post latam sententiam.

Vicinus, & pelagi tandem subducta periclis,
 Sospes, Io, portum nostra carina tenet.
 Dii quibus auspiciis superavimus æquora, vestros
 Vota soluturi sternimur ante pedes.
 Par animus votis; sed quæ dare munera vatum
 Gens solet, augustis sunt minùs apta tholis.
 Nil præter numeros & verba sonantia, Phœbi
 Quotquot, & Aonidum castra sequuntur, habent.
 Hæc tamen acceptæ pretium, & monimenta salutis
 Munera, si fas est, quantulacunque fero.
 Audiet imprudens fors, & temerarius autor,
 Donâ tamen gratæ pignora mentis erunt.
 Quique dat hæc animus vestras devotus ad aras
 Sistitur, & pars est muneris ipse sui.
 Cessit Abantiadæ monstris erepta marinis
 Andromede; pretium virgo salutis erat.
 Sacra cohors, magnus quod de Cepheide Perseus,
 Hoc de Ionstono te meruisse puta.
 Hærebam scopulo vinculis oneratus, & hosti
 Guttura præbebam mox jugulanda truci.
 Me tua servavit pietas; hæc una catenas
 Dempfit, & in jugulum tela parata meum.
 His ego pro meritis, cum defint præmia factis
 Digna, tuus dicar tempus in omne cliens,

AD NIC. FIFUM, & PHIL.
 IONARTUM, *Consiliarios.*

Fife, Caledoniius & Ionarte, clientis
 Ambo simul forti sustinuiſtis ope.
 Amborum qui sensit opem, simul impiger ambos
 Nunc adit, & grates quas meruistis agit.

Nitimur exemplis: sacrae vetus incola rupis
Terminus, Ausonio cum Iove templa tenet.
Et duo Tyndaridae cum sint, pia Numina, fratres,
Vna tamen gemino sternitur ara Deo.
Vos mihi Tyndaridae, vestro mihi Numine tellus
Redditur, & quae jam fugerat, alma salus.
His ego si meritis coner par reddere, demens,
Quod tulit Alcides, tollere nitar onus.
Omnia dum penso, meritis dum confero tantis
Praemia, deficiunt; vel leve pondus habent.
Quae sit Heroum gens fortunata, iuvenco
Ipsaque, dum libant, thura perire vident.
Pars abit in fumos, pars haec vanescit in ignes,
Qui superest, venti fit nova praeda, cinis.
Fine caret, de me pietas quod vestra meretur,
Nec nisi cum coelo, sideribusque ruet.
Quas dare fortunas poteram, fors abstulit, & lis
Ter tribus in triplici mensibus acta foro.
Sed neque gemmiferi mihi si fluat alveus Indi,
Et Tagus, hinc vobis dona paranda putem.
Plebs sitit haec amens; animis coelestibus aurum
Sordet, & Eoae despiciuntur opes.
Spes erat in Musis, & jam placitura patronis
Sumpserat Aoniam Calliopaea chelyn.
Phoebus at aversus, Paris quid rupibus, inquit,
Marmora, quid Pæstum mittis, inepte, rofas?
Hos penes est, quicquid dat Castalis unda, nec ulli
Pleniùs ex isto fonte bibuntur aquae.
Pæonis ars superest, studii genus utile, vobis
Sed procul istius sit, precor, usus opis.
Vivite foelices potiùs medicamine nullo,
Vestra nec à dubia pendeat arte salus.
Quid faciam? nequeo quaeolvere debita, vivus
Agnoscam, vestro certus in ære mori.

DE NASO NASONIS

cujusdam nasutissimi.

COnditur hoc tumulo nasorum maximus, orbem

Flere decet; nil non hoc pereunte, perit,

Hic poterat vel more tubæ fera bella ciere,

Scindere vel patriam vomeris instar humum,

Non alium fornax optasset Lemnia follem;

Nec magis incudi malleus aptus erat.

Hoc exantlari poterat siphone carina;

Hoc poterat clavo per vada coeca regi,

Hæc Libycas in bella feras armare proboscis,

Hæc poterant Pharios rostra decere boves,

Non hæc Alciden, coeli qui sustinet axem,

Non hoc Atlantem dedecuisse onus.

Vasta minùs Rodii gesserunt rostra colossi,

Vel moles si quæ major in orbe fuit.

Pes tripodi, radius coeli mensuribus aptus,

Pastori poterat nasus hic esse pedum.

Pistillo hoc poterat salsamentarius uti;

Spongia, quæ mensas tergere posset, erat.

Nasus hic admotas potuit succendere tēdas,

Eminùs extinctas vidi animare faces.

Arcuit hic solis radios, & præbuit umbram,

Hoc dominus pluvio tutus ab imbre fuit.

Victa mero quoties tradebat lumina somno,

Huic pulvinari colla ferenda dedit.

Rostra quod esse solent æratis puppibus, illi,

Quod sua sunt cochleæ cornua, nasus erat.

Hoc iter in tenebris sibi prætentabat eunti,

Hoc duce securum carpsit ubique viam.

Hoc prohibente nefas, irritamenta malorum,

Nullius admisit basia, nulla dedit.

Hic ubi rore madens spirabat, pocula nemo,

Audebat positas tangere nemo dapes.

Buccina Tritonis quæ convocat æquora talis,

Talis & Alcidae clava trinodis erat.

Hic geminam poterat nasus præbere cloacam,
 Romulidum populo quæ satis ampla foret.
 Hunc averfari teneræ fœvere puellæ,
 Hellespontiæci ceu rubra membra Dei.
 Mollior hic plumâ fuit, & rubicundior ostro.
 Floridior prato, splendidiorque vitro.
 Nubibus humidior bibulis, & olentior hirco,
 Mobilior caudâ, blande catelle, tuâ.
 Non tot vere novo turgent in palmite gemmæ,
 Rorida tot guttas vix, reor, iris habet.
 Nemo tot exeso latebras in pumice cellas
 Nemo tot Hybleo vidit inesse favo.
 Celtiber hæc poterat coluisse cuiculus antra,
 Hic poterat cœcos figere talpa lares.
 Nil naso, nil par Nasoni protulit orbis.
 Omnia nasus erat, Naso sed ipse Nihil.

S A R A - V I C T O B I O M E Æ.

Inspicis? an conjunx prohibet novus? inspice: non est
 Quam legis hostili charta notata manu.
 Infoelix Saravicto, tuus dum dextra faverent
 Numina, conjugii fœdera rupta queror.
 Quod queror haud frustra est: pridē se prodit adulter,
 Hæret in amplexu qui, Biomea, tuo.
 Nec peccasse sat est, crimen scelerata tueris,
 Et conjuratas cogis ad arma manus.
 Siccine jura thori, tua sic promissa, fidemque
 Obteris, & conjunx conjugis hostis ades?
 An quorum toties jurasti perfida numen
 Ultiores nescis fulmina ferre Deos?
 Sed nullos fac esse Deos; fac fulmina nullum
 Ferre Iovem; saltem culpa pudenda tua est.
 Grimina si confers, Menelaïs adultera dici
 Non meruit; culpam quo tueatur, habet.
 Credere fas raptam, vel si vis abfuit omnis,
 Foemina diceretur succubuisse dolis.

In facinus tu sponte ruis; tu quæris amantem,
 Nec prece, nec precio sollicitare pudet.
 Auget & hoc culpam; cui nupsit Tyndaris ipse
 Non minor Atrida Troicus hospes erat.
 Hunc tibi tu socias, cui, si fas vera fateri,
 Summa fuit nostras gloria ferre dapes.
 Infoelix, hanc quo prætexes nomine culpam?
 Ne rea sis, finges quid meruisse virum?
 Non ego conjugii invitam te in vincla coegi:
 Nec fuit armatus, nec violentus amor.
 Vi Boreæ, Ditisque furor, vi Nessus amicas
 Quærat: barbaries non decet ista viros.
 Sed neque te pluvium pellexi versus in aurum,
 Nec bove, nec falsâ dissimulatus ave.
 Ah pereant quicunque dolo connubia quærunt:
 Nudus amor gaudet simplicitate coli.
 Sponte tuâ (manifesta loquor) mihi nupta marito
 Sim tuus, aiebas, tu meus ignis eris.
 Cum thalamos, Saravicto, tuos Biomea relinquet,
 In caput urgebunt Albis & Ister aquas.
 Fluxa suas sanctè servarunt flumina leges,
 Et situs & cursus qui fuit antè manet.
 Tu thalamos, Biomea, tui Saravictonis, cheu,
 Deseris, & nomen conjugis alter habet.
 Crimen inest facto: veniam sed culpa mereri
 Posset, adulterio vis nisi juncta foret.
 Hospite capta suo, cum coepit adultera dici
 Tyndaris, erubuit, corripuitque fugam.
 Tu scelere admissio infamis, sua fræna pudori
 Excutis, & jugulum conjugis ense petis.
 Quæ stuprum reducis cumulavit cede mariti,
 Hoc minus ausa fuit Graia puella nefas.
 Iure dedit pœnas raptor Briseidis; uxor
 Iure fuit longas conjugis ulta moras.
 Ast ego quid merui? nullo te pessima læsi
 Crimine: culpa fuit sola fuisse pium.

Templa tuâ succensa manu, aut subversa jacebant;
Numinaque ipsa (nefas) vertere jussa solum.
His luctata diu victa est patientia monstris;
Nec potui, fateor, ferre quod ante tuli.
Fas erat has animi pestes excindere ferro,
Et dare sulphureis monstra voranda rogis.
Abstiniui tamen his, armis levioribus usus;
Arma minæ, nobis arma fuere preces.
Quid facis, aiebam, quæ te dementat Erinny,
Pars animæ, conjunx, dimidiumque meæ?
Est sua, si spernas, animis coelestibus ira;
Sunt &, sera licet, fulmina certa Iovi.
Admonet officii Phlegyas, qui perditus ædi
Fertur Apollineæ supposuisse faces.
Ille gemens Orco in medio sub pondere saxi,
Sacra tibi quantum sint veneranda docet.
Hoc lucum Cereris violare bipennibus ausus,
Hoc miser Hippomenes, hoc Atalanta monet.
Sed cultum te finge Deos non poscere; saltem
Hoc, conjunx à te quod peto, poscit amor.
Cum mihi juncta thoro sis, cur divellimur aris?
Si placeo, cur non & mea sacra placent?
Iusta peto; quæ nunc fastidis, ante placebant
Sacra tibi, sanctos dum sequereris avos.
Si libet & fas est, annales excute, sæcla
Octo bis invenies his operata sacris.
At, tibi quem lævo finxisti numine, cultus
Coepit heri; dices cras mihi forsan, ubi est?
Hæc ego sum, memini, vel non diversa loquutus;
Sed precibus sensi pondus abesse meis.
Crimen erat, magnumque nefas, & morte piandum,
Templa Diis, templis reddere velle Deos.
Tu tamen hoc celas: speciosi nominis umbrâ
Impietas crimen victa pudore tegit.
Te mihi connubio junctam inficiare: mariti
Scilicet indignus nomine raptor eram.

Nil te pacta fides, jurataque Numina? testis
Ara nihil? nil te publica vota movent?
Cur sceptum & diadema mihi? cur purpura cessit
Conjugis? hæc à te pignora raptor habet?
Nec tibi quod vir sum soli debetur, ab ipsis,
Quos jactas, in te jus mihi manat avis.
Iam tria, si nescis, fluxerunt sæcula, genti
Ex quo perpetuum sponsa dicata meæ es.
Néve peregrinâ quæras de stirpe maritum,
Lex vetus & magno Cæsare digna vetat:
Nec vetat hoc frustra: contemptor numinis hostis
Non procul est, cui tu præda subinde fores.
Nil tibi, quo fidis, robur, virtúsve tuorum
Profuerit, nec quâ cingere sylva juvet.
Quam fugis, hæc nostræ debetur gloria genti;
Hunc obicem solum barbarus hostis habet.
Tu tamen externo quæris de sanguine mœchum
Improba, qui nostras jam populatur opes.
Culpa vetus: pridem fuit hac de gente petitus
Vir tibi, sed votis restitit ille tuis.
Fas, ait, haud tecum quas optas jungere tēdas,
Alterius cum sis pacta marita thoro,
Æacidæ sponsam magnorum ductor Achivum
Dum rapit, uxorem perdidit ipse suam.
Sæpè canis captans umbram quam latius æquor
Explicat, amittit quam tulit ore dapem.
Huic utinam, tibi qui procul est quæsitus adulter,
Sanguinis istius vena vel una foret.
Non ego te raptam quererem, mea vita; nec illi,
Nec nocitura tibi quæreretur arma dolor.
Hei mihi, quod semper metui, spes omnis in armis
Nunc posita est; rapidi verba tulere noti,
Cum servo dominus, cogor cum conjuge conjunx
Cernere, quanquam obstant hinc amor, inde pudor.
Qui mihi te rapuit, conjunx, extrema minatur;
Nostra domus tecum religioque perit.

Marte focos, sanctasque Deum defendimus aras:
 Arma quis accuset pro lare, proque Iove?
 Nec nostras tu sperne acies: non militat Hellas
 Sola mihi; toto miles ab orbe venit.
 Marte ferox Celtes, nobis jam sanguine junctus,
 Advolat, igne tuos ut populetur agros.
 Festinatque frequens, quamvis non missus ab ullo,
 Anglus, & epoto Belga pedester equo.
 Et geminae Hesperiae cultor: quis non tremat? orbem
 Hac domuit veterem, terruit illa novum.
 Quaeque aquilis paret semper victricibus, omnis
 Praestat opem domino Teutonis ora suo.
 Et sceleris crudus jam poscit Sarmata poenas,
 Doctus & à tergo mittere tela Getes.
 Quos istis populos? quae tantis agmina turmis
 Oppones? Belli quod caput, uxor, erit?
 Nec numero, nec Marte potens, cui foedera nulla,
 Spondet inops & jam turba rebellis opem.
 Deme fidem dictis: peregrinam fallere tutum,
 Fasque putat domino gens malefida suo.
 Forsitan Arctoeas sceptro qui temperat undas
 Pridem expectato milite mittet opem.
 Antè meri laticem Iovis arbor, vinea glandes,
 Sylva dabit pisces, unda marina feras,
 Antè ruet Boreas Arcto contrarius, antè
 Surget ab Hesperiiis Phoebus eous aquis,
 Antè polo tellus, undae miscebitur ignis,
 Deque novo fiet, quod fuit antè, chaos,
 Iustitiae, Pacisque parens armare rebelles
 Quàm velit, aut in te crimina tanta pati.
 Iste suo nunquam spoliatur lumine Phoebus,
 Nec vagus obliquo tramite carpit iter.
 Adde quod exemplum, quicquid causere, periclo
 Non vacat, exempli prona, patensque via est.
 Huic opibus numeroque potens, & Martis alumnus
 Est populus; gens haec quod facit, illa potest.

Pacta crepas frustra & tecum communia sacra:

Hæc, ubi jus constat, quàm leve pondus habent?

Raptori sed opem promittit avunculus, hostis

Qui domino est, patriæ turbo, ruina sacris.

Vana nimis spes hæc; illi præcordia major

Cura domat: sunt jam bella gerenda domi.

Intra castra, suas intra vix ille paludes,

Tutus ab indigenæ militis ense latet.

Pars populi spoliata sacris, ducibusque, tumultu

Iam fremit, & reddi sacra, ducesque petit.

Nec tantum hunc proprius contra stat miles in armis;

Major ab externo qui venit hoste metus.

Poscit Iber poenas: fors & Leo jungis Ibero

Agmina: noxa recens, fulmine digna tuo.

Sed præsto fac esse viros: fac militet omnis

Europæ atque Asiæ flos tibi: ductor ubi est?

Hæc, iterum magno si vita daretur Achilli,

Possset Achilleas cura decere manus.

Ista tuus, qui se regem miratur, Adonis

Munia vix inter possset obire Phryges.

Arma gerant alii: qui tantum castra sequutus

Aonidum, huic Phœbi barbitos apta magis.

His utinam monitis possset mollescere cautes,

Qua tibi, si quod habes, cor Biomea riget.

Non tibi succisa moreretur messis in herba;

Nec raperet sacros impia flamma lares.

Fecundus soli domino ferviret agellus;

Et fugerent solos hædus & agna lupos.

Nec tuba vel coenæ, vel somni rumperet horas;

Nec premeres dura casside molle caput.

Conjuge me, secura mali, secura pericli

Transigeres longos & sine nube dies.

Sed si dura tibi non vis, vel parcere nescis,

Si quæ fortè colis Numina, parce Diis.

Religio comitata fide, cui tempora canis

Sparsa, tuos supplex volvitur ante pedes.

Teque

Te quæ rogat sancti per quæ suxere parentes
 Vbera, se prædam ne patiare rapi.
 Martis, ait, spectator adest, conterminus Albi
 Hostis & auxilio forsan utrumque iuvat.
 Sed vereor ne, qui spectat, mox præmia tollat,
 Duraque cum victo sub iuga victor eat.
 Sic leo jam longo fessos certamine tauros
 Occupat, & diram pascit utroque famem.
 Vos opibus, vitaque simul, vos exuet aris
 Barbara gens, nec qui me colat ullus erit.
 Virgineas non dura preces, & vota Deorum
 Suscipe; te virgo cum Iove poscit opem.
 Parce pias nimium cognato sanguine dextras
 Polluere, ultores ledere parce Deos.
 Quicquid agas, te noster amor, te cura sequetur;
 Te sine nulla mihi gaudia, nulla quies.
 Aut ego te potiar mea lux, mea sola voluptas,
 Aut moriar telis victima facta tuis.
 Ad Styga descendit pro conjuge Thracius Orpheus,
 Pro te ego mille velim Ditis adire domos.

B I O M E A S A R A V I C T O N I .

QUÆ cupis inspexi: nec, quod rebare, maritus
 Hoc vetuit: quid enim littera lecta nocet?
 Sed quid agis? lectæ quid te juvere tabellæ?
 Hic tua tu propriâ crimina pingis acu.
 Sulta superstitio, jactantia, probra, tyrannis,
 Et furor & fraudes, quæ latuere, patent.
 At saltem vacuum servari crimine limen
 Debuit, & primâ fronte nitere pudor.
 Prima carent lymphis quæ præbet pocula caupo;
 Prima lupanaris janua fraude vacat.
 Vestibulo imprudens fraudem tu prodis in ipso,
 Dum quod es occultas, & manifesta negas.
 Quæ famam calamo, jugulum cum conjuge ferro
 Appetit, hostilis non erit illa manus?

Crimen

Crimen adulterii prætexis; scilicet, ut sim
Iam lupa, ne forsan tu videre lupus.
Foelix sorte sua conjunx Plutonia; rapta est
Illa quidem, famam sed sine labe tenet.
Vis tua juncta probro est. Sed cur opprobria fuco
Non tegis? Est fraus hæc nuda, patensque nimis.
Qui Biomea tui violasset foedera lecti,
Alterius quæ tum conjugis uxor erat?
Quem mihi, nec pridem, rapuerunt fata, superstes
Vir fuit, admisi num simul una duos?
Si quæ contraxi tecum, vivente marito,
Foedera, non conjunx tu, sed adulter eras.
Me tibi confiteor sponsam vivente petitam
Conjuge, nec facinus displicuisse viro.
Sed nil ista juvant; tu moechus, leno maritus
Audiet; est duplex crimen, uterque reus.
Vxor eram, non serva viri; quin talia nollet
Serva pati; servit nemo duobus heris.
Nec jactare viri prodest insignia; prædam
Hanc dominâ invitâ fraus violenta tulit.
Pergama capta dolo; Solymæ vis obruit arces;
Quid facias, regnat vis ubi juncta dolo?
Vis manifesta nimis; populi de fraude queruntur
Iure quibus longo foedere juncta fui.
His inconsultis (quod mos & publica gentis
Iura vetant) thalamis sum sociata tuis.
Legitimum sed finge torum, me cruda tyrannis,
Me tua barbaries non finet esse ream.
Libera quæ nupsi, duro servire coacta
Sum domino, cui pro conjuge præda fui.
Quis numeret tua quot fædaris sceptrâ rapinis?
Promptius expediam quot tegat Ida feras.
Ast utinam duntaxat opes & regna sitisses
Non tua; sit licet hæc perniciofa sitis.
Conjugis, infandum, conjunx haurire cruorem
Coepisti, tigribus savior atque lupis.

Albis adhuc, Isterque rubet conterminus Albi,
 Sanguine se major factus uterque meo.
 Crevit in immensum feritas; præbere coactus
 Est jugulum tremulo cum sene sæpe puer.
 Materno quoties rapta est de viscere proles?
 Vulneribus quoties concidit ista novis?
 Quin & militibus de matre rubentia sæpe
 In duo partiri corpora ludus erat.
 Ludus erat, memini; nec deerat tessera ludo
 Carnifices acuiens in scelus omne manus.
 Eruta busta patrum, violata cadavera ferro
 Vidimus, & sævis tradita frustra rogis.
 Sæpe cadaveribus texisti altaria; fertur
 Qualia Geryon dona tulisse patri.
 Quid memorem tot stupra tuis patrata sub armis?
 Præda pudens virgo, præda marita fuit.
 Matris in amplexu proles, violata mariti
 Ante oculos conjunx, mox jugulata ruit.
 Nec tumulis servatus honos; quis putre cadaver
 Crediderit stupri vim potuisse pati?
 Adde fidem: stuprum passa est effossa sepulchro
 Fœmina, barbariem hanc num ferat ipse Nero?
 Culmen adhuc scelerum superest: contendere coelo
 Ausus es, & diras in sacra ferre manus.
 Omnia contactu coepit foedare propago,
 Nescio quæ, scelerum quæ tibi monstrat iter.
 Hæc opibus numeroque potens; sed gentis origo
 Non minus obscura est quam tua, Nile, fuit.
 Sunt, Laertiadæ sociis, quibus orta videtur,
 Inter grunnirent dum fera turba sues.
 Seu quia terra lues pædore & sordibus orbem
 Inquinat, à suis seu quia nomen habet.
 Est Furiis; est qui prognatam credat Iberis;
 Fors quia Geryon hos quoque jactat avos.
 Sunt qui Cerbereæ germen lethale salivæ
 Iurent, quod tellus post aconita tulit.

Gorgonis

Gorgonis accusant multi, vel virus Echidnæ,
 Nec pauci patrem te, basilisce, putant,
 Ast ego Phineas potius, fera monstra, volucres
 Has mundo pestes progenuisse rear.
 Omnia conveniunt: his castæ virginis ora
 Sunt data; virgineum nil tamen intus habent.
 Vnca manus nimis est; non ipse rapacior illis
 Harpalus, Autolycus cum patre, Massa, Cilix.
 Ingluvies vesana tenet; gravis omnibus Orci
 Progenies aurum, prædia, regna vorat.
 Pallor inest, quem vel Venus enervata, vel auri
 Iam lassata fames, nec satiata facit.
 Spurcius hac turba nihil est: non vilia Phinei
 Prandia, & Arcadicas polluit illa dapes:
 Structa Deo, quibus esca Deus, convivium Cœli
 Conspurare suis sordibus ausa fuit.
 Incoluit volucrum pestis terramque fretumque;
 Hæc etiam terram noxa fretumque colit.
 Sparserunt illæ subtexto sole tenebras:
 Et mundum tenebris obruit ista cohors.
 Ira Iovis Stygiis olim Stympthalidas undis
 Excivit; pestem hanc extulit ira Iovæ.
 Impia gens tota est; armat cui perdita mentem
 Ambitio, linguam fraus mera, sica manum.
 Cœlo invisa, solo gens indignissima, Regum
 Pernicies, populi pestis, & ira Deum.
 Illius impulsu cum regno sacra petisti
 Nostra, dolo primum, mox feritate merâ.
 Saxeæ cogebar venerari numina; saxi
 Oscula cum precibus danda fuere mihi.
 Quis furor, aiebam, coram procumbere cæco?
 Quis furor est surdum sollicitare prece?
 Cur herè quam finxi, nunc audit numem imago?
 Cur operi cogor thura litare meo?
 Basia marmoreæ fertur libasse puellæ
 Pigmalion, operis captus amore sui.

Fors veniam sculptor meruit; spirabat imago
Nescio quid vivum, & virginis ora ferens.
Sed quæ membra Deo finges? quo marmore mentem
Exprimat ars? oculos illa manumque fugit.
Hæc ego: sed pelagi irati tu surdior undis,
Surdior, heu, saxi, quæ venerabar, eras.
Aucta superstitio est: E farre & furfure Numen
Vidimus, & coctum, furnigenamque Deum.
Hoc pro Palladio crustum plebs stulta colebat;
Sanctius hoc nullum numine numen erat.
Huic quoties sum jussa genu submittere? jussa
Furfureo quoties munera ferre Deo?
Obstupui, fugitque mihi de pectore pectus:
Haud aliter quam si visa Medusa foret.
Hæc illa est pietas, Saravicto, hæc Numina læsa,
Hæc sacra, quæ jactas, religioque patrum.
Hoc ego sum, fateor, quondam detenta furore;
Et fuit, ah, nimis, ah, mens mihi capta diu.
Sed rediit pridem pulsus mens sana tenebris:
Quodque prius placuit, jam patet esse nefas.
Esse nefas constat, quod adores, fingere Numen;
Quæque diis libas farra, putare Deos.
Majus adhuc scelus est, quod cogis mansa vorare
Numina, Numinibus parceret ipse Gyges.
Tu tamen hæc, memini, ferro grassatus & igne
Vrsisti: perii quot Biomea modis?
Hæcne torus vel ferre potest, vel ferre tenetur?
Virginis an conjux effera tigris erit?
Quis putet uxori mansisse Lycaona junctum
Connubio, postquam constitit esse lupum?
Huic subdat se serva jugo; quæ libera nubit,
Obtinet antiquum, & libera nupta manet.
Si vacat annales & gesta revolvere, nostri
Exemplis poterunt iura patere tori.
Antè tui similis, Saravicto, sæpe maritus
Obtigit; at jussi res sibi habere suas,

Ius ab avis frustra repetis: quis velle parentes
Crediderit natam confociare lupo?
Nec tua me terret Gorgo, lex Cæsaris; illa
Bulla velut, propria futilitate ruit.
Sub sua quantumvis iuga miserit omnia Cæsar,
Ius tamen in thalamos non habet ille meos.
Sed fac habere; suæ fac promississe maritam
Me soboli; mihi vir tu tamen esse nequis.
Cæsare prognati plures te jure priores,
Nascendi si quid tempus & ordo potest.
Hoc, plures inter, Cimber jus obtinet; & quod
Cimber habet, sponso jus dat Eliza meo.
Nec mihi de sponsi quæsitus sanguine conjunx
Restitit, ut fingis, quòd tibi pacta forem.
Sola superstitio vetuit mihi jungere tædas:
Nec mihi, sed sacris restitit ille meis.
Simplicitas hæc digna pati ludibria; nostro
Corda viro constant nobiliore luto.
Hunc sceptris elate tuis ne despice: possunt
Quæ geris illius sceptrâ decere manus.
Cæsareo si te prognatum sanguine jactas.
Cæsaribus conjunx est oriundus avis.
Munia si confers: tu regni sceptrifer: ille
Ferre dapes solitus, sceptrâ ferenda dedit.
Nec minùs hunc quàm te metuet conterminus hostis,
Qui toties ex te rapta trophæa tulit.
Ast ego quid sector rationum pondera? Bellum
Tu ferus, & belli fulmina sola crepas.
Advolat, inquis, opem laturus Celta, Britannus,
Belga, Latinus, Iber, Sarmata, Teuto, Getes.
Scilicet: Est tanti Saravictò: pascitur umbris,
Et jucunda sui somnia fingit amor.
Cur tibi, per Superos, se jungat Celta, negasti
Cui toties, bello cum premeretur, opem?
Cur Tamesim expectas? Saravictone numen Elizæ,
Vulturibus debet charior esse Leo.

Belga domi quod agat; crudas quo temperet iras,
 Inveniet forsan cuspis Ibera foris.
 E Latio fatuas mittet, pro milite, bullas
 Roma, cucullatos Teutonis ora greges.
 Cætera barbaries gens est mera, bruta, rebellis,
 Pauca, fugax, vecors, vilis, inermis, inops.
 His ego nec larvas hominum, nec spectra, nec umbras
 Opponam; mecum est res tibi, cumque viris.
 Est ditio mihi parva quidem, sed martia pubes;
 Quæque tuos coeco sub duce fregit avos.
 Ille sua moriens, hos certus versa daturus
 Terga fugæ, iussit tympana pelle tegi.
 Quæ tulit hunc superest tellus, & mascula virtus:
 Nunc quoque fulmineas experiere manus.
 Tot populos, quid posse putas, tot sceptræ, tot urbes
 Imperii, regno foedere juncta meo?
 Nec Cimbrum, nec tu vicinum spreveris Hunnum,
 Cui Latium simul & Gallia præda fuit.
 Arma parant omnes; quin & Leo colligit iras,
 Et generosa suus pectora fervor habet.
 Ille suam, quocunque feras vestigia, prolem
 Vulturibus prædam non sinet esse tuis.
 Ver prius est violis, æstas caritura cicadis,
 Autumnus Bacchi munere, bruma nive.
 Rhenus ab Oceano, Rheno contrarius Ister
 Euxino refugus de mare vertet iter,
 Lux sua sideribus, deerunt sua sidera coelo,
 Et coelum & Superum cum Iove turba ruet,
 Quàm, quæ jure peto, neget, aut impune tyrannis
 Esse sinat Pacis, Iustitiæque parens.
 Phoebus hic est, fateor, quo nec formosior alter,
 Nec melior toto cernitur orbe Deus.
 Fas tamen irasci, nec Phoebum dedecet ira;
 Telaque, si nescis, quæ jaculetur habet.
 Ille suis tumidum stravit Pythona sagittis,
 In capreas tantum quis prius ulus erat.

Occidi

Occidit his ingens Tityus tibi crimine junctus;
 Ille Deæ, mihi tu vim scelerate paras?
 His dedit Atrides raptâ Chryseïde pœnas:
 Conjux quantumvis nullius illa foret.
 Tu mea qui Phœbo coram connubia turbas,
 Moliris majus quàm luit ille nefas.
 Non impunè feres nostri tu spicula Phœbi
 Protinus, & longas experiere manus.
 Sueta diu meritæ clementia distulit iræ
 Fulmina, pensabit sed gravitate moras.
 Nil citò formatur magnum & memorabile; monstra
 Qui domuit, nox huic non fuit una satis.
 Et qui mole suâ, qui terret viribus hostem
 Protrudunt anni vix elephanta decem.
 Panicus objicitur terror; subjecta Leoni
 Criminis exemplo regna trahentur, ais.
 Pone metum; vili quam distat purpura panno,
 Tam distat solium quo sedet ille tuo.
 Natus hic imperio est Princeps, virtute tuetur
 Jus patrium, & se nil sub Iove majus habet.
 Ista domi secura, foris metuenda potestas
 Mittet opem, quam jus, foedera, sacra petunt.
 Agmina conjunget Batavi dux roboris, hosti
 Qui terror, patriæ est umbo, columna sacris.
 Orta domi nuper tempestas sponte quievit,
 Iam quassat Batavas nulla procella rates.
 Poscere quem fingis, poenas dabit ipse Batavis,
 Iam toties nivei præda Leonis, Iber.
 Sed leo cur, ut ais, contra paret ire leonem?
 Quam causare, prior foedere noxa fuit,
 Nec mihi devotæ deerit sua gloria Mosa,
 Quam procul à nostris finibus esse quoror.
 Martia Bulloni soboles, patris æmula proles,
 Hic pridem in pugnas ardet & arma parat.
 Magnus avus, majorque parens & avunculus acrem
 Urget, & Arvernum, Borboniumque genus.

Cognato cognatus opem feret; ire per enses
 Pro sibi cognato sanguine coget amor.
 Ille triumphatas aquilas, quas fulmina jactas
 Ferre Iovis, coget signa Sedana sequi.
 Quid tibi nunc animi est? an adhuc mea temnere pergis
 Agmina? mente puto te meliore frui.
 Quis mihi militiæ sit ductor, quærere noli;
 Hic ubi tu dux es, quilibet esse potest.
 Mille duces nobis; sed dic de millibus unum
 Cur onus hoc sponsum posse subire negas?
 Hercule natus avo, Galli Mavortis alumnus,
 Flos juvenum, belli ductor an esse nequit?
 Despicias Aonidum fuerit quod castra sequutus,
 Solaque pro telis sumere plectra jubes.
 Ergo tibi qui plectra tulit, de fonte Sororum
 Qui bibit, Æacides dispiciendus erit?
 Quis vel Alexandri vel magni Cæsaris arma
 Spernat? at Aonidum cultor uterque fuit.
 Mentis & ingenii cessit cultura Minervæ,
 Hæc eadem sævi munia Martis obit.
 Tu, tibi quos fingis, ductoribus utere; nobis
 Ductor erit conjunx, dux erit ille ducum.
 Persea ductorem vellet, si viveret, unum
 Andromede, res huic crederet illa suas.
 Andromedæ Perseus, mihi dempsit ahenea conjunx
 Vincula; fortunas huic ego credo meas.
 Expulit Arcadicis Harpyias finibus olim
 Amphitryoniades: exiget iste meis.
 Quantus & hic Ductor, qui nunc absente marito
 Te quatit, & passim pro Iove victor ovat?
 Major hic invidiâ; non primum discit ad Albim
 Prælia, nec tellus una trophæa dedit.
 Fulmineam pridem mirata est Gallia dextram,
 Mavorti Mavors cum tulit alter opem.
 Iuliacos quanto prostravit fulmine muros,
 Ipse refer; nec enim non memor esse potes.

Antè triumphantem Rhenus, nunc conspicit Ister;
 Estque tuo semper sanguine partus honos:
 Nec me quæ recitas terrent incommoda belli,
 His quæ sustinui sunt leviora malis.
 Imminet, exclamas, sacris cervicibus hostis
 Barbarus, & prædam forsan utrumque feret.
 Has utinam pietas movisset vera querelas,
 Et non fucatus religionis amor.
 Sed vereor, notas ne tu delapsus ad artes,
 Pelle sub hædina tigrida sævus alas.
 Exue te larvis; si tangunt candida pectus
 Numina, cur mihi me, cur aliena rapis?
 Me mihi linque modò, timor hic vanescet in auras:
 Barbarus hic neutri tum metuendus erit.
 Ast ego cui certo? cantatur nænia surdo:
 Non tibi religio, sed Biomea placet.
 Hanc petis; hanc ardes; hanc nolles relinquere prædam,
 Si vel tota Deum cum Iove turba roget.
 Cæsa cadam potius Biomææ victima, tristis
 Umbra prius Stygios, inquis, adibo lacus.
 Hæc si fixa tuæ constat sententia menti,
 Quod facis, hoc citò fac, vela secunda precor.

NICRINA AD HEROAS ANGLOS.

DVcat an abjiciat calamum Nicrina? Britannos
 Quod petit, infestum reddidit hostis iter.
 Occupat imperio terras jam Cæsar, & undas,
 Nec superest votis præter Inane meis.
 Forsan & hic domini dum passim castra sequuntur,
 Cæsareæ nobis insidiantur aves.
 Sors tentanda tamen; levis est jactura papyri;
 Quodque parùm speres, fors patefiet iter.
 Scripsit Hypermnestra medio de carcere, venit
 Scripta per obstantes littera mille seras.

Illi cœtus amor, vitæ mihi cura tuendæ
 Inveniet faciles in mea vota vias.
 Undique circumstant miseram discrimina, dextrum,
 Scylla latus, lævum vâsta Charybdis habet.
 Qualiter Hesionæ crimen luiturâ parentis,
 Cum foret æquoreo victima pacta gregi.
 Qualiter & monstribus virgo devota marinis
 Andromedæ cotes & maris inter aquas.
 Taliter extremæ trepidat Nicrina ruinæ
 Proxima, nec spes est, prò dolor, ulla fugæ.
 Sponsus abest, qui me semper victricibus armis
 Protegat: externam quærere cogor opem.
 Rumor it, Heroes, miseræ succurrere velle
 Vos mihi, sunt qui jam vela dedisse putent.
 Hæret in ambiguo mens inter spemque, metumque;
 Spem metus, expellit spes mihi sæpè metum.
 Tensa levî quoties sinuantur carbasa vento,
 Naufragii metus est, si filet aura, moræ.
 Et canis igne furens, & coeli nubila terrent,
 Et maris, & longæ tædia crebra viæ.
 Pallor habet, quoties in vos duxisse phalangas
 Dicitur Ausonio sub duce sævus Iber.
 Mille metus causæ; superest spes una salutis;
 Pro Iove bellandum, dux erit ille viæ.
 Vos properate modò: Nicrum jam possidet hostis;
 Tam vicina nequit ferre ruina moras.
 Pergama quid juvit, numeroso milite, Ductor,
 Auxilium qui post Pergama capta tulit?
 Expedit incassum trepidans venabula pastor,
 Præda feris postquam cessit ovile lupis.
 Sed quid ago? stimulos cur stulta ruentibus addo?
 Cur aquilæ pennas, Æacidæque pedes?
 Vos genus, & virtus, heroo sanguine major,
 Incitat, & laudum luxuriosa seges.
 Non hæc Phasiacas armatur classis in oras,
 Ut sacra Phryxæ vellera raptet ovis.

Nec petitur vastum pellex fugitiva per æquor,
Qui furor Argivæ nobilitatis erat.
Nec socios contra stringuntur tela Britannos,
Aut geminis pridem lilia, juncta rosis.
Arma regit pietas. Huic vos incumbitis uni,
Ne rapidis insons præda sit agna lupis.
Extremis quæ rebus opem fert, regia virtus
Creditur, & magni numine digna Iovis.
Dum tonat, & coelo minitantes fulmine turres
Disjicit, afflictis porrigit ille manum.
Nec sua, quæ miseris succurrit, præmia defunt
Virtuti: hæc multis stravit ad astra viam.
Intulit Inachiden coelo subducta periclis
Andromede; merces hæc pietatis erat.
Hic nitet & Delphin, te qui servavit Arion,
Et pia, quæ Phryxum per mare vexit, ovis.
Nant gemini juxta pisces: Euphratis in undis
Hic Veneris, nati portitor ille fuit.
Forfan & hinc aliquis suspectans sydera, dicet,
Has coelo imposuit salva Nicrina faces.
Hic verius, rutilos illic Oxfordius ignes
Explicat; Essexi nec procul inde jubar.
Persea Gerardus, Geminos vicina Graii,
Herculis extinguunt astra Richæa faces.
Digna minùs tantis si fors Nicrina videtur
Vindicibus, digna est orbis Eliza decus.
Vester amor quondam, nunc est quoque semine regis
Edita, quem jactat terra Britanna patrem.
Diva, Deum soboles, pelago jactatur eodem,
Quo Nicrina, vehit puppis, & una duas.
Vna duas fortuna manet: mansisset Eliza
Sospite me sospes, me pereunte perit.
Diva perit mecum, regni pars altera vestri,
Totaque natorum turba tenella comes.
Iamque laborantes Regis cum prole nepotes,
Auxilio, clamant, terra Britanna veni.

Nata per, heu, functæ cineres, & busta parentis
Vos rogat, hi per quæ sceptrâ tuetur avus.
Quodque rogant, sperare juvat: junctura Nicrinæ
Tamisias omnis creditur hora rates.
Non procul, adscensu facilis, Rhenumque, measque
Undique despectat collis amœnus aquas.
Sæpè, moræ impatiens, natorum maximus illinc
Vos ciet, appellans nomine quemque suo.
Vestra putat, quæcunque videt puer agmina, puppes
Sæpè Palatinas vela Britannia vocat.
Has avus, has, inquit, mihi mittit avunculus alnos;
Hæc pater, illa tibi lintea mater habe.
Credulus ille quidem, sed quæ se cernere credit,
Debita littoribus vela fuere meis.
Nulla timenda mora est: tamen ut mihi nulla timenda
Sit mora, quod facitis, vos properare precor.
Quam citat aura, ratem fas est impellere remis,
Fas festinanti subdere calcar equo.
Suadet iter tempus, letis dum messibus æstas
Est gravis, & longi stant sine nube dies.
Terra viam cœlumque jubet jam carpere; Nereus
Ipse pater tutum per mare præstat iter.
Qui struit insidias, tergum venientibus hostis
Vertet, & externo quæret in orbe fugam.
Haud aliter trepidant, aquilâ veniente, columbæ,
Aut lepus instantis cum fugit ora canis.
Nil opus hic armis: Verii terrebitur umbrâ;
Hostibus hæc vestris Gorgonis instar erit.
Hæret fixa animis Europæ Ostenda sepulchrum,
Hesperias Verio quæ duce fregit opes.
Hæret & hærebit semper Neoportus, & ingens
Hoc duce Flandriaco littore fusus iber.
Tu quoque virtutis patriæ non degener hæres,
Vel solo, Essexi, nomine terror eris.
Ardua nulla via est, ducibus via nulla Britannis
Invia; festini vos celerate modò.

Quamque

Quamque timens vobis, Heroes, mitto salutem,
Hanc mihi, ne peream, vos citò ferte, precor.

AD REGEM, CAL.
IANVAR.

Festa dies jano est. Quæ, Rex, tibi dona paremus,
Qui sequimur Phœbum, Piëridasque duces?
Munera sunt regum, non uno tinctus ahenò,
Coccus, & Oebalio murice lana rubens.
Quæsitæque procul majoris pondera gemmæ,
Quæ nitet artificis nobilitata manu.
Sunt quibus in pretio est catulus de gente Molossâ
Lectus, & Æmonio de grege missus equus.
Et quæ mollis Arabs, & quæ fert decolor Indus,
Quicquid & ignoto mercis ab orbe venit.
Nil habet incoelix Helicon juga præter, & umbras,
Et steriles lauros, Pieriosque lacus.
Hic ager est vatium, sunt census plectra, lyraque,
Et leve quod semper tinnit in aure melos.
Hæc dare fors possem: sed spernit purpura nugas,
Nil profecturos ridet & aula sonos.
Sed neque Pactoli mihi si fluat alveus auro,
Iunctaque Pactolo serviat unda Tagi,
Hæc ego Fortunæ dare coner munera Regi,
Bina licet Iani per patris ora roges.
Sydera quis coelo, quis soli lumina sanus
Offerat, aut lectas in mare vectet aquas?
Qui Chalybes ferro, qui donat quercubus Idam,
Pomaque Phæacum mittit in arva, furit.
Quemque movet fastus paria dare marmora rupi,
Plus illo, quæ dat, marmora mentis habent.
Haud secus in regem populus dum prodigit aurum,
Desipit, & medicam quærere debet opem.
Aut sibi si constat, nec opem mens postulat ullam,
Crimen inest facto, muneribusque dolus,

Sic struit insidias vitreis piscator in undis,
 Spargit & armatas per loca cœca dapes.
 Vel jecur alburni, vel olentis viscera rhaïæ
 Porrigit, ut stultum cogat in æra pecus.
 Sæpè lupo ranam mutat, conchilia nullis,
 Et tenui scombros ducere novit aco.
 Quemque redux primùm Latias Optatus in undas
 Intulit, in prædam te, scare, musca trahit.
 Quot tibi lux Iani nunc mittit dona, tot hamos,
 Tot, Princeps, in te retia tensa vides.
 Dona petit, qui dat, vitulum qui miserit, illum,
 Crede mihi, secum dicere, redde bovem.
 Absit, ut hoc unquam IONSTONUS crimine mentem
 Polluat, aut ullâ ludat ut arte Deos.
 Quicquid opis nostris olim promittere Musis
 Te memini, hoc à te spontè venire velim.

AD CANCELLARIUM, UT
*in Nautas, ob expilatam arcam
 vestiariam, animadvertat.*

HAYE, Calidonii moderator juris & æquî,
 Qui miseris promptam porrigis unus opem.
 Si vacat, & vatum non averfare querelas.
 Hæc lege; quam posco, parva brevisque mora est.
 Debuit ipse suis autor comes ire libellis,
 Prosterneque tuos cernuus ante pedes.
 Sed fugit incoelix hominum consortia vates,
 Nec finit ingenuus, quo lubet, ire pudor.
 Causa pudenda quidem, sed justa est causa pudoris,
 Nil superest illi, quo sua membra tegat.
 Plus Dea, Gargaphiæ juvenis quam vidit in undâ,
 Plus Charites, corpus quo tueantur, habent.
 Sic puer ales erat, niveis cum matris in ulnis,
 Impia crudeli cuspide punxit apis.

Sic

Sic erat Æacidae mater, sic mater Amoris,
 Cum pretium formæ de tribus una tulit.
 Nec magè nuda fuit, facta est cum fabula cœlo,
 Perque suas conchâ cum veheretur aquas.
 Non ruber hortorum custos, non ipse Pyracmon
 Nudior, invicto cum parat arma Iovi.
 Nec Laërtiades Phœacum ejectus in oras,
 Nauficæ peteret cum vagus hospes opem
 Nudior hoc nemo superas exivit in auras,
 Nudior hoc Stygias nemo subivit aquas,
 Forsitan autorem quæris. Nec criminis autor,
 Causa nec est tanti dissimulanda mali.
 Vulnèra denudans medicum dum consulit æger,
 Quo jaculo, quo fit læsus ab hoste refert.
 Orta solo gens est, vitam quæ degit in undis,
 Et regit errantes per vada cœca rates.
 Pix tegit atra genas, manibus pix hæret aduncis,
 Quod reliquum est coelat bardocucullus olens.
 Dum subit antennas, funesque perambulat audax,
 Cercopithecorum de grege monstra putes.
 Æris egens, animas gens mercenaria viles
 Prodigit, in pelago sub Iove semper agens.
 Barbara gens tota est, & quem colit æmula ponti,
 Nec magis hæc servat, quam maris unda, fidem.
 Hæc mihi causa mali est, hac est de gente querela,
 Hæc ovat exuviis, pro pudor, aucta meis.
 Huic ego commisi Tamesim visurus, amictus
 Quicquid erat nobis, imposuique rati.
 Nil ego naufragium præter, fluctusque timebam;
 Sed nimis, ah fateor, mens mihi læva fuit.
 Res sine naufragio, sine tempestatibus ullis,
 Pro dolor, in portu disperiere meæ.
 Ipse ratis dominus, fas sit mihi vera fateri,
 Injecit piceas in bona nostra manus.
 Nescio quo mentem mutarit carmine colchis,
 Cum mihi digna fide fæx mera visa fuit.

Semiferæ poteram mores sat noscere gentis,
Qui toties una per mare vela dedi.
Tota picem redolet, pice tota rapacior omni est,
Nec magis est vestis quàm piceata manus.
Invia qui primus deduxit in æquora pinum,
Primaque tractavit carbasa, prædo fuit.
Vellera detraxit pecudi quæ vexerat Hellen,
Nil mare, nil ventos, nil Iovis arma timens.
Utque nefas pateat, coelo cum puppe recepta est
Vulsa pecus; nautas, ut reor, Orcus habet.
Magnus Aristippus, quæ sit fiducia nautis
Debita, jacturâ sat docet ipse suâ.
Hic rate conductâ, patrias dum linqueret oras,
Exiguas secum fortè ferebat opes.
In caput infontis fera gens conspirat, & auri
Sacra fames diris mergere jussit aquis.
Detegit ille dolos, & qui regis æquora, Nereu,
Affer opem, & pretium sume salutis, ait.
Nec mora, quod metuit nociturum, projicit aurum,
Sic fugit insidias, eripiturque neci.
Quid memorem facinus, Chiæ telluris in oris
Ausâ quod in Bacchum turba marina fuit?
Hic puerum vinoque gravem, somnoque sepultum
Repperit, & capto Numine vela dedit.
Nec modus est sceleri; miscet perjuria factio
Impia, captivum ludificatque Deum.
Fraude palàm factâ scelus est sua poena sequuta,
Induit & vultus turba profana novos.
Terga nitent squammis, & quas modo puppe secabat,
Liber ovans pinnis findere jussit aquas.
Si mihi vel superi, vel mens non læva fuisset,
Exemplis poteram cautior esse tribus.
Sed mihi læva fuit mens, & me Numine lævo.
Credere crudeli jussit ovile lupo.
Debuerat saltem Methymnæ gloria vates,
Exemplo vatem præmonuisse suo.

Hunc

Hunc, patrios dum fortè petit gravis ære penates,
 Destinât infandæ gens piceata neci.
 Sensit ut insidias, vectori parcite vestro,
 De grege Castalio pars, ait, una sumus.
 Quem colimus Vates, Pythonis tincta cruore
 Tela Deo, longas scitis & esse manus.
 Forsan & ipse pater Superûm pro crimine poenas
 Exiget, & si quæ Numina Pontus habet.
 Talibus urgebat prædonum pectora vates,
 Sed rapiunt celeres cum rate verba Noti.
 Cautibus æquoreis, gens, quas secat, æquoris undis
 Surdior oranti vimque, necemque parat.
 Ille, mori certus, mortem non deprecor, inquit,
 Ulteriùs nec quod mox teget ossa, fretum.
 Quæ moribundus olor querit solatia, munus
 Extremum hoc vates per maris astra peto,
 Ante feris quàm mergar aquis, fas sumere vestem.
 Fas mihi sit sumptâ plangere fata chely.
 Annuit oranti fera gens: vestemque, lyramque
 Sumit & hanc timidâ percutit ille manu.
 Nulla mora est, trepidans puppim genus omne natantû
 Cingit, & arrectâ suscipit aure sonos.
 Dum stupet atra cohors, ut erat vestitus, Arion
 Desilit in pontum, plectra lyramque tenens.
 Excipit hunc Delphin, & vasta per æquora vectum
 Fertur in optato deposuisse solo.
 Hic, rate submersâ coelo nitet aureus, ignes
 Vecturæ pretium jussus habere novem.
 Sed quid ego veterum fastos, quid prisca reduco
 Crimina? jam poenas illa luere suas.
 Me nova noxa movet, quam ne patiaris inultam,
 Hæc, Camœnarum te pia turba rogat.
 O utinam aut mecum non hic contenderet hostis,
 Aut ego pars Clario de grege nulla forem.
 Est pudor, ah, populo vatem certare marino,
 Inque tuo audiri nautica verba foro.

In laqueum potius meritis deberet iambis,
 More Lycambæo, qui nocet hostis agi.
 Hoc quoque fecisset: sed quæ læsere Lycamben,
 Ah nequeunt hosti tela nocere meo.
 Legerat hic carmen generi crudele, miseræque
 In laqueum lecto carmine colla dedit.
 Gens legere hæc nescit, nec lecto carmine tangi
 Posse puto hos silices, & sine mente pecus.
 Ergo Caledoniæ populis qui jura ministras,
 Tu mihi, Calliope quam nequit, affer opem.
 Non ego restitui, quo sum nudatus, amictum,
 Lex repetundarum sit licet illa, peto.
 Absit, ut hæc humeris unquam velamina nostris
 Aptemus, piceæ quæ tetigere manus,
 Illa vel infandam superant foetore Mephitim,
 Et quæ sulphureum stagna bitumen olent.
 Quod peto, supplicium est: satis hoc elementa mini-
 Imperio subsunt ignis & unda tuo. (strant,
 Quæ nocuit gens, hæc interdicatur, & illo,
 Aut quam sulcat, aquâ merge, vel ure rogo.
 Vel laqueis elide gulas, ut in aere plebi
 Ludibrium, nudo vertice pascat aves.
 Vel Diomedæis laceros præsepibus artus
 Objice, vel rapidis viscera rupta lupis.
 Nec desunt, Metium quæ discerpere, quadrigæ,
 Nec qui membra Lini diripere canes.
 Sunt ocreæ, quæ crura premant, & nervus, & uncus,
 Simia, sus, serpens, scala, metalla, rotæ.
 Si quod adhuc, post mille neces, superesse cadaver
 Forte vides, tumulo ne patiare tegi.
 Impia gens, vatem quæ denudavit amictu,
 In nudo meruit nuda jacere solo.
 Denique quot scelerum vindex Rhamnusia poenas,
 Stringe, parens legum, quot tenet arma Themis.
 Cum Iove rota licet Superum gens exerat iras,
 Plus pecus hoc dices commeruisse mali.

AD SENATUM ABREDONENSEM,
pro Thaumantia obsetrice.

SACRA cohors, oculis olim mihi charior ipsis,
Nunc ego, te contra, quæ legis arma paro.
Sæpè recusavi patriæ violare parentes,
Sæpè nefas duxi bella movere Deis.
Sed nequirit pietas pietatis imagine vinci,
Sumere me patriæ tela coegit amor.
Tros pius è stratis, patriam cum cerneret uri,
Exiliit, trepidâ sumpsit & arma manu.
Hei mihi, nunc patriæ metuo, nec vana timoris
Causa, sed est certam vix habitura fidem.
In patriæ jugulum quis conjurasse Senatum
Credat, & humanum tollere velle genus.
Te tamen, alma cohors, quæ legum fræna gubernas,
Criminis istius quis neget esse ream?
Carcere lucinæ famulam dum condis, & orbi,
Et patriæ exitium, perniciemque creas.
Hâc sine quis dias in luminis exeat oras?
Hâc sine quis patrios vagiat ante Lares?
Pelle simul Venerem, Veneris si ferre ministram
Non potes, Idaliæ gaudia pelle Dez.
Quid juvat uberibus sementem credere sulcis,
Si nemo est Cereris qui bona falce metat?
Quid juvat aut pomos, aut lentas ponere vites,
Dulcia si nequeunt poma vel uva legi?
Spontè suâ fateor, proles quandoque parenti
Excidit, & famulam nemo ministrat opem:
Sed quis in Oceano fortunam præferat arti,
Et mallet casu, quam ratione regi?
Non tot in Hesperio concurrunt æquore Syrtes,
Sæva puerperii quot mala nixus habet.
Languida nunc mater, nunc est sine viribus infans,
Sæpe nocet molles, invia sæpe via est.

Ah

Ah quoties exire parans præpostera proles,
Vertice quod decuit pellere, calce ferit?
Talis Agrippiada fertur genitura Neronis;
Ipsius Agrippæ talis origo fuit.
Sepe parens ne foeta cadat, vel foetus, anili
Cogitur obstetrix sumere tela manu.
Quæque nequit manibus, recludit viscera ferro,
Servat & incolumi matre parentis onus.
Hæc ope Romulidum princeps, & gloria Cæsar,
Hæc ope servatus Manlius ante fuit,
Quique Libyssina primos de gente triumphos
Egit, & everso nomen ab hoste tulit.
Adde quod ipsa Deum gens obstetricibus usa est;
Sors hæc Latonæ parturientis erat.
Hæc tulit, ut perhibent, Phœbum, Phœbiq; sororem,
Partus erat geminus, foetus uterque Iovis.
Spontè soror strepitus inter se monstrat & arma,
Inque recens ortâ lux nova fulsit humo.
Mascula dum proles cunctatur, mille dolores
Fert genetrix, miseris obruiturque malis.
Brachia nunc palmæ, nunc amplexatur olivæ,
Nunc Iovis implorat, qui vitiat, opem.
Nata recens tandem paritura Diva parenti
Adstitit obstetrix, auxiliumque tulit.
Natales hos ante tuos, Lucina, Deorum
Ah nimis infoelix, & miser ortus erat.
Pallada quis nescit, tacto quam vertice, fertur
Iuppiter è cerebro progenuisse suo.
Mense patri decimo pulsabat tempora proles,
Cooperat & cerebri dilacerare sinus.
Sæpè caput quassat, tentans expellere foetum
Iuppiter, & circum sydera cuncta tremunt.
Sæpè puerperii mediis in nixibus, æger
Deficiens optat Numina posse mori.
Omnia cum frustra rector terræque, poli que
Tentasset, fabri, prò pudor, usus ope est.

Mulciber

Mulciber, è Siculâ properans fornace, securim
Impegit, medium dissecuitque caput.
Hâc ope, cum clypeo Tritonia Pallas & hastâ,
Dicitur è cerebro profiluisse Iovis.
Hanc quanti fecisset anum tum Iupiter, altis
In tenebris quæ nunc semisepulta jacet?
Hæc patris intacto traxisset vertice prolem
Illæsam; tantæ est dexteritatis anus.
Quis numeret quot opem tulerit manus ista puellis,
Hic ubi Dia freto, Dona que miscet aquas?
Quæ mihi juncta thoro est, cum nata sufficit uxor;
Vtraque servati pars fuit una gregis.
Penè decem conjunx Lunæ numeraverat orbes,
Et maturuerat jam grave ventris onus.
Nil ego non lætum sperabam; florida prolem
Sponte videbatur depositura parens.
Sic caput autumnno demittit Palladis arbos:
Pomaque tum nullo decutiente cadunt,
Sed mihi vana fuit spes omnis, & irrita vota,
Vota procellosi spemque tulere Noti.
Nixibus in mediis mater defecit & infans,
Et timui ne mors tolleret una duos.
Arte Machaoniâ lethum conabar & herbis
Pellere, quas medicæ præbuit autor opis.
Sed nihil arte, nihil juvit radicibus uti;
Augebant potius gramina nostra malum.
Sola meis porrexit opem Thaumantia rebus;
Sola laboranti Numinis instar erat,
Hæc mihi cum dulci servavit conjuge natam,
Primitias thalami delitiasque mei.
Me quoque subduxit letho, qui funere prolis
Mœstus & uxoris commoriturus eram.
Forſitan auxilium vetulæ sensistis & ipsi,
Quorum judicio nunc rea fertur anus.
Hujus opem teneræ saltem sensere puellæ,
Vos quibus obstrinxit nupta sororque Iovis.

Sæpe laborantes juvit Thaumantia; notam
 Omnibus illius suspicor esse manum.
 Pignora quis numeret, vel quos dedit illa nepotes?
 Promptius expedias quot parit Hybla favos.
 Tota suos illi debet respublica cives,
 Munia qui pacis, qui fera bella gerunt.
 Hanc poterat nondum spirantem perdere gentem,
 Et vitæ digitis rumpere fila suis.
 Expilare genis oculos, & frangere crura,
 Et poterat talis dissociare pedes.
 Mille juvare modis potuit, totidemq; nocere,
 Doctior in toto nec fuit orbe manus.
 Non erat hæc Salpe, non ipsa peritior olim
 Laïs, Apollinæ gentis & artis honos.
 Illius auxilio servasset Piso maritam,
 Cum cecidit, tristi funere facta parens.
 Cruda nec uxoris luxisset funera Cæsar,
 Hic qui de caligæ nomine nomen habet.
 Iulia nec moriens interturbasset honores
 Conjugis, hanc si tum Roma tulisset anum.
 Hanc tamen indulgens odiis & mollibus iris,
 Nescio quâ, Patriæ Curia lege premit.
 Impius Alcmeon, Nero portentosus habetur,
 Lædere qui matres sustinere suas.
 Est Agamemnonius Furiis agitated Orestes,
 Nempe quod in matrem sævus & ille fuit.
 Heu vereor, turbæ ne vos accenseat isti
 Scotia, dum confert facta vetusta novis.
 Abditur in tenebras populum quæ lucis in auras
 Extulit, & patriæ publica mater erat.
 Vivite majorum lætis in vallibus Vmbra,
 Quæque reliquistis molliter ossa cubent.
 Hæc mala si vestro pressissent tempore Maïas,
 Obrueret patrias quanta ruina domos?
 Gens ubi Menesidum caput & tutela Senatûs,
 Rhetorfortiadum gens ubi sacra foret?

Stirpe Colifsonii, caruissent stirpe Culeni,
 Urbis & arctoæ gentis utrique decus.
 Quid te commemorem, Thaumanti, dura sororis
 Captivæ quem nunc plangere fata reor?
 Quid memorem patriæ Cargillos sydera fratres,
 Lumine qui replent orbis utrunque latus?
 His comes est meritis par Wedderburnus utrique,
 Nec, si de patriâ migret, honore minor.
 Carcere si lucis clausissent prisca miniftras
 Sæcla, tot Heroum nemo futurus erat.
 Sed ruit in pejus, cum mundo, serior ætas,
 Spretaque cum famulis nunc Prothyræa jacet.
 Ah vereor, ne nunc sumptis puer aliger armis
 Avolet, & terras deserat alma Venus.
 Quæ, nisi certa mori, thalamos intrare mariti
 Audeat, & femori supposuisse femur?
 Dùm furit, & noctu juvenis vagus ardet, & alget,
 Si sapit, oranti claudet amica fores.
 Gaudia lascivæ fugient consueta puellæ,
 Nec dabit ulla putres oscula præter anus,
 Oscula si qua dabit, mores imitabitur Urbis,
 Quæ caput Imperii nuper & Orbis erat,
 Matribus Aufoniis olim carpenta Senatus
 Abstulit, in medio jussit & ire luto.
 Sensit ut opprobrium gens implacabilis iræ,
 Protinus ingratos dicitur ulta viros,
 Quæque sibi, nondum maturi, pignora ventris
 Excudit, ut conjunx desinat esse parens.
 Pœnitet Edicti Patres, patriæque timentes,
 Matribus antiquum restituere decus.
 Non minor Arctoïs facta est injuria Nymphis;
 Nec cadet in vestras mollior ira nurus.
 Quæ paritura fuit, nunc obstetrice remotâ,
 Excutiet, nullo crimine, ventris onus.
 Forfan & armato concurrent agmine matres,
 Marte petituræ quam rapuistis anum,

Triste securigeras bellum movisse puellas,
 Inque suos perhibent arma tulisse viros.
 Nec prius infandas posuit gens sæva, secures,
 Cæde maritorum quàm rubuisset humus.
 Bella gerit peltata cohors, dum jura mariti
 Spernit, & imperium ferre virile nequit.
 Sumere cogentur Nymphæ Doneïdes arma,
 Ut sibi depellant, pignoribusque necem.
 Quis status urbis erit, fora cum nuptæque nurusque
 Foemineâ cingent diripientque manu?
 Arma dabit rabies; filices per rostra videbis,
 Inque Senatorum tecta volare faces.
 Nata patris; conjunx in guttura conjugis ibit,
 Ibit in effæti lumina neptis avi.
 Vnguibus hamatis soceri nurus obvia vultus
 Impetet, & pugnis tundet inerme caput.
 Hæc metienda veru prætorem transiget, illa
 Franget in adversi consulis ore colum.
 Omnia turbabunt, vetulâ potiantur ut illâ,
 Quâ sine se tutam nulla puella putat.
 Integra dum res est, dubium prævertite bellum,
 Cedite conjugibus, quod sine Marte petunt.
 Non meruere thori sociæ, quod ferre coacta est
 Argolis Alcmene, crimine facta parens.
 Noctibus hæc septem, totidem cruciata diebus
 Dicitur, Alciden cum paritura foret.
 Quam latura fuit, miseræ subducere matri
 Barbara Lucinam Iuno coëgit opem.
 Argolis hanc meritò persolvit adultera pœnam,
 Noctibus ausa tribus detinuisse Iovem.
 Fida manent vobis, Proceres, connubia, nuptæ
 Criminis exortes & sine labe nurus.
 Hæc ditant & prole domos & civibus urbem,
 Sparta quibus posset, Roma vel ipsa regi.
 Has facit, exultans meritis, Thaumantia matres,
 Publica res hujus statque caditque manu.

Criminis

Criminis in speciem, vetulæ petulantia linguæ
Objicitur, miseris excipiturque modis.
Est vitium hoc fateor; (quid enim lucere negemus
Astra?) sed hoc vitio foemina nulla caret.
Clava quod Alcidae, quod Achilli Pelias hasta,
Hoc est foemineo lingua petulca gregi.
Nec latus accingit nocituro foemina ferro,
Nec gerit imbelli spicula sæva manu.
Lingua vicem gladii præstat, vice lingua sagittæ est:
Cominus obstantes, eminùs illa ferit.
Nec magis hæc frænum patitur, quam concita tigris,
Nata vel in Libycis torva leæna jugis.
Inque dies sumit linguæ petulantia vires,
Quoque magis vetula est, hoc magè garrit anus.
Tusse putri si quæ dentes simul expuit omnes,
Mordet adhuc, vetulæ pessima more canis.
Hæc quoque parte sui fas obstetricibus uti est,
Si manus apta sat est, crimine lingua vacat.
Quis, precor, objecit Phariis mendacia Maiis,
Tot quibus infantes eripuerè neci?
Crimen erat, fateor, vetulas illudere regi;
Crimen at hoc toto de grege nulla luit.
Quotquot erant omnes raræ pietatis, & artis
Luciferæ jussit præmia ferre Deus.
Nube tegi voluit fallacis crimina linguæ,
Vos decet exemplum, quo præit ille sequi.
Non petit hæc, matres bona quæ meruere Canopi;
Quæ patitur, satis est posse carere malis.
Luminis usuram quæ dat mortalibus, illi
Fas ope sit vestrâ lumine posse frui.
Sin lucis, vitæque parens in carceris umbrâ
Lege cadit, tumuli distichon istud erit.
Quæ jacet hîc, vetulæ meruit fors lingua perire,
Dextera non meruit tam preciosa mori.

A D. CANCELLARIUM, *De furoribus Brontotyphæis.*

ERgône, te vivo, sacri te principe coetûs,
 Haye, premi leges, justitiâque fines?
 Divitis ingluviem pascet sine vindice pauper?
 Et tenuis, turbæ præda potentis, erit?
 Quæq; novê sequitur Dominas, gens semper inermis,
 Cingere cogetur, quem timet, ense latus?
 Adspice IONSTONUM: totus jam ferreus ille est,
 Horridus aspectu, dissimilisque sui.
 Nuper Apollineâ velabat tempora lauru,
 Nunc, pudet heu, durâ casside pressa coma est.
 Dextra gerit gladium, quæ nuper plectra tenebat,
 Lævaque fert clypeum, quæ tulit ante lyram.
 Quæque tenet ferrum, manus est circumdata ferro,
 Mopsopii jures esse Myronis opus.
 Nec sat id est; vatis jam spectâ crura, pedesque,
 Cruribus æratis, æripidemque vides.
 Colla gravat, pectusque chalybs impervius; hamis
 Mille laborato tegmine terga rigent. (nis
 Squammea nec magis est gens, quæ maris æquora pin-
 Findit, & in Libycis vipera nata rubis.
 Os, oculique patent tantum; sunt cetera ferrum,
 Æraque; vix illi forma relicta viri est.
 Talis, Priamiden contra cùm staret, Achilles:
 Talis, in Æaciden cùm ruit, Hector erat.
 Se quoties spectat vates, se ridet, & odit,
 Et timet, &, tanquam pressus ab hoste, fugit.
 Et fugit ærato trepidus de pectore Phœbus,
 Quotquot & Aonius Numina collis habet.
 Forsan in hæc dubites quis me miracula rerum
 Verterit, & quâ sim læsus ab arte roges.
 Non Mycale, non me trux excantavit Erichtho,
 Docta nec astrorum vertere Dipsas iter.

Nec

Nec quæ Dulichio socios mutavit Vlyssi,
 Nec fera, quæ juvenem de sene fecit, anus.
 In nova Brontotyrphus me vertit monstra, Poetæ
 Ille latus ferro cinxit, & ære caput.
 Montibus in mediis domus est mihi, penè sub Arcto,
 Parva quidem, domino sed satis ampla suo.
 Est ager exiguus, solas qui fundit avenas,
 Aptaque lanigero fert alimenta gregi.
 Hic posui, fixique larem: post mille labores,
 Spes erat hic molli posse quiete frui.
 Spes erat & patriæ laudes, in rupe remotâ,
 Pangere, Grampigenas & celebrare duces.
 Inter & hos, palmam reliquis qui præripit, Hayum,
 Autorem generis, principiumque tui.
 Aucta mihi spes est, domino quod rege fruebar,
 Et quod pars aulæ quantulacunque fui.
 Sed, caput invisum Superis, patriæque, suisque
 Et mihi, Brontotyrphus spem vetat esse ratam.
 Pauperis hic tuguri prædo mihi tecta, laremque
 Abstulit, & gazæ quicquid agrestis erat.
 Crevit amor prædæ; me dulcibus exuit arvis,
 Raptaque captivis prædia bobus arat.
 Nec modus est sceleris, coepti nec meta furoris,
 Funera nunc domini spirat & arma quatit.
 Arma dedit rabies, trux quæ Polyphemus, & ingens,
 Sidera qui fulcit ferre recuset, Atlas.
 Septem terga boum, clypei septemplex orbes,
 Lava regit, telum dextra trabale tenet.
 Enormi tegit ense latus, comes additur ensi
 Pugio, ceu cuspis non satis una foret.
 Flammivomosque tubos, & tela Typhoea demens
 His jugat, & glandes fulmineosque globos.
 Vertice fert chalybem, ferro qui durior omni est,
 Ære manus, geminos asperat ære pedes.
 Quod reliquum est lorica gravis, quæ despicit enses,
 Protegit, Ætnæi munus, opusque fabri.

Hanc superinduitur nunc pelle Libyſtidis urſæ,
 Nunc bovis, aut corio, bubale ſëve, tuo.
 Talibus incinctus per non ſua rura vagatur,
 Stringit & in jugulum tela parata meum.
 His agitāt trepidumque pecus, pecoriſque magiſtros,
 Inter & attonitos ventilat æra boves.
 Sic ruit Eumenidum flammis ſtimulatus Oreſtes,
 Penthea ſic egit, ſic Athamanta furor.
 Sic Telamoniades, ſociis inſenſus Achivis,
 Rura per & ſylvas, in pecus arma tulit.
 Seque ratus Danaïs, & magno pectus Vlyſſi
 Figere, vervecum ſanguine tinxit humum.
 Hanc ego vim contra, triplici nunc pectora ferro
 Implico, curvari pondere membra vides.
 Naſo Getas inter vitam traduxit inermis:
 Vnaque tunc elegos fundere cura fuit.
 Finibus in patriis tectum me cernis ahenō,
 Quaque puer reſſi, terra timenda mihi eſt:
 Pro lare, pro cenſu, pro vitâ cernere vates
 Cogitur, armorum militiæque rudis.
 Affer opem, ſancti caput & tutela Senatûs,
 Hæc, ſub Arctoo qui jove jura regis.
 Exue me ferro: turpe eſt pugnare poetam,
 Turpe nimis poſitâ ſumere tela chely.
 Arma virum Clariis fas eſt cantare puellis,
 Grex tamen hic mecum, quæ canit, arma timer.
 Heu, quoties memini tranſactæ tempora vitæ,
 Ingemo, nec fictis ora rigantur aquis.
 Sole ſub ignoto vixi ter meſſibus octo,
 Et melior vitæ pars fuit illa meæ.
 Sub Iove ſecurus cantabam Phyllidis ignes,
 Et, quibus incalui non ſemel ipſe, facer.
 Tunc Saraviſtonias, & quas Biomea querelas
 Fudit, & Æoliden dicere, luſus erat.
 Sepe, metu poſito, nemorum ſecreta pererrans,
 Vellebam medicâ gramina nota manu.

His ego, nec si ultra, conabar pellere morbos:
 Sæpè meam tellus hospita sensit opem.
 Tum mihi nec clypei, nec ahenæ cassidis usus,
 Nec jaculi hostilis, nec metus hostis erat.
 Redde quod amisi, fac mollibus otia Musis,
 Et reduci patriâ da sine Marte frui.
 Est aliquid vatem sibi devinxisse, Britanni
 Plus tamen est famulum demeruisse Iovis.
 Adspice canitiem: bello minùs apta gerendo,
 Donari meruit nostra senectâ rude.
 Sunt mihi, quæ senium magis ornent, Pæonis artes,
 Sed ferus hanc populis invidet hostis opem.
 Per quascunq̃ue feror, nunc ignipotentibus armis
 Undique, nunc jaculis obsidet ille vias.
 Audet in Actæa quicquid tellure Procustes,
 Quicquid in Isthmiacâ trux Scinis ausus humo est.
 Nec secus Autolycus sacris grassatus in antris
 Fertur, in Actæis cùm tulit arma jugis.
 Haye, Latrocinii jam quas decet exige poenas,
 Quodq̃ue jubent leges, siste furoris iter.
 Ante luit facinus Latiùs prædator in oris,
 Qui vaser averfos traxit in antra boves.
 Non ego de bobus, de raptis conqueror arvis,
 De lare, sub dio, quo sine nudus ago.
 Sub Iove nunc hyemant teneri cum conjuge nati
 Spes laris, Icarius torruit ante canis.
 Ah vereor, ne jam notas vertatur ad artes
 Hostis, & involvat fasq̃ue, nefasq̃ue dolis.
 Mille gerit vultus: non tot maris incola Proteus
 Versus in effigies, non Achelous erat.
 Cùm lubet, hic modicum doctus componere civem,
 Sternitur angustos judicis ante pedes.
 Facta infecta negat; celsi nunc ætheris ignes
 Cum Iove testatur, nunc Acherontis aquas.
 Nunc studet eloquio, nunc tentat judicis æqui,
 Dum pretio nescit, flectere corda prece.

Nec

Nec semel implevit sacras ululatibus aures
 Et, memini, lachrymas in cava rostra tulit.
 Miscuit his gemitus; quantum mutatus ab illo,
 Qui procul hinc oculis spirat & ore neces !
 Deme fidem lachrymis, toties delusus, & orbi
 Magne heros, generis da documenta tui:
 Sis novus Alcides, & quam geris utere clavâ;
 Eripe me Furiis, & nova monstra doma.
 Est sacra gens Phœbi, sacrum decet esse ministrum
 Regis, utriq̃ue suam, nam potes, affer opem.

AD THOMAM NICOLSONUM,
Iurisconsultorum Principem.

A Ccipe, quam vovi tibi, Nicolsone, salutem,
 Meq̃ue tuâ pariter, si potes, arte juva.
 Mutua pollicitos memini nos munia vitæ,
 Alterius quoties alter egeret ope.
 Solve fidem: fatis ego te prior ictus iniquis.
 Multa pati cogor, multa nefanda tuli,
 Est mihi, nuper erat certè, malè pinguis agellus,
 Parvaq̃ue gramineo cespite tecta domus.
 Satq̃ue superq̃ue suâ se paupertate tueri
 Hæc medios inter posset & ille Getas.
 Non tamen hunc texit, non hanc defendit egestas:
 Raptus ager, parvo cum lare rapta casa est.
 Quæ mihi restabat vitæ quoque prædo minatur;
 Nec nisi de jugulo jam mihi cura meo est.
 Tu, cœli dum luce fruor, succurre clienti,
 Et pactam medico, dum licet, affer opem.
 Nil opus hîc ferro, te cinge forensibus armis,
 Quæ patruus nuper, quæ pater ante tulit.
 Non tibi Nestoræ Neleïa flumina linguæ,
 Nec Laërtiadæ fortia verba precor.
 Non ego te Tullî, non te Demosthenis opto,
 Aut, Atlantiades quo solet, ore loqui.

Strinxit

Strinxit in Enceladum, vastique Typhoëos ora
 Iuppiter in Siculis tela recocta focis.
 In caput ignivomi tu Brontotyphoëos ultor,
 Quæ geris, eloqui fulmina prome tui.
 His, quibus obstupuit toties Bodotria, vires
 Disjicis hostiles, & fora tota quatīs.
 Te Themis irato, quas non habet, induit iras,
 Hæc tecum ridet, condolet, odit, amat.
 Quid tonat ad Boream, te coram concidet hostis,
 Fabula Grampiaci, ludibriumque fori.
 Nec tibi Brontotyphum mystas qui turbine flammās
 Faucibus eructat vincere turpe puta.
 Filius Alcmenæ simul & Calydonius heros,
 Cæde triumpharunt; hic suis, ille bovis.
 Persea sideribus donavit Gorgo; trophæi
 Bellerophontæi causa Chimæra fuit.
 Quique suis tumidum stravit Pythona sagittis,
 Victor adhuc celebrans Pythia cantat Io.
 Plus hic laudis erit, monstro stabulantur in isto,
 Bos ferus, hirtus aper, Gorgo, Chimæra, draco.
 Mille feras hoc pectus alit, totidemque triumphos
 Vnius excidium sesquicyclops habet.

APOLOGIA PRO DAULIO SCOTO,
 IVDÆOMASTIGE.

Quid sequar, aut fugiam? Virtus scelus esse putatur,
 Virtutum titulis crimina sæpe tument.
 Daulius, Hebræis os quod sublevit apellis,
 Quod pecus hoc mulsit, creditur esse reus.
 Rodere quos audet, nescit plebecula, nescit
 Mentis inops mores, ingeniumque viri.
 Non sitis hunc auri sacræ dare verba Sioni,
 Et mulgere tuas, Iuda, coegit oves.
 Causa fuit pietas omnis furti que, doli que,
 Nititur exemplo crimen utrumque sacro.

Cum

Cum Deus Ifacidas Phariis eduxit ab oris,
Niliacas secum sumere iussit opes.
Nulla mora est, populum ludit gens sacra profanum,
Hospitis & spoliis hospes onustus abit.
Iusta rapina fuit; duro cum principe poenas
Has luit Hebræo sanguine tincta Pharos.
Quod fera tum Memphis, nunc gens recutita meretur,
Figere supremi Numinis ausa latus.
Fas erat hos oculis necis expilare ministros,
Demere fas reliquam, quæ tegit ossa, cutem.
Hoc quoque, nam memini, veterum responsa minantur,
Fata Palæstini vaticinata soli.
Implevit Dauli pietas oracula vatum,
Sed levior culpâ vindicis ira fuit.
Perdere quos poterat, gazis duntaxat & auro
Exiit, exuviis gens Erythræa tuis.
Adde quod hæc Scotæ decuit vindicta nepotes,
Grampia qui gelido saxa sub axe colunt,
Hæc sexûs regina sui, de gente Canopi,
Et Pelusiaci filia regis erat.
Sed ducis Hebræi fugiens, & Numinis iras,
Venit in hanc, nomen cui dedit, exul humum.
Scotia, væ pigro nimium vicina Bootæ,
Quas coleret terras, imperiumque dedit.
Quæ profugæ sedesque dedit, sceptrumque puellæ,
Emicat ex illâ nunc pius ultor humo.
Finibus in Geticis pro virgine Daulius iras
Induit, & poenas hostis apella luit.
Sicca tamen vindicta fuit; sine cede triumphans,
Nullius infecit sanguine victor humum.
Cæde litaturus patriæ fuit ille parenti,
Sed patriæ vetuit stringere tela salus.
Glubere nil illam Solymæ iuvisset ovile,
Nullus & effusi sanguinis usus erat.
Marte potens, sed terra minus foecunda, Sionis
Tonderi potius iussit inerme pecus,

Paruit

Paruit, & patriis vindex pius intulit oris
 Aurea de sacro vellera tracta grege.
 Hospitis ausa sui cum spectavere, feruntur
 Dacus, & immanes obstupuisse Getæ.
 Ardua, crede mihi, nummis emungere Verpos
 Res fuit, & multæ dexteritatis opus.
 Hæc oculata nimis gens est, nec doctior ulla,
 Nectere seu malit, sive cavere dolos.
 Huic tamen assertor patriæ præstrinxit ocellos
 Daulius, & bis sex præda fuere tribus.
 Non sine flagitio gens fallitur inscia fraudis;
 Crimen abest quoties luditur arte dolus.
 Arte perire suâ meruit, qui primus in ære
 Mugitum docuit more ciere bovis.
 Nemo lupo foveam, vel retia tendere vulpi,
 Accipitrem visco fallere nemo vetat.
 Sæpe quod ense ferox miles nequit, expedit astu,
 Nec plus ingenio dextera laudis habet.
 Præstitit arte Sinon, & equi fabricator Epeus,
 Arma quod Æmonii non potuere ducis.
 Quis Telamoniaden? socium quis nescit Vlysses?
 Promptior insidiis hic fuit, ille manu.
 Hunc tamen ante tulit juveni Telamone creato
 Græcia, defuncti cum ducis arma dedit.
 Quid quod & ipsa cohors Superû sine crimine teck-
 Gaudet, & arcanâ quærit ab arte decus? (nis
 Retia fert Cypris, quibus intricantur amantes,
 Et gerit Idalius spicula coeca puer.
 Te, vaser Ixion, nubes Iunonia: saxo,
 Conjugis ingluviem ludificata Rhea est.
 Martis & in gremio Venus irretita, mariti
 Insidiis, coelo fabula facta fuit.
 Quid Iove vel majus, vel sanctius aspicit orbis?
 Non tamen hunc blandi dedecuerunt doli.
 Aureus in dominæ gremium nunc decidit imber,
 Cornua nunc torvi sumpsit & ora bovis.

Vir suus Alcmenæ, Ganimedi fulminis ales,
Factus & est, Ledam cum vitaret, olor.
Quoslibet in vultus abiens, hominesque, Deosque
Lusit, & exemplum iussit utrosque sequi.
Non minor est, si cuncta putas, solertia Dauli
Quam Iovis, ille sua sed minus arte nocet.
Cura fuit, studiumque Iovis, violare puellas,
Sancta que legitimi solve vincla thori.
Castius aucupium Dauli est, nil ille fugaces
Præter opes, terrâ de locuplete petit.
Arbore de plenâ fas est decerpere pomum.
Vellere fas spicam, cum gravat arva seges.
De Tartessiâcis aurum, de fluctibus Indis,
Rara potest, nullo crimine, gemma legi.
Nec vetat Euganeis quisquam de collibus uvam
Carpere, vel Pæsti de regione rosam.
Sed male Dii leges perdant, & ferrea legum
Vincula, quæque Meum jura Tuumque docent.
Publica res olim fuit omnis, terque beatos,
Quæ mea res esset, quæ tua, fugit avos.
Colchida cum peteret pubes Argiva, quis esset
Phryxæ dominus nemo rogavit o vis.
Exiit Hesperidum pomis foelicibus hortum
Filius Alcmenæ, magnanimique Iovis.
Non tamen excussit tetricus, quid in illa puellæ
Aut pater aut patruus juris haberet, Atlas.
Aurea, Romuleo quamvis prohibente Senatu,
Munera digna peti, digna fuere rapi.
Nunc, pudet heu, cum præda vocat, jus ante Quiritû,
Consulturque tuus, Iustiniane, tripus.
Sæpe quod urget amor prædæ, contraria voto
Lex vetat, & lex hæc quod vetat, illa jubet.
Quid jubeant, quid jura vetent, dum quæritur, annus
Labitur, & prædæ spesque, famelique perit.
Quodque magis miserum, dum, quod sitit ungitur auro
Curia, cum prædâ res tua sæpe perit,

Transiit

Transiit has legum Dauli solertia Syrtes.
Ne quo quæsit jure parentur opes.
Sed neque Dauliacis jus & fas abfuit ausis,
Abramidæ nec, quod jure querantur, habent
Nil nisi fortunas quæsit Daulius, illi
Quas inimica bonis cœca negarat anus.
Cuilibet hostilem fas est invadere terram,
Hostis opes belli carpere jure potes.
Si quis in hoc error fuit, aurum sydere lævo
Vir pius in patriam cum tulit, error erat.
Illa viri meritis oppedit, & invida mustat,
Nescio quid, Getico si quis ab axe redit.
His, ait, Isacidum vindex mittetur ab oris,
Qui malè quæsit reddere coget opes.
Improba tunc fiet positis cornicula plumis
Fabula pennigero ludibriumque grægi,
Talibus invidiam civi creat, heu sua tellus,
Sævior Hircanis, Sarmaticisque jugis.
Scotica terra nimis vicina Lycaonis astro est,
Hujus amat mores, ingeniumque sequi.
Nate Deâ, qui furta regis, fraudesque, clienti,
Ne repetundarum lex premat, affer opem.
Sin luit, & laqueo stringit Rhamnusia fauces,
Te rogat ingrata ne tumuletur humo.

FINIS.

ERRATA.

Pag.	Lin.	
5	18	Vipereo.
5	35	disfrahit.
8	4	locus.
9	19	Huic.
15	32	dele in.
16	9	Quoque.
17	8	canina.
19	24	halitus.
20	29	luctatus.
21	4	spoliis.
22	21	potens.
26	23	capillum.
27	3	baubatos.
30	10	incurfu.
35	10	membra.
40	30	reficit.
58	10	exhilarata.
60	15	prævertere.
61	16	ministerio.
71	9	muta.
79	22	trahat.
85	28	Securam.
95	33	numen.
103	21	Verius.

